

Zakaj Deutz in Mercedes? (3. stran) - Zagotovilo koroške vlade (4. stran) - Priloga RTV

Dan počitka v vesolju

Vesoljska ladja Columbia včeraj ob 16.32. uri na pol poti do Lune — Armstrong, Aldrin in Collins se dobro počutijo — Odmev Titove poslanice v ZDA

HOUSTON, 17. jul. V kabini vesoljske ladje Columbia, ki leti po vesoljskem programu Apollo 11 proti Luni, je vse O. K. Se več kot samo to. Vesoljci Armstrong, Aldrin in Collins se počutijo najbolje, strokovnjaki, ki spremljajo polet ladje v Houstonu, pa so izračunali, da je bila izstrelitev ladje, njeno vtriranje v Zemljin tir in nato v translunarno trajektorijo tako točna, da ni bilo treba opraviti predvidene korekture leta ob 02.26. po jugoslovanskem času. Takrat je bila ladja Columbia oddaljena od Zemlje skoraj sto tisoč kilometrov in je letela s hitrostjo 2,5 kilometra na sekundo.

Drugi dan po izstrelitvi ladje proti Luni je po sporedu najbolj miren za tri člansko ekipo. Vesoljska trojica je potem, ko je za lastnimi stroji in s pomočjo naprav v Houstonu ugotovila, da prva korektura smeri leta ni potrebna, mirno zaspala. Takrat je bila ura točno 4.30. Tik pred tem pa so vesoljci poslali na Zemljo tudi 15-minutno televizijsko poročilo, ki so jo ameriške komercialne TV postaje takoj posredovale Američanom.

Vse kaže, da je Neil Armstrong pravi diktator. Samo bežen pogled v dnevnik po-

WERNER VON BRAUN

Sovjetski medalji na Luni

NEW YORK, 17. julija — Reuter poroča, da je ameriški predsednik Nixon danes izjavil, da bosta ameriška vesoljca, ki so bosta izkrcala na Luni, pustila na njenih tleh medalji dveh sovjetskih vesoljcev, ki sta se smrtno ponesrečila. Gre za medalji Vladimirja Komarova in Jurija Gagarina, ki sta jih njuni vdovi izročili ameriškemu vesoljcu Bormanu med njegovim nedavnim obiskom v Sovjetski zvezi.

Drago Vujica je prebral najprej naslednje obvestilo: »Na povabilo zunanjega ministra ZRN Nemčije Willyja Brandta bo Mirko Tepavac obiskal ZRN med 27. in 29. julijem t.l. S tem Mirko Tepavac vrača obisk g. Brandtu, ki je bil v Jugoslaviji lani junija meseca.« To bo prvi obisk nekdanjega ministra SFRJ v Nemško Zvezi republik. Soznanje Tepavcevega spremitva Drago Vujica še ni imel, je pa sodil, da bi ga utegnili spremljati pomočnik Mitja Vojnjak, načelnik uprave za zahodno Evropo Nikola Mandić ter šef službe DSZZ za ekonomske zadeve Vasilije Milanović.

SOBOTNA PRILOGA
Janez Stančič
ARMADA IN LJUDSTVO
Misli ob osvojenem boju v vietnamskega ljudstva
PETNAJST LET PO ZENEVI
Citati državnikov in politikov
Miran Suštar
PHAM VAN DONG
Portret tedna
Bogdan Pogačnik
KDAJ BO DINH DOZIVEL SVOJO MLADOST?
Ob robu pariške konferenca o Vietnamu
Goffredo Parise
ZDRUŽITEV IN NEODVISNOST
Vtisi italijanskega pisatelja iz S. Vietnama

Aleksander Javornik
»ISKRA« DANES IN JUTRI
Interview z njenim generalnim direktorjem
Dr. Emilijan Cevc
BOZIDAR JAKAC
Ob umetniškovi 70-letnici
Olga Ratej
VELIKA JE, MOC MALEGA
Z obiska na Norveškem

ZA KONEC TEDNA

DRAGO VUJICA
V zvezi z izjavo alžirskega predstavnika na nedavnem posvetovalnem sestanku neuvrščenih držav, da je več kot tretjina udeležencev izrazila zadrževanje do končnega dokumenta, je Drago Vujica poudaril, da so delegati — kot je znano — sprejeli komuniciranje v celoti odobrilo, so — kot je v navadi na mednarodnih konferencah — precizirale stališča svojih vlad do posamičnih točk tega dokumenta — da bi to vnesli v zapisnik. Ena sama delegacija je imela zadržke in pripombe na večje število točk sprejetega končnega sporodila.

V libanonskem tisku se je pojavila trditve, da je Jugoslavija odobrila organizacijo za osvoboditev Palestine, da odpre v Jugoslaviji svoje stalno predstavništvo. Drago Vujica je izjavil, da o tem ne ve ničesar, pa niti tega ne, da bi bila omenjena palestinska organizacija za kaj takega sploh prošla.

VIDA HREŠČAK

ljudi, ki jim je v danem trenutku tuja kakršnakoli ljudska emocija. V kabini ladje Columbia sedijo možje, ki so za čas vesoljskega potovanja iz svojih možganov izključili vse drugo, kar ni v tesni zvezi s samim poletom.

Verjetno so Američani izbrali take možje tudi zato, ker verjamejo, da je dojemljivost za dogodke (pri navadnih ljudeh tudi razumljivost in opravilnost) botrovala pozabljenosti Staffordja in Cernana. To dvojico je namreč površje Lune tako prevzelo, da sta pozabila premakniti določen vzvod pri vračanju lunine ladje v lunin tir. Zato se je začela vesoljska adja vrteči okoli svoje osi tako silovito, da sta vesoljca potrebovala celih osem minut, preden sta jo umirila, na napako pa so ju opozorili strokovnjaki v Houstonu.

Medtem ko so vesoljci spali, so zdravniki v Houstonu pregledovali diagrame, ki so jim posredovali zdravstveno stanje vesoljskih potnikov. Glavni zdravnik vesoljcev doktor Berry je bil s poročilom zadovoljen, vodje kontrolne centra v Houstonu pa so zaradi nesporno pravilnega leta Columbie sklenili, da vesoljcev ne bodo budili po predvidenem načrtu, temveč

• Nadaljevanje na zadnji strani

Pogovori delegacije laburistov v Beogradu

BEograd, 17. jul. (Tanjug). Člani delegacije britanske laburistične stranke, ki jo vodi predsednik stranke in članica britanskega parlamenta Irene White, so se danes pogovarjali v zvezni konferenci SZDLJ, svetu Zveze sindikatov in konferenci jugoslovanskega zveza sindikatov. Gostje iz Velike Britanije so se seznanili z mednarodno in drugimi dejavnostmi teh organizacij ter so izmenjali mnenja o aktualnih mednarodnih vprašanjih.

Omiljenje nelikvidnosti

Federacija bo poravnala milijardo obveznosti — Olajšanje reeskont kreditov za izvoz, hkrati pa ostri ukrepi za vračilo kreditov

BEograd, 17. jul. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je sklenil, da bo v čim krajšem roku poravnal dospele obveznosti federacije do investicij in do sklepa za kreditiranje izvoza opreme. Gre za približno milijardo dinarjev, ki bo na denarnem tržišču vsaj do neke mere pomagala vzpostaviti »verigo« plačevanja v gospodarstvu. Ta veriga se je pretrgala zaradi pomanjkanja gotovine v gospodarstvu in bankah, ki ga je deloma povzročilo tudi nepravilno plačevanje dolgov federacije.

Poleg te ugodne novice je včerajšnje seje ZIS je viceguverner Narodne banke doktor Branko Colanović sporo-

VOTITELJA DELEGACIJ — Včeraj je bila v Parizu 26. seja pogajanj o Vietnamu. Na sliki desno je zunanja ministricačasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama Nguyen Thi Binh, na levi sliki pa je vodja saigonske delegacije Pham Dang Lam.

Ostrejši ukrepi v ČSSR

Napovedujejo kazenski pregon državljanov, ki razpečujejo »ilegalno in protidržavno« gradivo — »Rude pravo«

PRAGA, 17. jul. (Tanjug). Češko notranje ministrstvo je opozorilo vse državljanke, da je širjenje raznega protidržavnega in ilegalnega gradiva po zakonu kaznivo in da bo moral vsakdo, ki ga bodo pri tem zalogovali, odgovarjati. Ministrstvo hkrati sporoča, da so že uvedli preiskavo za nekatere ljudi, ki so po Pragi širili ali lepili letake.

Sodijo, da pomeni to opozorilo preobrat v dosedanjem odnosu do take dejavnosti. Doslej so jo bolj ali manj trpeli in prepričani so bili, da bo polagoma izginila. Prvi sekretar CK KPC Husak je svoj čas dejal, da bodo te pojave odstranili s političnimi ukrepi. Toda v zadnjem času se je ilegalno razpečevanje raznega gradiva močno razširilo.

Tako je bilo z govori izključenih članov CK Kriega in Vodslova, člana praškega

mestnega komiteja Kincla, tako je bilo z informacijami o ostavki v ladjedelnici »Česke Lodenice«, o pojožu v železarni »Klement Gottwald« v Ostravi, itd. Vse to gradivo so uradno ocenili kot protidržavno, protipartijsko ali desničarsko in tudi, da jih širijo ekstremne sile v državi. Zdal so prepričani, da politični ukrepi, kakor so upali, očitno doslej niso uspeli in so zato uvedli administrativna opozorila in sankcije.

novico. Rekel je, da bo Narodna banka ne glede na dosedanje omejitve reeskontirala vse kredite za proizvodnjo opreme in ladij, če se dokáže, da je to blago namenjeno izvozu. Praktično to pomeni, da bo na vsak dinar kredita, ki ga bodo odobrile poslovne banke podjetjem v te namene, emisijiska ustanova avtomatično nadomestila

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Današnje »Rude Pravos« kritizira češkoslovaško znanost, ker si je lani prizadevala, da bi predstavila svetu novi model socializma na Češkoslovaškem. Pojanuarski razvoj je prerasel v »neorganizirani politični boj za oblast«, tudi »Rude Pravos« in pravi, da češkoslovaški znanstveniki, gospodarstveniki in politiki lani niso pripravili niti »dognanega, kompleksnega in sprejemljivega sistema za vodstvo gospodarstva«, niti »novega modela socialističnega političnega sistema«. Te ugotovitve temeljijo na izhodišču, da lani niso ničesar storili za gospodarstvo ali politični sistem in da šele zdaj nastajajo možnosti za resno reševanje teh problemov.

»Še pred januarjem lani ob uvedbi novega gospodarskega sistema so bile storjene velike teoretične in praktične napake. V ekonomskem inštitutu akademije znanosti, ki ga je vodil Otto Šik, so bolj politizirali kot pa znanstveno delali«, trdi avtor članka Smrčina.

V zvezi z »novim modelom političnega sistema« besopis posebej kritizira nekdanjega sekretarja CK KPC Zdeneka Mlinarja in mu celo očita, da se je izrekal za večstrankarski sistem.

Slovaška vlada je sinoči, kakor poroča ČTK, obravnavala dokumente o postopku za ugotavljanje in nadomestitev škod, ki so jo pretrpeli češkoslovaški državljani in institucije v zvezi z bivanjem sovjetskih čet. To gradivo bo obravnavala tudi zvezna vlada v Pragi.

ZDENEK MLINAR

Že 400 žrtev vojne

Salvador in Honduras postavljata pogoje za ustavitve sovražnosti

TEGUCIGALPA, 17. julija (UPI). Hondurška vojska je naglo poslala okrepitve v severozahodni del države, da bi se postavila v bran salvadorskim četam, ki so zasedle mesto Ocoatepeque. Hkrati pa si na sedežu organizacije ameriških držav (OAS) v Washingtonu prizadevajo, da bi zavili oboroženi spor. Honduras in Salvador sta obvestila svet OAS, da sta pripravljena ustaviti sovražnosti, vendar sta postavila vsak svoje pogoje. Salvador zahteva najprej jamstvo, da v Hondurasu ne bodo več preganjali salvadorskih priseljencev, medtem ko zahteva Honduras umik salvadorskih čet s svojega ozemlja.

V pričakovanju, kakšen bo izid sedanjih prizadevanj, da bi ustavili prelivanje krvi, ne prihajajo danes z bojišč ni bolj zanesljive vesti o vojaških operacijah. Dopisnik UPI poroča, da hondurška in salvadorska letala preletavajo severno fronto, in da topovi še vedno grmijo. Pravi, da je hondurška vojska zelo slabo opremljena in da ne more kljubovati sodobno oboroženim salvadorskim enotam. Po nekaterih poročilih je v bojih okoli Ocoatepequa padlo 400 mož.

Kolone beguncev so zaprle ceste proti gvatemalski meji. Poročevalci poročajo, da je vojna terjala veliko žrtev tudi med civilnim prebivalstvom in da je umrlo veliko otrok in žensk.

DRAGO VRESNIK

Krajevna skupnost danes

Eno osnovnih spoznanj, ki se pojavlja v razpravah o »SZDL danes«, odkriva predvsem samoupravo in politično mrtvilo v krajevni skupnosti. Odnosi v »bazi« so neurejeni, posledica tega pa so zamirajoče in nedejavne oblike neposredne samouprave občanov v svetih in komisijah krajevni skupnosti, v krajevni organizacijah SZDL, na zborih volilcev in v organizacijah in društvih občanov.

Zato ta vprašanja čedalje bolj terjajo razpravo in razreševanje nedograjenih samoupravnih odnosov v našem političnem sistemu. Problemov samouprave v družbeno-ekonomskem sistemu ne bo mogoče reševati ločeno od političnega sistema. Tu se torej SZDL ponuja kompleksna obravnava in akcija. Osnovno vprašanje je tudi v delovni političnega sistema, kako spoštovati združeno delo in deliti njegove rezultate, kako vključiti v te odnose občane kot samoupravitelje. Prav neurejena in osiromašena materialna osnova krajevni skupnosti je vzrok, da so omrtvičene samoupravljalne spodbude in politična dejavnost SZDL v krajevni organizacijah. Krajevne skupnosti, kot splošen samoupravni okvir občanov dobivajo svojo materialno osnovo iz proračunov v obliki subvencij in dotacij, to pa je daleč od načel o združenem delu in delitvi po delu.

Značilno je, da se tudi letos na tem območju pojavlja stara praksa iz prejšnjih let. Krajevne skupnosti še danes točno ne vedo, koliko sredstev jim bodo odmerili.

Kako naj potem krajevna skupnost s svojim svetom in komisijami programira dejavnost, kako naj brez programa in sredstev razvija spodbude občanov, Socialistične zveze ter drugih organizacij in društev?

V razpravah o nalogah SZDL zato postaja glasna zahteva, da moramo v našem političnem sistemu dosledneje uveljaviti dolžnosti in pravice, ki izhajajo iz združenega dela in prispevkov občanov v občini. To pa pomeni, da je treba tudi v financiranju dejavnosti krajevni skupnosti vnesti ustrezen avtomatizem v delitvi dohodka ter odpraviti proračunsko dodeljevanje oziroma administrativno vračanje sredstev krajevni samoupravi.

Zato se v središču razprav o vlogi in nalogah SZDL pojavlja odločilno vprašanje: Kakšna je krajevna skupnost danes? In kakšna bi morala biti, da bi se samouprava občanov razvila v skladu z materialnimi pogoji, ki jih ustvarjajo edino občani in njihove drug.

ZRAK SARAJEVO

Skupščinski maraton

Republiški zbor je na zadnji seji pred počitnicami obravnaval 18 točk

LJUBLJANA, 17. jul. Včerajšnje, lahko bi rekli maratonsko zasedanje republiške skupščine SRS, se je zaključilo pozno sinoči. Republiški zbor, ki je s polurnim odmorom neprekinjeno zasedal 9 ur, je imel na dnevnem redu kar osemnajst točk, ki jih je bilo treba obravnavati in tudi sprejeti. Skupščinske počitnice so bržkone takemu dnevnemu redu dale tudi svoj pečat.

Republiški zbor je soglasno sprejel predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1968. Hkrati je tudi soglasno sprejel predlog odloka o sprostitvi sredstev posebnih obveznih rezerv skladov iz leta 1962.

Poslanci so namesto osnutka zakona prešli na seji predlog o prispevku SR Slovenije kmetijskim delovnim organizacijam pri odplačevanju določenih investicijskih kreditov, ki jih je predlagal izvršni svet. Izvršni svet skupščine SR Slovenije je namreč po obravnavi priporočil in dopolnitve sprejel nov tekst predloga zakona o prispevku SR Slovenije kmetijskim delovnim organizacijam pri odplačevanju določenih investicijskih kreditov ter upoštevanje stališča, iz-

ražena pri delu skupščinskih teles, predlagal skupščini SR Slovenije, da se ta zakon obravnava kot zakon-ski predlog po hitrem postopku. Izvršni svet je hitri postopek predlagal zategadelj, ker so v proračunu za leto 1969 že zagotovljena sredstva in ker je potrebno, da republiški sekretariat za gospodarstvo in kmetijske delovne organizacije čimprej dobijo podlago za pripravo in sklepanje pogodb na navedenem predlogu zakona. Nekateri poslanci so bili proti tako imenovani hitremu postopku sprejemanja predloga osnutka zakona s strani izvršnega sveta, naposled pa je republiški zbor s tremi glasovi proti in petimi vzdržanimi predlog zakona sprejel.

Poslanci republiškega zbora so prav tako po hitrem postopku sprejeli osnutek zakona o prisilni upravi nad zavodi in predlog zakona o prenehanju veljavnosti zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah. Pri prvem so sklenili, naj republiška skupščina predlaga zvezni skupščini, da v skladu s tem čimprej odpravi temeljni zakon o zavodih.

Kljub pomislekom posameznih poslancev o predlogu za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o usposabljanju otrok in mladostnikov z motnjami v

telesnem in duševnem razvoju ter v zvezi s tem predlogom za izdajo zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o srednjem šolstvu, je republiški zbor oba predloga sprejel.

Prav tako je sprejel tudi predlog zakona o odpravi komisije SR Slovenije za telesno kulturo. Predlog zakona o usklajitvi pokojnih upokojenih delavcev, ki so delali na določenih dolžnostih pri organih za notranje zadeve, predlog za izdajo zakona o tržni inšpekciji, predlog za izdajo zakona o tehničnih inšpekcijah na področju industrije in gradbeništva, predlog zakona o spremembi zakona o območjih občin in krajev v SR Sloveniji, predlog odloka o prenosu sredstev, ki se zbi-

Mackenzie

pri dr. Pavliču

LJUBLJANA, 17. julija. — Predsednik komisije IS za ekonomske odnose s tujino dr. Stane Pavlič je danes sprejel generalnega konzula Velike Britanije v Zagrebu Archibald Mackenzie. Pogovornica sta se o možnostih poglabitve in razširitve gospodarskih odnosov med Slovenijo in Veliko Britanijo.

Gustav Zadnik sekretar

zvezne zbornice

BEOGRAD, 17. jul. — Na seji upravnega odbora zvezne gospodarske zbornice, ki je bila v sredo, je bil namesto Rista Bajalkega za novega generalnega sekretarja imenovan Gustav Zadnik, dosedanj pomočnik zveznega sekretarja za finance.

Slovenskim udeležencem II. kongresa USAOJ v Drvarju

Predsedstvo republiške konference ZMS in pripravljali odbor srečanja slovenske mladine »KOZJE« želite organizirati tovariško srečanje vseh udeležencev II. kongresa USAOJ iz Slovenije ob mladinskem praznovanju 50. obletnice SKOJ 14. sept. 1969 v Kozjem.

Prosimo vse udeležence II. kongresa USAOJ, da se pisno javijo na predsedstvo republiške konference ZMS, Ljubljana, Dalmatinova 4/IV; telefon 312-659.

Električni vlak prvič do Sevnice

21. julija bodo začeli tod redno voziti vlaki na električno vleko

ZIDANI MOST, 17. julija. — Dan pred praznikom vstaje bodo na železniški progi med Zidanim mostom in Sevnico začeli redno voziti potniški in tovorni vlaki z električno vleko. S tem bodo slovenski železničarji vključili v modernizirani promet po železnici novih 18 kilometrov elektrificirane proge. Predvidoma do letošnjega 29. novembra bo elektrificirana tudi proga od Sevnice do Dobove. Danes dopoldne je poseben električni vlak uspešno opravil poskusno vožnjo na novem odseku elektrificirane proge od Zidanega mostu do Sevnice in nazaj. Elektrifikacija 18 km proge z rekonstrukcijo postaja, izgradnjo in napeljavo električnega omrežja ter drugimi deli je veljala blizu 30 milijonov dinarjev. P. B.

Težave in nejasnosti v kmečkem zavarovanju

Z nadaljevanja seje socialnozdravstvenega zbora v sredo

LJUBLJANA, 17. jul. Po končani seji enotnega zbora delovnih skupnosti je socialnozdravstveni zbor sinoči nadaljeval delo in obravnaval še 5 točk dnevnega reda. Poslovanje skladov zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenih zavodov v letu 1968 je zbor pozitivno ocenil, zlasti prizadevanja republiške skupnosti socialnega zavarovanja kmetov. Zbor je poudaril, da je treba do jeseni temeljito proučiti stanje skladov zdravstvenega zavarovanja ter zdravstvenih zavodov, da bi jeseni pri določanju družbenoekonomskih izhodov za oblikovanje dohodkov in kritje potreb splošne porabe za prihodnje leto bili kar najbolj pripravljeni, da bi lahko sprejeli najustrežnejše rešitve.

K razpravi se je oglasil le poslanec JOZE PRATENGRAZER, ki je kot predstavnik kmetov med drugim omenil izredno težaven položaj kmečkem zavarovanju, kjer je še nekaj nejasnosti. Menil

je, da so veliki presežki izdatkov nad dohodki predvsem posledica majhnega dohoda kmetov in sklade, kar nikoli ne moremo neodločno realizirati izterjave. To pa zato, ker se pojavljajo

kmetje z izredno neugodno starostno strukturo, opravka imamo z izredno socialno šibkimi kmetijami, razdrobljeno lastniško posejstvo, skratka, srečujemo se z vrsto socialnih problemov. Postavlja se vprašanje, je dejal poslanec, ali so skladi kmečkega zavarovanja tisti, ki so dolžni urejati socialne probleme.

Omenil je tudi potrjevanje zdravstvenih izkaznic, ki je odvisno od plačanih prispevkov in vseh davčin. Menil je, da to ni povsem pravilno, ker postaja prispevek za zdravstveno zavarovanje instrument oziroma sankcija za izterjavo vseh drugih davčin, ki jih kmet ne zmore. Tudi bolezen ga ne more prisiliti, da bi plačal in da bi potem lahko uveljavil pravice iz zdravstvenega zavarovanja, ki zaradi tega izgublja svoj socialni pomen.

Letošnje poslovanje invalidskopokojniškega zavarovanja je zbor pozitivno ocenil in ugotovil, da je republiška skupnost socialnega zavarovanja delavcev v mejah svojih pristojnosti racionalno gospodarila z razpoložljivimi sredstvi. O ukrepih glede financiranja tega zavarovanja v letu 1970 pa bi se morali dogovoriti že jeseni, ker bi to tudi v prihodnjem letu treba nadaljevati usklajevanje pokojnin.

Predlog zakona o usklajitvi pokojnin upokojenih delavcev, ki so delali na določenih dolžnostih pri organih za notranje zadeve, je zbor na priporočilo izvršnega sveta sprejel po skrajšanem postopku. Skrajšani postopek je bil predlagan zato, da bi z zakonom, ki naj bi veljal od začetka letošnjega leta, vsaj delno uredili pereče pravne neuskladenosti pokojnin omenjenih delavcev.

Zbor je izglasoval tudi predlog zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o dodatku zaposlenim udeležencem NOV ter predlog odloka o izločitvi predsednika in članov komisije skupščine SR Slovenije za državno varnost. MARIJA ROBEK

rajo z odplačili posojil iz sredstev proračuna SR Slovenije za gradnjo osnovnih šol, na izobraževalno skupnost SR Slovenije kakor tudi odloka o prevzemu in odplačilu nekaterih kreditov, ki jih je najelo podjetje Aerodrom Ljubljana—Pula.

IZTOK AUSEC

Zora Tomič na Gorickem

NOVA GORICA, 17. julija. Clancica republiškega IS Zora Tomič je danes obiskala gorško bolnišnico in se dala časa zadržala zlasti na kirurškem in ginekološko-porodniškem oddelku, ki delata v najtežjih pogojih. Podprla je prizadevanja za nadaljevanje gradnje novega objekta bolnišnice. Zora Tomič je v spremstvu direktorja zdravstvenega doma Nova Gorica dr. Vinka Mozetiča obiskala tudi oddelke doma v Tolminu ter se seznanila z nekaterimi problemi, ki so nastali po integraciji zdravstvene službe na Gorickem. L. K.

Smer ustavnega sodstva

Blažo Jovanović o mariborskem primeru: »Taka pot urejanja javnega reda in mira v času samoupravljanja ni primerna!«

BEOGRAD, 17. jul. Blažo Jovanović, predsednik zveznega ustavnega sodišča, je včeraj govoril novinarjem o smeri razvijanja ustavnega sodstva s poudarkom na praksi zveznega sodišča, ki se ukvarja z vsem, kar zadeva ustavnost Jugoslavije. Ker se je tokrat zadržal konkretno pri posameznih odlokih ustavnega sodišča, je na prvem mestu omenil tako imenovani mariborski primer.

Prav zaradi tega ker je mogoče da takšne sklepe sprejema tudi v drugih mestih, je ustavno sodišče Jugoslavije posebno pozorno obravnavalo sklepe mariborske skupščine. Sklepe sodišča, da odlok ni ustaven, ne zanika dovtomnosti mariborske skupščine, temveč samo ugotavlja, da taka pot urejanja javnega reda in mira v času samoupravljanja ni primerna.

V svojem sklepu o mariborskem primeru pravi ustavno sodišče Jugoslavije, da odločanje o omejevanju svobode in pravice človeka, zlasti pa mladostnikov, ni očitno, temveč je zelo odločno družbenopolitično sklepanje. To sklepanje namreč sega na področje vse države in slehernega človeka, skupnosti in posameznika glede na svobodo in prisilo. Temeljne rešitve teh vprašanj so v ustavi Jugoslavije in v obstoječi zakonodaji, ki temelji na vseh veljavih vzgoje, pravičnosti in zivih dejanj itd. in torej ne prenese posebnega prisiljevanja.

To vse so zelo komplicirano vprašanja in zato jih ni mogoče reševati na pomanjkljivosti, ki se izražajo v reševanju delinkvence mladine in ostalih. Teh vprašanj torej ni mogoče reševati izven ustaljenih družbenih odnosov, v katerih težimo za še večjo svobodomiselnost in večjo urejenost družbe s sporazumevanjem, soglasjem in ukrepi itd.

Podobno je tudi vprašanje odpuščanja delavcev po primeru, ki so ga dali v oceno železničarji Zelenke oziroma Ustiprača, kjer so upoštevali sklopih ob ukinitvi železničarje ob ukinitvi železnice brez sporazumevanja med njimi. Ustavno sodišče je sprejelo sklep, da ne moremo odpuštili moškega, ki je 30 let v delovnem razmerju, in ženske, ki je zaposlena najmanj 25 let.

To vprašanje prav gotovo še ni izpraznjeno, prav tako kot tudi ne drugo podobno vprašanje, o katerih je doslej razpravljalo zvezno ustavno sodišče. Med take sklepe sodi tudi sklep sodišča, da je neustavna postavka, da delovne organizacije JPTT medsebojno ne poravnava storitev, temveč jih opravljajo brez plačila, ker je takšna rešitev

Na kvarnersko-istrskem območju je bilo v prvem polletju 2.762.000 prenočitev

REKA, 17. jul. (Tanjug). Vse napovedi o povečanju turističnega prometa na kvarnersko-istrski rivieri so se vsaj zdaj pokazale preskromne. To kažejo prvi podatki o polletnem prometu. V prvih šestih mesecih je bilo namreč na kvarnersko-istrskem področju 2.762.000 prenočitev, kar je 30 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Tujski promet je narasel za 32 odstotkov. Na tuje turiste pride več ko 2 milijona nočitev, daleč pa je prekosilo pričakovanja število domačih gostov, na katere pride za 23 odstotkov več prenočitev.

Vse obmorske komune na tem turističnem področju so imele veliko več gostov kot v prvem polletju lanskega leta, največ tiste, ki so zgradile nove turistične objekte. Tako se je število prenočitev v Poreču povečalo za 57 odstotkov, v Umagu za 56, Labnu 54 itd. Opatijska riviera s 545.000 prenočitvami v šestih mesecih, kar je za 24 odstotkov več kot lani, je trenutno na prvem mestu med glavnimi turističnimi središči tega področja.

Letošnji junij je bil precej enak mesecem v glavni turistični sezoni: 1.732.000 prenočitev ali 22 odstotkov več kot

v lanskem juniju. Zanimivo je, da je v juniju prenočevalo 70 odstotkov več turistov kot v vseh petih mesecih tega leta.

Turistični delavci, upoštevajoč izredne rezultate prvega polletja in prav tako izreden začetek glavne turistične sezone, popravljajo svoje napovedi, da se bo turistični promet povečal za 10 do 13 odstotkov, in menijo, da bo čisto na bo prišlo vmes kaj nepredvidenega — kvarnersko-istrsko področje ustvarja izvirni dohodek skoraj 121 milijonov dolarjev, čeprav so s takim deviznim dohodkom računali šele za drugo leto.

Kirurški gradbišni del

BEOGRAD, 17. jul. (Tanjug). — Včeraj je v Beogradu nenadoma umrl v 54. letu starosti primarij dr. Dobrovoje Gradištanac, načelnik oddelka klinike za ortopedsko kirurgijo in travmatologijo v Beogradu. Dr. Gradištanec je bil znani beograjski kirurg, zlasti zaslužen za proučevanje kostnosklepne patologije.

Podobno kot z odpuščanjem delavcev in ostalimi zadevami je tudi z izkoristitvijo oziranj na najemnega poslovnih prostorov. Tih prostorov je pre malo, zato lahko lastniki najemnike izkoristijo in to je eden močnih razlogov za reševanje problema lastniških odnosov. Takih primerov pa je še veliko in zvezno ustavno sodišče se trudi, da bi s svojim delom nalilo čistega vina v ustavno urejanje zadev pri nas.

Podobno principielno vprašanje se reševati tudi ob akademskih in strokovnih nazivih, za katere smatramo ponekod, da jih lahko dajemo po sklepih republiških forumov. Ustavno sodišče sicer ni dalo sklepa oziroma ni odločilo, meni pa, da bi morali ostati ti nazivi enotni. Sodišče smatra, da noben zakon, ki ga ne uresničujemo in ne sprejemamo v praksi, ne more

re odražati dejanskih odnosov v družbi in je torej že s samim tem sporen, ker očitno ne ustreza ustvarjenim odnosom v naši družbi. Torej bi bil vsak odlok, ki bi ga sprejeli v zvezi z akademskimi nazivi v ustavnem sodišču zdaj — preudiciran. Podobno kot z odpuščanjem delavcev in ostalimi zadevami je tudi z izkoristitvijo oziranj na najemnega poslovnih prostorov. Tih prostorov je pre malo, zato lahko lastniki najemnike izkoristijo in to je eden močnih razlogov za reševanje problema lastniških odnosov. Takih primerov pa je še veliko in zvezno ustavno sodišče se trudi, da bi s svojim delom nalilo čistega vina v ustavno urejanje zadev pri nas.

VIKTOR SIREC

Kvalificirane so zamenjali priučeni

V reški ladjedelnici so novi delavci nadomestili tiste, ki so odšli v tujino

REKA, 17. jul. (Tanjug). Center za izobraževanje kadrov v ladjedelnici »3. maja na Reki je v prvem polletju letošnjega leta usposobil okoli 200 delavcev za delovna mesta, ki so ostala prazna, potem ko so ladjedelniški strokovnjaki odšli v tujino. Hkrati so v ladjedelniško-monsterški stroki usposobili in zaposlili 40 ladjedelniških tehnikov, ki jih je imel v evidenci reški zavod za zaposlovanje. S takojšnjim posredovanjem centra ni bilo treba ladjedelniških strokovnih delavcev pripeljati iz Italije, kakor so sprva nameravali.

Odhod kvalificiranih delavcev v tujino je ogrozil izpolnitev proizvodnega programa v »3. maju«. Center za izobraževanje kadrov si je naložil obveznost, da bo nekvalificirane delavce, ki so dokončali osemletko, hitro usposobil za delo na izpraznjenih mestih. Učni program so uredili tako, da je pouk potekal po 16 ur na dan v več izmenah. Tako so v kratkem času usposobili 140 elektroinženrov, 40 ladjedelniških tehnikov in večje število delavcev drugih strok, ki jih je primanjkovalo in brez katerih ladjedelnica ne more izpolnjevati proizvodnih nalog.

Zdaj pripravlja center program za nadaljnje usposabljanje priučenih delavcev. Vključili jih bodo v redno dvoletno šolo za kvalifikacijo.

Združevanje dubrovniških podjetij

DUBROVNIK, 17. jul. (Tanjug). Štiri velike dubrovniške delovne organizacije — trgovsko podjetje »Minčeta«, hotelski podjetji »Dubrovnik« in »Lapade« ter agencija »Atlas« — so se dokončno sporazumele, da se integrirajo najpozneje do 31. decembra 1971. Kolektivni te podjetji si bodo med tem prizadevali odpraviti vzroke sedanjih nesoglasij in združiti prizadevanja, da bi uresničili zelo ambiciozen program turističnega razvoja Dubrovnika.

Pisma bralcev

Rad bi odgovor

Ob več priložnostih in na več forumih sem postavil vprašanje, katera področja stejejo pri nas za nerazvita, predvsem pa ali priznavamo nerazvita območja le v zvezenem ali tudi v republiškem in občinskem merilu. Na to vprašanje doslej nisem dobil jasnega odgovora.

Vem, da imamo v naši skupnosti gospodarsko šibka in nerazvita področja in kraje. Pa ne le v zvezenem, temveč prav tako v republiškem in občinskem merilu. Ker smo socialistična skupnost, smo sme dolžni pomagati takim področjem in krajem. Vem, da v zvezenem merilu dajemo vsako leto precejšnja sredstva za nerazvita področja in kraje. Sodi, da bi morali enako politiko pomoči nerazvitemi imeti tudi v republiki in v vsaki občini. Pri tem imam v mislih tudi naše podgorjanske vasi, kjer je življenje zelo težko. Deset in več kilometrov imajo posamezne vasi do najbližje trgovine, prav toliko ali še več do šole, do avtobusa itd. Marsikje tudi vode nimajo. Tudi če pridelaš s trudom kaj več, kot potrebuješ zase, tega ne morejo prodati, ker je prenos predraga. Življenje teh ljudi se ne da niti zdaleč primerjati z življenjem ljudi v dolini ob prometnih cestah, v trgih in mestih. Prav zato sodim, da bi morali imeti tudi v republiki in v vsaki občini sklad za pomoč takim krajem. Pa ne morda za socialne podpore, temveč za pomoč, da bi si izboljšali življenje tako, da bi jim skupnosti pomagale, denimo, izboljšati prometne zveze do potrošnih središč, bolj bi jim morali pomagati pri šolanju otrok, pomagati z nabir in nasveti, da bi se oprijeli tiste dejavnosti, ki bi jim zagotovila večji kos kruha, itd. V spominu mi je, s kakšnimi napori so se ljudje v teh hribov ob lanki suši oskrbovali z vodo in kako hvalenji so bili za liter vode, ki jim ga je pripeljala na svoje stroške občina ali delovne organizacije. Mnogo teh tetar, s katerimi se ubadajo ti naši soobčani, mi v dolini ne obcutimo, vendar do njih ne bi smeli biti brezsrčni. Vidite, tovariši, uresničite to vprašanje sem načel, kot rečeno, na raznih forumih in priložnostih ter z različnimi ljudmi, pa mi nihče ni nani točno odgovoril. Zlasti pa ne, kako gledajo na to vprašanje naši samoupravni organi v republiki in občinah.

FRANC BOZIC, Podbočje pri Krškem

Ko bi bili vsi taki!

V Delu z dne 8. julija sem prebrala tudi nekaj stavkov, ki so bili zapisani

poč naslovom »Ko bi bili vsi taki!« Namenoma nisem spreminjala svojega naslova, čeprav se mi je nenehno vsiljevala misel: Vsi bi morali biti taki!

V meni se je ponovno zbudila trpka misel na vse tiste moje stanovske kolege, ki si v dolgih letih ne utrudišjega dela niso prislužili več kot 590 din mesečne pokojnine. To je bridko za vse nas, ki smo si izbrali poklice vzgajati in izobraževati človeka! Zakaj je tovariš Čebul, ki si bo kmalu našel svoj osmi križ, tako pošteno in hitro opozoril občinsko skupščino Kamnik, da ima višjo pokojnino in da mu sedaj ne gre več mesečna prisilovalnina za bolhno ženo in zanj?

Ko se to vprašujem in mislim na plemenitega človeka, mislim tudi na vse tiste, ki nadaljujejo delo tovariša Čebula, na tiste »neproduktivne«, vendar vsaki družbi — tako potrebnim delavcem Pogosto se srečujemo s problemi, ki so izven našega pedagoškega dela. Zakaj se moramo sami predstavljati kot družbene potreba, zakaj se potegujemo za primerne dohodeke, pokojnine, priznanih? Ali ni naš delovni prostor že od nekdaj dodeljen, premerjen in ocenjen?

MILENA KLINEC, Zador 78, p. Dobrunje pri Ljubljani

Izlet invalidov v Dubrovnik

Podjetje za letalski promet Inex-Adria se je odzvalo prošnji zavoda za rehabilitacijo invalidov in petnajstim težkim invalidom izlet v Dubrovnik. Polni pričakovanj smo se 8. 7. 1969 v ranih urah prispeli na polet. Za vseh 15 invalidov je bil to »krsta«, saj se še nihče ni peljal z letalom.

Prvo presenečenje smo doživeli že pri vzkrcanju, ko nam je letalsko osebje pripravilo nudilo vso pomoč, nato pa nas je jeklena pti-

„Pisma bralcev“ so vaša tribuna

SODELUJTE

ca skozi goste oblake dvignila v sončne višave. Zal so nam oblaki zagrnjali pogled na pokrajino. Posadka letala »Ljubljana DC-9« nam je tudi med poletom izkazala vso pozornost. Senenati so nas tudi z letalom, leteli smo skrajna varno in udobno. Tako nam je podjetje Inex-Adria z letalom DC-9 omogočilo, da smo preživeli dan res plodno in uspešno. V zraku smo bili samo 55 minut, v Dubrov-

nik pa prispeli spočiti in razpoloženi. Dopoldne smo se kopali, v popoldanskih urah pa si ogledali mesto. Z dubrovniškega letališča se je 50-tonska ptica dvignila 10.000 metrov visoko in letela nad nevitno in bliski, ki so pod nami parali oblake. Zjasnilo se je, ko smo se približevali Sibenju — v nočnem stajaju, razsvetleli s tislo luči, je bila pod nami Ljubljana.

Prijetno in nepozabno doživetje! Sedaj vem, da je vožnja z letalom udobna, varna in hitra, priporočamo jo tudi invalidom. Letalskemu podjetju Inex-Adria se skupina invalidov z vozičkov iskreno zahvaljuje za prijetno doživetje. Zahvala velja tudi osebju zavoda za rehabilitacijo invalidov, ki je pomagala organizirati izlet. Navdal nas je prijetni občutek, da je tudi nam lahko lepo. Se enkrat torej tudi vsem, ki so bili med izletom z nami, prisrčna zahvala.

ZA SKUPINO 15 INVALIDOV IVAN DERSEK

Odgovori na vprašanja

Dedovanje

T. A. S. — Ste posvojenec in lastnik manjše stanovanjske hiše. Ali bi bil vaš posvojitelj oziroma njegovi sorodniki po vaši smrti, če ne bi napravili oporoke, upravičeni do dedovanja za vami?

Odgovor: Po izrečni določbi 25. člena zakona o dedovanju posvojitelj in njegovi sorodniki niso zakoniti dediči posvojenca.

Odškodnina za nagrobni spomenik

B. M. S. — V prometni nesreči, ki jo je povzročil zavarovavec zagrebške zavarovalnice, se je smrtno posrečilo naš oče. Zavarovalnica po noče plačati odškodnine za nagrobni spomenik, ki ste mu ga postavili, češ da take škode ni mogoče uveljaviti. Zanima vas, ali je stališče zavarovalnice pravilno?

Odgovor: Res je vrhovno sodišče Jugoslavije mnenja, da svojem posonečenca ni mogoče priznati odškodnine za stroške nagrobnega spomenika. Praksa vrhovnega sodišča SR Slovenije pa je drugačna in po našem mnenju pravilnejša. Po stališču tega sodišča pripada svojem pokojniku tudi odškodnina za nagrobni spomenik, ki je krajevno običajen in ki torej ni pretirano drag in razkošen. Ker hote gleda na kraj nesreče lahko vložiti tožbo pri vašem okrožnem sodišču, na drugi stopnji na bo sodišče vrhovno sodišče SR Slovenije, imate v vašo pritožbo precej upov na uspeh.

OKNA
VRATA
PARKET
REZAN LES
OSTRESJA
SALONIT
IN

VSE KAR POTREBUJETE ZA GRADITEV TOPLEGA DOMA VAŠI DRUŽINI

DOBITE PO NAJUGODNEJSIH CENAH NA POTROŠNIŠKI KREDIT DO 10.000 ND V PRODAJALNAH S POLFINALNIMI IZDELKI

SLOVENIJALE

LJUBLJANA, Vižmarje 168 GR, hala "D"

CELJE, Tkalska 13
MARIBOR, Cankarjeva 4

Ordinacije za samoplačnike?

Konkurenca „črni“ zdravniški praksi

Janez Zemljarič: »Gre za osebne, ne za samoplačniške ambulante, zdravnik pa bi ne bil privatnik« — Postopek za sprejem v bolnišnico bo enak za vse paciente

Nadaljevanje in konec
Na sprejemnih listih bo točno označeno, kdo pošilja bolnika v bolnišnico, napisano bo, da prihaja bolnik iz zasebne ordinacije, to pa bo olajševalo široko kontrolo o tem, po kakšnih merilih in zakaj je bil sprejet in vsekakor bodo imeli zunanji činitelji, predvsem bo to socialno zavarovanje, popoln pregled in nadzor nad tem, kako, kdaj in zakaj sprejemamo bolnika.

Včasih smo rekli, da je privatna praksa nekaj slabega

Kako to, da je po toliko letih, kar smo ukinili zasebno zdravniško prakso, postal ta problem ponovno aktualen, kakšen je odnos do argumentov, s katerimi smo nekdanji znanstveniki korist zasebne prakse?

Udeleženci razgovora so poudarili, da ne gre drugače, računati moramo s položajem, kakršen v resnici je. Ko so finančna sredstva, ki jih družba namensko lahko da za zdravstveno varstvo, omejena, prihajamo do nasprotja. Na eni strani imamo zelo zdravstveno osveščene ljudi, ki imajo zelo velike zahteve do zdravstvenih služb in terjajo varstvo, kakršnega z omejenimi finančnimi sredstvi ni vselej moč zagotoviti. Star problem, potrebe in terjatve so večje kot možnosti v okviru odobrenega programa zdravstvene dejavnosti. Na drugi strani pa imamo že tolikšne zmogljivosti, tako glede kadrov kot glede opreme, da bi lahko zagotovili že precejšnjo del teh potreb, če ne bi bili prisiljeni zdravstveno dejavnost delno krcati in jo prilagajati odobrenim finančnim sredstvom. V okviru sanacije kliničnih bolnišnic smo morali skrbeti število nadur, delno omejiti specialistično dejavnost in zavarovali so to vsekakor občutljivi, kljub prizadevanjem, da bi krcati dejavnost na najmanj občutljivih točkah. In prav tu, v sredi teh nasprotij, najdemo vzrok in pomen osebne ordinacije.

V okviru in pod nadzorom zavoda bi formalno nekaj osebnih specialističnih ordinacij, v katerih bi delali zdravniki specializirani v svojem prostem času za bolnike, ki bi sami želeli to prednost plačati z določenim in kontroliranim honorarjem, pri katerem bi bil soudeležen tudi zavod za vse stroške režije in tako bi ljudem v korist uporabili razpoložljive zmogljivosti, v kadrih in opremi. Hkrati bi bila za zdravstvene delavce s tem dana možnost, da si povečajo svoj osebni dohodek, ki je v okviru redne dejavnosti v zavodu prav tako nujno omejevan in pri-

lagojen možnostim, ki jih lahko zagotove skladi zdravstvenega zavarovanja. V stviri bi dodatne osebne ordinacije samo razširile delovni program zdravstvenega varstva, bile bi konkurenčne »črni« zdravniškim praksam in hkrati spodbuda, da izpopolnjujemo javno zdravstveno službo.

Omilili bi lahko sitnosti z napotnicami

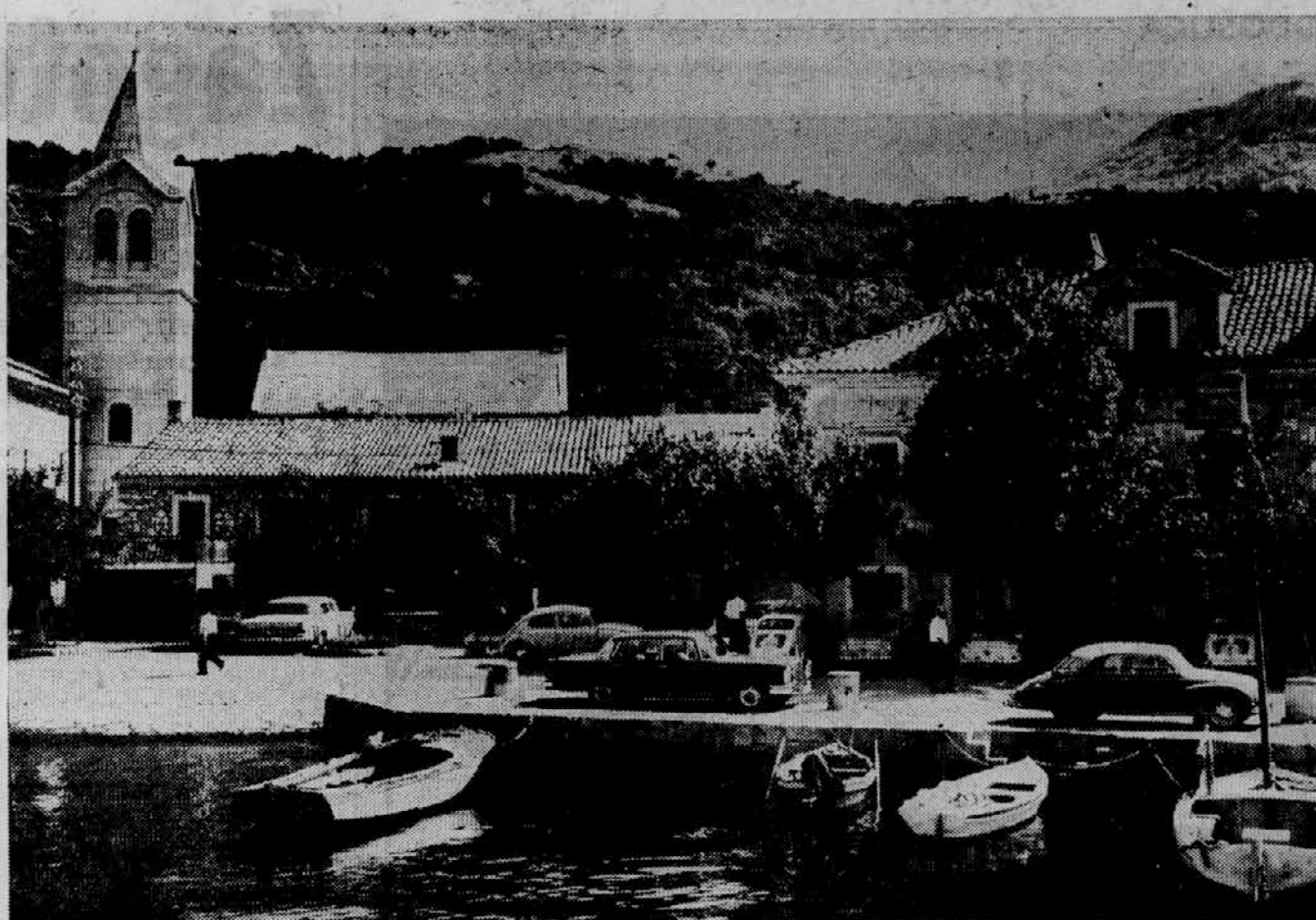
DR. IVAN MATKO: Zgolj teoretično bi bila odprava napotnic za obisk pri specialistu lepa zamisel, v praksi pa je neizvedljiva. Pomen osnovne zdravstvene službe je nespremenjen in sodelovanje z njo nujno. Čimbolj osnovna služba izpopolnjuje strokovno delo, tem bolj so na potnice strokovnemu namenu ustrezne in v tej smeri si bomo morali prizadevati še naprej. Ko pa se zavarovanci jezijo, ker morajo zaradi napotnic k svojemu zdravniku in ne morejo direktno do specialista, bi, če bi tako ustrezalo njihovim željam, v danih okoliščinah lahko izkoristili možnost direktno poti k specialistu v osebne ordinacije. Zdi se mi, da je bilo opisovanje daljnosežnih posledic v dosežani polemiki prikazano preveč dramatično, ker menim, da majhno število osebnih ordinacij nikakor ne bi moglo v temelje pretresti ogromne zgradbe, ki jo predstavlja operativna javna zdravstvena služba. Zraven se človek še upravičeno sprašuje, zakaj ne bi ljudem, ki hočejo, ki želijo usmeriti del svojih osebnih dohodkov za svoje zdravstveno varstvo na mesto za kakšno drugo obliko svojega osebnega standarda, zakaj ne bi torej tem ljudem omogočili, da to store na povsem reden, legalen način.

DR. MAKS KERN: Razmeroma majhno število osebnih ordinacij bi bilo lahko le dopolnilo, sestavni del javne zdravstvene službe. Ko želimo biti z njimi kos nelegalni »črni« praksi, moramo videti predpogoji pri osebnih ordinacijah tudi v tem, da bodo le te vodile enotno dokumentacijo, enako kot jo imamo uvedeno v javni zdravstveni službi, da bodo pod absolutno kontrolo zavoda in da bo tudi za delo v teh ordinacijah omogočeno teamsko sodelovanje, kar vse bo moralo biti do podrobnosti določeno v pravilnikih. To bi dalo dovolj jamstva, da bi se izognili morebitnim slabim posledicam, vsemu sistemu, kar nas ob prvem srečanju s tem problemom morebiti navdaja s skrbmi in strahom.

To bi bil le kratek povzetek razgovora v kliničnih

bolnišnicah, in čeprav smo delno citirali avtorje posameznih miselnih, niso bila to le osebna gledanja, temveč so si, kot so poudarili sodelujoči, v teh miselnih slogani. Naša želja bi bila, da bi se polemika o tem važnem, pa tudi delikatnem problemu vodila naprej, da bi zvedeli še za več miselnih, tako tistih, ki zamisli nasprotujejo, kot onih, ki jo sprejemajo. Pred odločitvijo in oblikovanjem dokončnega stališča je dobro, če poznamo problem v celoti, da se potem s pravo mero odgovornosti lahko odločimo za najbolj sprejemljive rešitve.

MARIJA NAMORS

MALA OBMORSKA MESTECA ČAKAJO TURISTE — Dokaj turistov je že prišlo, največ pa jih pričakujejo ta in prihodnji mesec, ko bodo zasedeni vsi hoteli in še dobršno število sob. Posnetek je iz Jablanca.

Foto: Janez Zrnc

Zakaj Deutz in Mercedes?

Ob vesti, da bodo v podjetju FAP-Famos začeli izdelovati delovna vozila Daimler-Benz, ostaja TAM pri sodelovanju z Deutz — TAM in FAP-Famos se zavedata, da je treba proizvajati več

Čeprav je bilo že pred časom skoraj povsem jasno, da se bodo — kljub prizadevanjem, da bi se ob največji jugoslovanske proizvajalca tovornjakov odločila za enega samega tujega licenčnega partnerja — naposled v podjetju FAP-FAMOS dokončno opredelili za licenčno proizvodnjo z Daimler-Benz, v mariborski tovarni avtomobilov pa bodo ostali pri že utečenem licenčnem sodelovanju z Deutzem, je bilo vseeno polno ugibanj. Zdi se, da bo na naših cestah poslej še več tovornjakov in avtobusov z Mercedesovo značko in da tudi TAM Deutz, ki so si pridobili velik ugled, ne bodo zginili s cest.

Iskanja obeh največjih jugoslovanskih proizvajalcev v okviru interesne skupnosti proizvajalcev delovnih motornih vozil, da bi se skupaj odločila za sodelovanje z enim izmed vodilnih evropskih proizvajalcev, so imela seveda globok ekonomski smisel. Tako v TAM, kot v FAP-FAMOS se namreč dobro zavedajo, da sta na izbiri le dve možnosti: proizvodnjo je treba izrazito povečati, ali pa se bo prej ali slej treba posloviti iz družbe proizvajalcev motornih vozil. Nič namreč ne more pričakovati, da kljub raznim zaščitnim ukrepom in navzile se zmeraj nepopolnemu delovanju ekonomskih zakonitosti tudi pri nas ne bodo obveljale formule, ki v tujini veljajo glede količinskih mej in glede takolimenovanih minimalnih ekonomskih serij. Tistim proizvajalcem, ki dajejo letno na trg manj kot 15.000 do 20.000 kamionov in avtobusov, pa v svetu brez milosti grozi propad!

Za kakršnokoli programiranje proizvodnje pa je seveda treba vedeti za prihodnje tržne potrebe. Zanimivo, da so tako v združenem pod-

jetju FAP-FAMOS, kot v TAM prišlo do skoraj enakih rezultatov glede tržnih potreb. Kaže, da bo čez pet let, to je leta 1974, moč prodati na jugoslovanskem trgu 26 tisoč tovornjakov in avtobusov. Računajo, da bo v omejenem letu potrebno uvoziti le kakih 4000 vozil, 22.000 pa naj bi jih prišlo iz tovarnih obeh največjih proizvajalcev. Točneje bi 1974, leta izdelali v TAM 12.500 vozil, v podjetju FAP-FAMOS pa 9.500.

V obdobju po letu 1974 pa se jugoslovanske tržne potrebe, kot menijo v FAP-FAMOS, ne bodo tako hitro povečevale kot v bližnjih prihodnjih letih. Šele leta 2000 bo moč govoriti, da na jugoslovanskem trgu prodati okoli 44.000 cestnih gospodarskih vozil.

Več kot preveč

In ker je tako, sta dve tovarni za proizvodnjo tovornjakov in avtobusov v Jugoslaviji več kot preveč. Veliko bolj racionalno in ekonomsko utemeljeno bi seveda bilo, če bi z združitvijo ali pa s tesnim komercialno-proizvodnim sodelovanjem ostal praktično le en sam proizva-

jalec. Saj je razumljivo, da bi bilo najlažje in najpreprosteje močeno najti takšno skupno pot, če bi se oba proizvajalca odločila za eno samo licenco in potem še za delitev proizvodnega programa v okviru takšne licenčne proizvodnje. Sicer pa, kaj bi sploh govorili le o dveh jugoslovanskih proizvajalcih, ko pa se o proizvodnji tovornjakov pogovarjajo tudi v tovarni »Zmaj«, ki v reškem podjetju »Tompedo« programira kooperacijo z romunskim partnerjem, ko so se v beograjskem »Ikarus« odločili za proizvodnjo avtobusov po licenci MANN, ko imajo tudi v Tomosu ambicije za izdelavo lahkih vozil z nosilnostjo poltrga tone in dveh ton, ko v javnosti ni več neznan podatek, da nameravajo v vnovomeški industriji motornih vozil v letu 1975 dati na trg 12.000 delovnih motornih vozil in da hoče s 6.000 vozili vsako leto sodelovati v omejenih tehnični tudi Crvena zastava.

Koliko teh načrtov, ki so na papirju, bo uresničenih, bi bilo težko napovedati. Vsekakor pa se nam torej očitno obeta pravi razcvet

obrtiško dimenzionirane proizvodnje delovnih motornih vozil. Tako torej v Jugoslaviji, medtem ko se v najbolj resnih evropskih industrijskih krogih sprašujejo, koliko velikih evropskih proizvajalcev sploh ima realne perspektive za nadaljnji obstoj. Prav gotovo tu ne bo dosti drugače, kot v proizvodnji osebnih avtomobilov, samo količine za doseganje minimalnih ekonomskih serij seveda ne bodo tako velike.

Sicer pa vseh novincev, ki se hočejo v prihodnosti uveljaviti kot jugoslovanski proizvajalci delovnih motornih vozil, očitno ne skrbi preveč, koliko znanih evropskih firm bo ostalo pri življenju. Gotovo računajo na izjemne jugoslovanske okoliščine in na veliko zaščito jugoslovanske proizvodnje.

Bo kvalitetna razlika med mercedesi iz Stuttgarta in Priboja?

V podjetju TAM in v podjetju FAP-Famos pa so, kot kaže, z dokajšnjo resnostjo tehtali, kateri od evropskih proizvajalcev kamionov in avtobusov je za njih bolj perspektiven. Direktor razvoja v podjetju FAP-Famos inženir Teodor Rojnik je pripovedoval, kako so pred sklenitvijo pogodbe o kooperaciji navezali stike kar z dvanajstimi evropskimi in še z eno ameriško firmo. Ze vnaprej so se dogovorili, da bo tuji partner tisti, ki ima za naš trg

dovolj atraktiven proizvodni program. Prav tako naj ta partner pomaga s svojim kapitalom usposobiti proizvodne zmogljivosti. Nadaljnji pogoji pa so bili, da bodo sestavne dele plačevali licenčnemu partnerju z dobavami sestavnih delov iz Jugoslavije, da tuji partner pristane na skupni pristop na tujih trgih in da zagotovi tudi pomoč pri kreditiranju prodaje. S pogodbo, ki so jo podpisali z zahodnonemškimi podjetjem Daimler-Benz bodo vse to dosegli.

V podjetju FAP-Famos računajo, da bodo za že omejeno letno proizvodnjo 9500 vozil treba vložiti skupno 27,5 milijona dolarjev. Od tega bo šlo 7,5 milijona dolarjev za kreditiranje prodaje. Bolj kot finančna soudeležba tujega partnerja, je pripovedoval Teodor Rojnik, je pomembno to, da bo tuji partner sodeloval pri upravljanju podjetja, s tem pa tudi pri sami izvedbi rekonstrukcije in pri organizaciji poslovanja. Na pripombo, da si bodoči jugoslovanski kupci bržkone bolj žele, da bi Mercedesova vozila dobivali iz Stuttgarta, kot iz Priboja, pa v podjetju FAP-Famos zatrjujejo, da je prav omejeno direktno sodelovanje zahodnonemškega partnerja pri organizaciji in vodenju proizvodnje tudi poročilo za kakovost.

FRANCE JERAS

Jutri: TAM: Deutz ima sodobne motorje

Združitev gostinstva in trgovine

Pogodba o poslovnem sodelovanju podjetij Central, Vino in Živila

Pogodba o poslovnem sodelovanju, ki so jo te dni sklenili kranjska podjetja Živila, Vino in Central, pomeni pomemben korak naprej pri združevanju sil in kapitala na področju trgovine in gostinstva v Kranju. V podjetjih sil od tega sodelovanja upravičeno obetajo hitrejši razvoj, ker jim bo omogočilo vpeljati smotnejše in cenejše poslovanje ter povečati sredstva za nova vlaganja.

V Kranju so sicer že pred dvema letoma ob pripravah na gradnjo novega hotela skušali združiti gostinske organizacije in del trgovine. Vendar je tedaj ta akcija, ki je prišla od zunaj, naletela na odpor, zato uspeha ni bilo. Takrat je prišla pobuda iz samih podjetij. To daje precej več upanja, da bodo načrte tudi uresničili. Kljub temu pa so se odločili, da ne bodo hoteli, marveč jih bodo postopoma speljali. Prehiti ukrepi bi namreč v kolektivnih porodih nasprotovanja, ki bi lahko zavrla vsa prizadevanja.

Medtem ko se je gostinstvo na Gorenjskem v zadnjem času že začelo združevati, je za živilsko trgovino značilno, da je še vedno močno razdrobljeno. Sedaj posluje kar devet podjetij, od katerih ima 8 manjših skupaj le toliko prometa kot največje med njimi. Morda bi prav kranjski primer spodbudil še druge k takemu sodelovanju.

L. S.

Trajno in neozdravljivo žarišče nelikvidnosti

V svojem ekspoziju na zasedanju republiške skupščine se je Rino Simoneti dotaknil tudi vprašanja nelikvidnosti in izgub v gospodarstvu v jugoslovanskem merilu. Dejal je, da so konec 1. 1968 dolgovali naročniki izven republike delovnih organizacijam v Sloveniji 1151 milijonov din. Finančno tehnični ukrepi, ki smo jih sprejemali v preteklosti, so bili nezadostni in tudi problemov ne rešujejo pri koreninah. Znotraj tržnega gospodarstva pa je možno samo konvencionalno izvajati ukrepe, ki jih blagovno gospodarstvo pozna, vključujoč sanacije in likvidacije. Pri tem pa je treba sprejeti tudi vse socialnopolitične posledice. Naša družba bi seveda mogla in morala sodelovati pri sanacijskih ukrepih pa tudi pri preprečevanju težkih socialnih posledic likvidacij življenja nesposobnih delovnih organizacij. Če pa bodo te živele naprej, bo 387 milijard din (starih) izgub v jugoslovanskem gospodarstvu trajno in neozdravljivo žarišče nelikvidnosti.

I. N.

Zakaj ne izobešamo zastav?

Po naši ustavi je zastava znamenje nacionalnosti in državnosti, simbol socialistične družbe. Na naša praznika, 1. maj in 4. julij pa so mesta v Sloveniji kazala vse drugo, samo ne simbola državnega oziroma narodnega praznika. Prvega maja smo imeli priložnost videti v Avstriji, ki nima socialistične družbene ureditve, na vseh zgradbah zastave, pri nas pa samo na zgradbah, ki so v občinski ali pa v družbeni lastni. Ko so pred nekaj dnevi imeli demonstracije avtoprovozniki, smo videli, da so svoje avtomobile okrasili z zastavami.

Bliza se 22. julij in ker je položaj že nevzdržen, postavljam predsestavu skupščine in izvršnemu svetu naslednje poslanske vprašanje:

Kaj bodo pristojni organi ukrenili, da bi občani spoštovali ukrepe o izobešanju zastav na nacionalne in državne praznike.

Vprašanje je zastavil na zadnjem zasedanju republiškega zbora republiške skupščine poslanec dr. Milos Polić.

O. V.

Koliko daje Slovenija?

Predsednik republiške gospodarske zbornice Leopold Krese je v svoji razpravi v republičnem zboru republiške skupščine govoril tudi o investicijski sposobnosti slovenskega gospodarstva. Dejal je, da kljub vsem prizadevanjem za boljše gospodarjenje in za večjo produktivnost, sposobnost slovenskega gospodarstva za razširjeno reprodukcijo in razvoj občutno ostaja za jugoslovanskim povprečjem. Vzrok za to relativno nizko investicijsko sposobnost slovenskega gospodarstva je tudi sorazmerno večji delež, katerega morja prispevati Slovenija za krijte jugoslovanske splošne porabe.

Skupni, v zvezenem merilu zbrani dohodki za potrebe federacije v letošnjih prvih 4 mesecih so znašali 6670 milijonov din, kar predstavlja za 15 odstotkov več kakor v istih mesecih lani. Delež Slovenije v teh sredstvih pa se je v istem času povečal kar za 22 odstotkov ter znaša 1190 milijonov din. To hitro povečevanje deleža Slovenije v splošni potrošnji federacije znatno presega stopnjo naraščanja republiške splošne potrošnje, ki se je v tem času povečala za 18,2 odstotka. Med dohodki za federacijo pa so se v Sloveniji še predvsem povečali dohodki za zvezni proračun, ki izkazujejo povečanje kar za 24 odstotkov in predstavljajo 19,6 odstotka vseh zbranih sredstev za zvezni proračun.

Iz navedenega sledi: čeprav sicer naraščajo v Sloveniji dohodki za splošno potrošnjo hitreje kot v zvezenem merilu, pa se v njihovi strukturi stalno večja delež federacije. V lanskih prvih štirih mesecih je znašal ta delež 46,5 odstotka, letos pa že 47,3 odstotka.

J.

Več vina kot bencina

Ob obali dubrovnike riviere od Ploč do Debelega brljava je 32 gostinskih objektov in šest črpk, pa samo dve servisni delavnici, ugotavljajo dopisniki naših listov.

Povejmo še to, da vzdolž magistrale na tem odseku ni niti telefona, po katerem bi vozniki lahko klicali pomoč, če bi se znašli v potrebi. Poleg tega pa vzdolž omenjenega odseka — verjetno pa je tako tudi drugod — ni niti niti enega urejenega prostora za odhiti voznikov, če izvažamo nekaj neurejenih občestnih prostorov, ki kažejo, da so bili tam nekoč pomožni objekti graditeljev magistrale.

Graditelji so odšli in prepustili magistralo samo sebi in — gostincem.

Gobe prinašajo milijone

V čačanskih gozdovih rastejo — milijoni! Tako vsaj trdijo mnogi, ki so si tam z malo truda prislužili smatne denarce, ugotavlja »Politika«-ekspres.

Podjetje »Prehrana« iz Ljubljane, ki ima svoje predstavništvo v Čačku, je letos odkupilo več kot 20 vagonov suhih in 15 vagonov svežih gob. Pridni zbiralec so zaslužili nad 600.000 dinarjev. Pričakujejo, da bodo do konca sezone od njih odkupili več kot 60 vagonov gob.

Tako so prebivalci bližnjih vasi iz čačanske občine vsako jutro odpravljajo na lov na gobe. Cele družine tekmujejo med seboj, katera jih bo več nabrala. Še več, nabiranje gob so celo dali prednost pred žetvijo pšenice.

Podjetje »Prehrana« ima erajst odkupnih postaj, kjer vsak dan polnijo kamione. Kako donosen posel je nabiranje gob, pove podatek, da so posamezne družine že zdaj zaslužile pri gobah tudi več kot 2000 dinarjev. To pa je šele začetek. Do konca sezone bo marsikatera družina zaslužila milijon.

Za 40 odstotkov večji izvoz

Izvoz industrijskih izdelkov s Kosova je v prvih petih mesecih letošnjega leta dosegel vrednost 15 milijonov dolarjev, kar pomeni, da je že presegel vrednost letnega izvoza pred tremi leti. V zadnjih mesecih je bil izvoz za 40 do 45 odstotkov višji kot v istem času lani, ko so dosegli rekordnega obseg izvoza.

V zadnjem času se zlasti uspešno uveljavljajo na tujih tržnih trgih proizvajalci usnja in obutve ter tekstilci, ki so povečali izvoz za 220 odstotkov. Prizrenska tovarna obutve »Komunaa« je preusmerila skoraj vso proizvodnjo v izdelavo posebnih modelov obutve za inozemski trg, obutev pa izvažata tudi v skandinavski dežele.

peterica iz UNIS

Tovarna »Igmna« izdeluje: kakovostni vijaki, material, gradbene žeblice in vijake, dele za radio in elektro industrijo ter elemente izdelane na avtomatičnih strojih za motorno industrijo. Z izdelki »Igmna« površinsko zaščitijo in termično obdelujejo v modernu opremljenih obratih.

Proizvodnja poteka: svojo vrednost na tržišču. Vse komercialne funkcije UNIS so združene v »Metalexport«. Obsežno dejavnost s področja nabave in prodaje na domačem in inozemskem tržišču dopolnjujejo drugi zunanjetrogovinski posli.

Tovarna »Pobeda« se je uveljavila na domačem in inozemskem tržišču z izdelki: električni detonator (celotna proizvodnja), lovski in sportski galanterija, odlična kakovostna jeklena patentirana žica, rezilno orodje, naboji, žebliji in pištole za spajanje trdega materiala.

Slavko Rodić — Bugojno sodobna tovarna precizno mehaniki izdelkov. Kakovost in poslovnost so ugotovili in potrdili številni domači in inozemski kupci. Asortiment: posumski strelni priprave, vzmeti in deli za točke. Priznava se da da ta tovarna najboljše in popolne ustrežne zahtevam tuzisa.

Številni avtomobili, bencni valjni ležaji z oznako »Pre-tite« so dokaz, da so dosegli pravi proizvodni program. V tovarni »TITO« imajo naslednji cilj: kakovost pri izdelavi in zanesljivost pri uporabi.

Stavljali avtomobili, bencni valjni ležaji z oznako »Pre-tite« so dokaz, da so dosegli pravi proizvodni program. V tovarni »TITO« imajo naslednji cilj: kakovost pri izdelavi in zanesljivost pri uporabi.

UDRUŽENA METALNA INDUSTRIJA SARAJEVO

Pakistanci v Peking

V prostoru, posredno ali neposredno enjam v zvezi z azijskim varnostnim sistemom, vladajo živahna dejavnost. V tem ko je v Kabul pripotovala sovjetska vojska delegacija z maršalom Bagramjanom na čelu je iz Pekinga po petih dneh odpotovala pakistanska vojska delegacija, ki jo je vodil letalski maršal Nur Kan.

Pakistanci so na Kitajskem izredno tople sprejeli. Prevladuje vtis, da je Narije obisk podprl kontinuiteto pakistanske politike, ki jo je zastopal Ajub Kan: dobri odnosi z vsemi tremi velikanmi — Kitajsko, ZDA in ZSSR. Če, da Peking tako politika bolj ustreza kot pa morebitno članstvo Pakistana v regionalni zvezi azijskih držav, za katero so dali posredno pobudo v Moskvi.

V zvezi s tem, ki sta jih izmenjale premier Ču En Lai in pakistanski gost, je bila zamisel o varnostnem sistemu v Aziji omenjena v nedvoumno odklonilnem smislu. Kitajski sicer niso neposredno imenovali ZSSR, da pa so vedeli, da bi imela tako zvezo za vsebi sovražno in azijskim narodom škodljivo; Pakistanci pa so jo odklonili kot nestvarno sprčo slabih odnosov med Delhiem in Ravalpindijem, skrbno pa so se izognili omeniti ZSSR, ZDA in celo Vietnam.

Ker je bila delegacija vojska, je razumljivo, da o razgovorih prisostvovali tudi kitajski vojaški voditelji, vendar se zdijo, da na pogovore, ki so se odvijali med vojskami in mednarodni položaji, prisostvovali načelniki kitajskega generalštaba Huang Jung-senja ni bila samo protokolarnega značaja; obe strani sta poudarili izreden pomen, ki ga pripisujeta moderni cesiti, ki bo povezovala kitajski Sinciang s Pakistanom.

Nedvoumno drži, da si je Pakistan s tem obiskom v Peking, tik pred Nixonovim prihodom v Ravalpindijski svoj splošni položaj v Aziji, za katerega so značilni ti elementi: široke in neizmenjive maneverske možnosti, dobri odnosi z vsemi tremi velikanmi in okoliščina, da vse tri velike sile dejstvo korektno ne znanje.

Ongania ne popušta

Argentini znova preti nevarnost ostrih spopadov med vojaškim režimom in sindikati. Predsednik Ongania se očitno zaveda, da so mu sindikati nevarni in da mu utegnejo sčasoma spodkopati laho po nogami. Zato se ni nikdar odrekel želji, da bi jih pokoril. To se mu kljub ostrim ukrepom, s katerimi je pred tremi leti omejil svobodo sindikalnih organizacij, ni nikoli povsem posrečilo.

Po zadnjih spopadih, ki so terjali precej smrtnih žrtev in so zasedali nemir celo v vojaškem vrhu, je Ongania na eni strani posegel po silovitih represalijah, na drugi strani pa poskušal spraviti nemirne sindikate pod kontrolo režima.

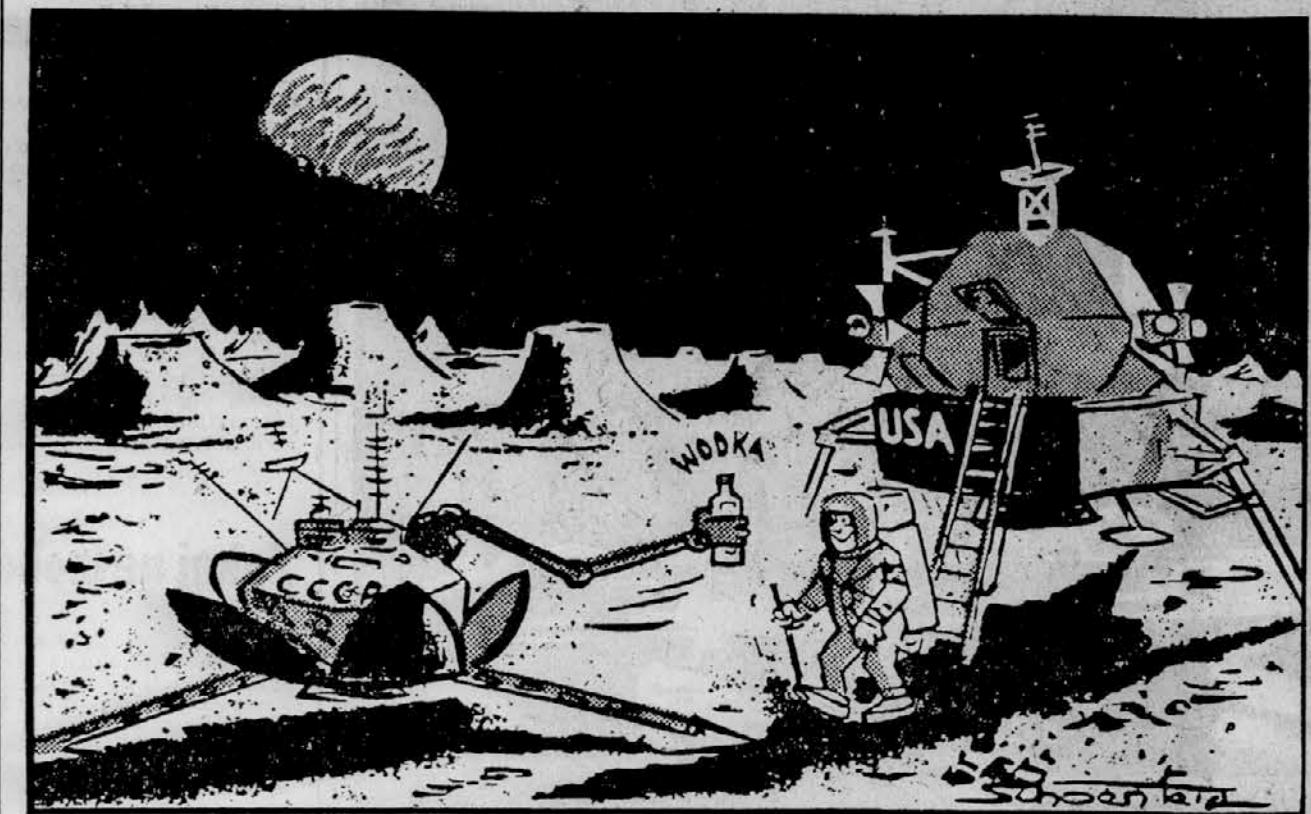
Predstavniki sindikalnih organizacij vseh struj so se pred dnevi sestali in imenovali 20-člansko komisijo, ki naj bi v šestih mesecih ugotovila položaj in sindikalnih in pripravlila akcijski načrt.

Voditelj upornih sindikatov Ongario, je iz zapora proti temu odločno protestiral, čeprav je program, o katerem so govorili na sestanku tak, da ga lahko mirno podpisuje. A opozoriti je, da njegov protest ni dosti zalegel in da bi se vsi sindikati radi združili in nastopili skupaj — ne nazadnje tudi zaradi hudega pritiska.

Toda zdaj je Ongania imenoval koordinatorko, ki naj bi napravila v sindikalnih ustanovah red. Z drugimi besedami, sindikate naj bi spravil v take okvire, da ne bi bili več nevarni. To pa je vzbudilo pri sindikalnih voditeljih silno ostre proteste in odpor. Sindikati se dobro zavedajo, da bi to pomenilo konec njihove možnosti delovanja in to v času, ko bo, kot kaže, njihova akcija potrebna ravno tako kot doslej, saj ne novi notranji ne gospodarski ministri ne kažejo namena spreminiti politiko svojih predhodnikov.

Obeta se zato obračun s silo. Tudi od Ongania namreč ne pričakujemo, da bo popustil. Iz njegovih zadnjih izjav in govorov je mogoče razbrati, da ga vsaj začasno, podpira večina vojaških poveljnikov, ki se boje levičarskega sovražstva.

SCHOENKID: DOBRODOŠLICA

»Die Neue Zeitung, Graz

Boj v kongresni stranki

Spor zaradi dveh predsedniških kandidatov in odstop finančnega ministra sta osvetlila globlje razloge za težave najmočnejše indijske stranke

Spor zaradi kandidata indijske kongresne stranke za novega predsednika indijske republike, ki ga bodo volili 16. avgusta letos, je postal zelo oster. Tako oster, da je predsednica vlade Indira Gandhi odslavila Morardžija Desaja s položaja ministra za finance in sama prevzela to ministrstvo. Predlagala mu je sicer, naj ostane podpredsednik vlade, toda Desaj je ta predlog zavrnil in odstopil tudi kot podpredsednik vlade.

Za spor med Indira Gandhi in Desajem sta pravzaprav dva vzroka. Prvi in neposredni je ta, da je bivši finančni minister podprl predsedniškega kandidata, predsednika spodnjega doma parlamenta Sandžive Redija, ki ga je predlagala parlamentarna skupina kongresne stranke. Indira Gandhi je izjavila, da osebno nima nič proti Rediju, a da je razočarana nad tem, kako so ga predlagali. Poudarila je, da so s preglasovanjem v parlamentarni skupini, in dodala, da bi morala biti kandidat za novega predsednika republike nad strankarskimi interesi in človek, ki bi bil sprejemljiv za čim širši krog volivcev in političnih sil v državi. V. V. Girija, vršilec dolžnosti predsednika republike po smrti predsednika dr. Zakira Husaina. Gira je zdaj odstopil kot vršilec dolžnosti predsednika, da bi lahko kandidiral za predsednika.

Drugi vzrok za spor med predsednico vlade in finančnim ministrom tiči, med drugim, v različnih pogledih na vlogo bank v Indiji. Morardži Desaj velja za desničarja v gospodarstvu in nasprotuje ekonomski sprejeti resoluciji odbora za določanje politike kongresne stranke, ki predlaga tudi nacionalizacijo bank in navodila zasebnim bankam, naj odpravljajo večje kredite za razvoj ključnih gospodarskih panog.

Ti dve vprašanji — osebno predsedniškega kandidata in vloga bank v Indiji — sta samo odsev širših in hujših težav, ki tarejo kongresno stranko. Čedalje ostreje se zastavljajo ne samo vprašanja o osebnosti predsednika republike, ampak tudi njegove vloge.

Ko so leta 1967 v Indiji izvolili za predsednika muslimana dr. Zakira Husaina, je mnogo politikov majalo o zmagi. V Indiji je sicer dosti muslimanov — so govorili — toda hindujska večina se ne bo nikoli sprijaznila z muslimanskim predsednikom. Na veliko presenečenje politikov in še marsikoga drugega si je dr. Husain pridobil naklonjenost in celo ljubezen množice, kar je pomenilo hujšo politično zadoščenje za Indira Gandhi, ki se je kljub močnemu odporu v kongresni stranki odločno zavzemala za njegovo kandidaturo.

Indija je v zadnjih dveh letih — v kratkem razdobju predsednikovanja dr. Zakira Husaina — doživljala precej hude notranje težave in pretežno z vsoto ostrino so se pojavile socialne težave zaradi vere, kaste in regionalizma. Prišlo je do hudih trenj.

MORARDŽI DESAJ

med zvezno vlado in vlada-mi zveznih držav. Predvsem pa so nastala nesoglasja o tolmachenju določenih členov ustave. Pri tem se je čedalje bolj uveljavljala vloga predsednika republike kot razsodnika.

Nihče natanko ne ve, kakšne so pristojnosti predsednika republike, ker jih doslej ni imel priložnosti izvajati. Kadar opravlja svoje dolžnosti svet ministrov oziroma vlada, sme predsednik ukrepati samo po njenih navodilih. Ze prvi indijski predsednik po neodvisnosti dr. Radžendra Prasad je predlagal, da bi predsednik v nekaterih okoliščinah lahko ravnal po svojem preudarku, toda Nehru ni hotel o tem nič slišati.

Toda niti Nehru niti se stavljali ustave niso upoštevali možnosti, da ne bi nobena stranka dobila toliko mandatov, da bi lahko avtomatično osnovala vlado. Če bi do tega prišlo — in to se dogaja v drugih državah — bi moral predsednik izbirati in presojati, komu naj zaupa mandat za sestavo nove vlade. Očitno je, da bi moral pri tem ravnati tudi po osebnem preudarku. Res je sicer tudi, da bi z njegovim izborom, če bi bil slab, pometla že prva nezaučna v parlamentu, toda tisti, ki bi prvi osnoval vlado, bi vendarle imeli veliko prednost.

Se pred nekaj leti je bilo nepojmljivo, da bi lahko v Indiji osnoval vlado drug, ne pa kongresna stranka. Če bi morala iti kongresna stranka s kakšno drugo stranko v koalicio, danes ta možnost ni več tako neverjetna. V marsikateri zvezi državi je kongresna stranka v koalicijski z drugimi, ponekod pa sploh ne sodeluje v vladi zvezne države. Potemtakem postaja predsedniški položaj v Indiji čedalje pomembnejši in čedalje bolj splošni.

Kar zadeva drugo vprašanje, ki se trenutno najbolj v ospredju — nacionalizirati ali ne nacionalizirati banke oziroma kaj storiti z njimi — je tudi to samo odsev širših vprašanj. Najširše vprašanje pa se vsekakor glasi: ali se velikan — kongresna stranka — pomika na levo ali na desno?

Na koncu letne konference kongresne stranke maja letos je bombajski »Economic Times« prišel do žalostnega zaključka, da se velikan pomika na desno. »Patriot« iz New Delhija je razsodil popolnoma drugače: kongresna stranka se pomika na levo. »Times of India« pa je ocenil položaj kot v glavnem negativne in obtožil kongresne voditelje, da »kakor krave prežvekujejo stare ideje«.

Kongresna stranka, ki je nastala kot obojestransko gibanje z namenom zjediniti več Indijcev v boju za neodvisnost, je množična stranka, ki združuje v svetovnonazorskem in razrednem pogledu najrazličnejše ljudi. Zato mora biti njena osnovna politika v bistvu »sredinska«. Lahko je nekoliko »levo od centra« — in na tem položaju je Indira Gandhi. Lahko pa je tudi nekoliko »desno od centra« — in na tem položaju je na primer Morardži Desaj.

Toda ti »levo« in »desno« vzdvihi lahko zameglijo položaj Desaja, ki je proti nacionalizaciji bank, se je na primer odločno zvel za večje obdavčenje bogatih kmetov. Toda bogati kmetje so steber kongresne stranke ali vsaj eden izmed njenih glavnih stebrov. Za Indijo je dosti bolj pereče kmečko vprašanje.

Čeprav so tudi banke važne. Toda banke niso tako občutljivo vprašanje. Zato se je ob njih sprožila bitka med levo in desno.

Nobena skrivnost ni, da skuša desnica spodnesti Indira Gandhi. Med drugim ji očita »mlačno« stališče ob invaziji na ZSSR. Levice pa naskakuje Desaja, v katerega polaga vse desnice. Poslovne operacije Desajevega sina so prikladno orožje, ki ga vitihi leveci.

Toda kongresna stranka kot množična stranka mora »opirati« politično sredino. To načelo mora ostati pri njej nespremenjeno. Težava je v tem, da se nekaj drugega spreminja: počasi, a vendar neizogibno, se tudi v Indiji premika politična sredina. In z njo se mora tudi kongresna stranka. Večina politikov v njej se zdaj v bistvu prepira o tem, kje je ta sredina.

BOŽIDAR PAHOR

Naslednik Guevare aretiran

RIO DE JANEIRO, 17. jul. (Tanjug). Poveljnik bolivijskih oboroženih sil general Alfredo Ovando je nočjo potrdil, da so na področju mesta Kuchabamba aretirali gverilskega vodjo Intija Pereda. Pereda je na tem položaju zamenjal Ernesta Che Guevara, ki je oktobra 1967 umrl. Po vestih iz La Paza se ni zanesljivo, ali bi Pereda postregel, ali pred sodišče ali pa mu bodo naglo sodili, kot so sodili Che Guevaru.

Dejstvo je namreč, da je še vrsta življenjskih vprašanj slovenske manjšine na Koroskem, ki čakajo na pozitivno rešitev. Določeni koraki v tej smeri so bili že storjeni, ostajajo pa še pomembna vprašanja, ki jih bo potrebno premagati, da bi zagotovili koroskim Slovincem skladen narodnostni, kulturni in gospodarski razvoj. Zato

V kolesju praškega procesa

Priznanje

Artur London:

Paznik, ki sedi med nama na zatočni klopi, ga večkrat med nami homerski, historigen smeh. Nis prijatelj Sling je prvi bruhnil v smeh, pobral svoje hlače in se v težavo nadaljeval svoje izpovedi. Smešna podoba našega tovariša v spodnjicah je sprožila med nami homerski, historigen smeh. Nis prijatelj Sling je prvi bruhnil v smeh, pobral svoje hlače in se v težavo nadaljeval svoje izpovedi. Smešna podoba našega tovariša v spodnjicah je sprožila med nami homerski, historigen smeh. Nis prijatelj Sling je prvi bruhnil v smeh, pobral svoje hlače in se v težavo nadaljeval svoje izpovedi.

Clementis je eden tistih, ki se je najbolj smejal. Zaman se skuša umiriti, med zobmi stiska svojo pipo na vso moč, da bi jo skoraj zdrobil. Smešna podoba našega tovariša v spodnjicah je sprožila med nami homerski, historigen smeh. Nis prijatelj Sling je prvi bruhnil v smeh, pobral svoje hlače in se v težavo nadaljeval svoje izpovedi.

Smeh zgrabi tudi stražnik in člane sodišča. Tožilec skri v obraz za široko odprtmi častnikom. Člani senata so naglji glave nad svoje spise, pazniki kihajo, ko se skušajo vzdržati.

Ta smeh, ki mu je smola našega tovariša samo povod, je sprožil kolektivno sprostitelj igralcev strahovite tragedije, ki se odigrava. Predsedniku se zdaj potrebno prekiniti zasedanje.

Zagotovila koroske vlade glede slovenske manjšine

Odgovor člana izvršnega sveta skupščine SRS Bojana Lubeja na poslansko vprašanje Ceneta Matičiča o vsebini pogovorov med zadnjim obiskom

LJUBLJANA, 17. jul. Poslanec republiškega zbora skupščine SRS Cene Matičič je prošil izvršni svet, da mu nekoliko podrobneje razloži svoje mnenje o odnosih in stikih med deželno vlado Koroske in izvršnim svetom skupščine SRS, zlasti se glede na položaj slovenske manjšine na Koroskem. V svojem poslanskem vprašanju je poudaril, da ga še posebej zanimajo rezultati zadnjega obiska delegacije izvršnega sveta na Koroskem, kjer je v avstrijskem in tudi koroskem ter manjšinskem tisku zasledil nekoliko nasprotujoča poročila o razgovorih delegacije izvršnega sveta s korosko deželno vlado. Na vprašanje mu je na včerajšnjem zasedanju skupščine član izvršnega sveta Bojan Lubej odgovoril:

»Meddržavni odnosi sosednjemu Avstriji so se v zadnjih letih razvijali vsestransko in postali lep primer vsebinskih možnosti politike dobrega sosedstva. Pomemben rezultat take usmeritve v meddržavnih odnosih z našo severno sosedo je demokratizacija in odprta meja zasnova, ki ustvarja ob vsakdanjih stikih obsejnejše prebivalstva in pretakanju kulturnih, materialnih in drugih dobrin novo kvaliteto v naših medsebojnih odnosih. Široko odprte meje in nenehni stiki prebivalstva in družbeno-političnih predstavstev z obeh strani meje, se pogljujejo v obsejnejšem prostoru nove politično klimo, vzdušje večjega medsebojnega razumevanja in strpnosti.

Stiki in srečanja izvršnega sveta skupščine SR Slovenije s korosko deželno vlado prispevajo k nadaljnemu utrjevanju tako zastavljene politične usmeritve. Za te stike je značilno, da so vse manj samo neka splošna manifestacija kurtoaznega pomena, temveč vse bolj delovni in konkretni pogovori o aktualnih vprašanjih v odnosih med Korosko in Slovenijo. Naša prizadevanja gredo predvsem v tej smeri:

• da z nadaljnjimi pobudami in predlogi za sproščanje in poenostavitev obsejnejšega osebnega in blagovnega prometa utrjujemo institucije odprte meje.

• da nadalje razvijemo gospodarsko sodelovanje, se posebej v okviru (predlaganih) obsejnih blagovnih in obstoječih sejemskih sporazumov, da razvijemo industrijsko kooperacijo, turistično sodelovanje in obravnavo problematike prometnih zvez,

• da pospešujemo kulturno-prosvetno, znanstveno in tehnično sodelovanje in izmenjevanje z našimi sosedi in ne nazadnje

• da razpravljamo o položaju koroskih Slovincem in odprti vprašanji izvajanja manjšinskih določil avstrijske državne pogodbe.

Dejstvo je namreč, da je še vrsta življenjskih vprašanj slovenske manjšine na Koroskem, ki čakajo na pozitivno rešitev. Določeni koraki v tej smeri so bili že storjeni, ostajajo pa še pomembna vprašanja, ki jih bo potrebno premagati, da bi zagotovili koroskim Slovincem skladen narodnostni, kulturni in gospodarski razvoj. Zato

si prizadevamo, da bi tudi s svoje strani prispevali k vsestranskemu razvoju slovenske narodne skupnosti na Koroskem, zato je v vseh stikih s predstavniki sosednje dežele vprašanje koroskih Slovincem stalno prisotno odprto vprašanje. Menimo, da je sedmi član avstrijske državne pogodbe solidna podlaga za zagotovitev načelne enakopravnosti Slovincem v Avstriji. Naša prizadevanja so bila in bodo zato tudi v bodoče usmerjena k zagotovitvi uslednega in celovitega izvajanja tega člena avstrijske državne pogodbe.

Tudi ob nedavnem srečanju predstavnikov izvršnega sveta skupščine SR Slovenije in koroske dežele vlade v Celovcu, 27. in 28. maja t.l., smo obravnavali stanje in možnosti za nadaljnje uspešno razreševanje vprašanih s področja dvostranskega sodelovanja med Korosko in Slovenijo. Pomembno smo lahko zagotovili pozitivni razvoj sodelovanja in poglabljanja človeških, gospodarskih in kulturnih stikov v obsejnejšem prostoru. Sporazumno smo se zavzeli za poglabljanje stikov med obsejnim osnovnim družbeno-političnim skupnostmi in za sproščanje in poenostavitev obsejnejšega prometa. Glede gospodarskega sodelovanja je bilo mnenje, da obstaja možnost za pozitivno obsejnejše blagovnega prometa in industrijske kooperacije. Poudarjen je bil interes, da vzpostavimo prizadevanja mešane komisije koroske in slovenske gospodarske zbornice, ki naj z iniciativno delovanjem pospešuje konkretne dogovore podjetij z obeh strani meje.

Desi strani smo obnovili predlog, da bi s sklenitvijo obsejnejšega blagovnega sporazuma med državama bistveno prispevali h poglabitvi gospodarskega sodelovanja. Poudarjen je bil skupni interes za nadaljnje sodelovanje pri graditvi cestnih povezav med Korosko in Slovenijo, pri čemer je bil posebno poudarjen pomen predora pod Karavankami na Podkorenu. Tudi glede turističnega sodelovanja sta se obe strani zavzele za nadaljnjo kooperacijo turističnih organizacij slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

voljstvom ugotovili nekatere ukrepe koroske dežele vlade kot je uredba o uvajanju slovenske v deželne urade in obsejbo nedavnih sovinskih ekscesov, smo poudarili, da obstajajo še vedno odprta vprašanja iz člena 7 avstrijske državne pogodbe, ki jih bo potrebno še rešiti, da bi zagotovili koroskim Slovincem resnično enakopravnost in možnosti za nadaljnji razvoj. Zavzeli smo se za stalno podporo za kulturno in izobraževalno dejavnost slovenske manjšine in njenih organizacij, za uvedbo dvojezičnih krajevnih napisov na dvojezičnem območju Koroske in za razširitev možnosti uporabe slovenskega kot drugega uradnega jezika v javnih in državnih ustanovah na narodnostno mešanih področjih Koroske. Na šolskem področju smo načeli vprašanje graditve lastnega poslopja slovenskega gimnazija v Celovcu in se zavzeli za priznanje javnosti slovenskih kmetijskih soli v Podravljah.

S posebnim poudarkom smo apelirali na prizadevanje, da se utrjuje vzdušje strpnosti in razumevanja, ki naj omogoči koroskim Slovincem, da se bodo lahko sosednjo posluževali pravice, ki jim pripadajo in pri tem opozorili na nevarnost, ki bi jo lahko pomenili za mednarodne odnose na Koroskem eventualni poizkusi sovinskih elementov ob pripravi in izvedbi proslav ob obletnici koroskega plebsicita v prihodnjem letu.

Delegacija koroske dežele vlade in še posebej gospodarske zbornice, ki naj z iniciativno delovanjem pospešuje konkretne dogovore podjetij z obeh strani meje. Desi strani smo obnovili predlog, da bi s sklenitvijo obsejnejšega blagovnega sporazuma med državama bistveno prispevali h poglabitvi gospodarskega sodelovanja. Poudarjen je bil skupni interes za nadaljnje sodelovanje pri graditvi cestnih povezav med Korosko in Slovenijo, pri čemer je bil posebno poudarjen pomen predora pod Karavankami na Podkorenu. Tudi glede turističnega sodelovanja sta se obe strani zavzele za nadaljnjo kooperacijo turističnih organizacij slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

deležu slovenske manjšine na Koroskem, ki se tičejo narodnostne problematike na Koroskem. Zagotovili so, da bosta strpnost in humanistični pristop osnovna značilnost koroske dežele politične in odnosu do slovenske manjšine. Omenjena je bila ob tej priliki tudi ugotovitev, da kakršnakoli oblika takozvane ugotovljane manjšine ne more biti izhodišče za

uveljavljanje manjšinske politike.

Ob tem bi želel ponovno poudariti, da nas pri odločnem odklanjanju kakršne koli oblike ugotovljane manjšine kot osnove za obseg manjšinske zaštite vodi prepričanje, da je mogoče res svobodno nacionalno opredeljevanje, opredeljevanje v tej človekovi svobodi in pravici samo ob ustreznih pogojih, ki jih lahko omeni in sprejema je manjšina sama, koroski Slovenci kot naš narodni del, kakor tudi slovenski narod kot celota. Samo v takih pogojih, ki bi bilo nacionalno opredeljevanje vredno svojega pomenovanja; vse drugo je lahko je pritisk in prisila, ne pa svobodna odločitev v svobodnih pogojih.

Mislím, da predstavlja — gledano v celoti — nedavni obisk delegacije izvršnega sveta skupščine SR Slovenije pri koroski deželni vladi nadaljnji korak pri utrjevanju dobrososedskih odnosov in novo vzbujeno za vsestransko razvijanje sodelovanja v obsejnejšem prostoru, na osnovi medsebojnega razumevanja, zaupanja in narodnostne strpnosti. Gledano v celoti, upanje, da bodo tako dopolnjevali odnosi v obsejnejšem prostoru in v okviru odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo ter Slovenijo in Korosko, pri čemer imajo manjšine same in naša aktivna slika za ta vprašanja, se naprej pozitivno prispevali k hitrejši in pravilni ureditvi še preostalih odprtih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti na Koroskem.

Boljši obeti za države v razvoju

PARIZ, 17. jul. (Reuter). Predsednik komiteja za pomoč državam v razvoju organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) Edwin Martin je izjavil na tiskovni konferenci, da lahko tiskovni države v razvoju pričakujejo ugoden priliv finančnih sredstev iz 16 razvitih zahodnoevropskih držav. Lani so te države naložile v razne posle držav v razvoju 12 milijard 900 milijonov dolarjev. Dejal je, da pričakuje, da bodo ta sredstva letno večja glede na pomembno povečanje zasebnih naložb iz razvitih držav v gospodarstva držav v razvoju.

Množični odpusti v Urugvaj

RIO DE JANEIRO, 17. jul. (Tanjug). Iz Montevideu poročajo, da so začeli v Urugvaju množično odpustati bančne uslužbenke, ki so zavrnili poziv za prekinitev 13-dnevne splošne stavke. Surovih ukrepov so se lotile tudi vse zasebne banke v Montevideu in v drugih urugvajskih središčih, potem ko je vlada odredila, naj vsem prejem in za vsako cenno banke spet začno delovati.

jem vsemu, kolikor morem, kar pripovedujejo Doube in ostali šefi referentov mojim soletnikom. Če prav slišim, se vsi pogovori vrtijo okrog tega.

Ko sefi odidejo, povzamejo besedo referenti. Zaupno nam pripovedujejo, da opirajo svoje mnenje na pogovore, ki so jih imeli s svojimi šefi. Po njihovem bo najhujše obsojen Sling, na dvajset let. Hajdu na dvajset, Lobi na dvajset, Clementis in Geminder na petnajst do osemnajst let, Slatky na dvajset, največ petindvajset let, Margolius na deset, jaz pa na dvajset let...

Razprava pa teče in vse bolj se nas loteva pesimizem; ne moremo kaj, tesnobno ugotavljamo, da se bo tragedija, katere zadnje dejanje bomo pravkar zaigrali, končala z veliko temešnjenjem razpletom kot pa so nam ga obetali doslej.

Faktor Sommer prizadevno prihaja k nam in nam deli pomirljiva sredstva. V celici ponovi ne morem spati. Vstajam, korakam po dolgem in počez, paznik mi ponuja cigarete in me skuša pomiriti.

Isti prizor se očitno odigrava v ostalih tinajših celicah, saj slišim korake in priušene glasove.

(Se nadaljuje)

Novice

LJUBLJANA: razstava v izložbi »Metalke« — Center za staroslovanske in zgodnjerednevske študije je postavil v izložbi »Metalke« (nova stavba) ob Dalmatinski ulici razstavo o poteku arheoloških raziskav Freinskega trga Gutenberg. Oddelek bo to razstavo dopolnjeval z novimi izsledki in najdbami.

TUZLA: v jubilejnim letu enajst premier — Narodno gledališče v Tuzli je imelo v svojem jubilejnem (dvajsetem) letu obstoja enajst premier; okrog 200 predstav si je ogledalo nad 60 tisoč obiskovalcev. Najbolj obiskani predstavi sta bili J. S. Popovića »Fokondirena tikva« ter Ogrizovića drama »Hasanaginica«. Nova sezona bodo začeli v tem teatru 3. oktobra, ko bodo uprizorili najnovjšo dramo Derviša Sušića »Mehmed pa Sokolovića«.

BEOGRAD: v prihodnjem letu 43 TV dram — Dramska redakcija beogradske televizije se že skrbno pripravlja na prihodnjo sezono. Njen urednik Vasilije Popović je pojasnil, da bodo v prihodnjem letu izvedli 26 originalnih del domačin in tujih piscev ter poskrbeli za 12 prenosov gledaliških predstav ter petih programov tujih televizijskih realizacij.

BEOGRAD: »Nolita« bo izdal knjigo Rudija Selige — Založniška hiša »Nolita« ima v svojem letošnjem načrtu tudi izdajo knjige Rudija Selige; gre za zbirko pripovedi, ki bo objavljena v zbirki »Sodobni jugoslovanski pisatelji«.

BEOGRAD: razstava »50-letnice ustvarjanja ZKJ« — Na 14. knjižnem sejmu, ki bo od 19. do 25. septembra, bodo pripravili tudi posebno razstavo pod naslovom »50-letnica ustvarjanja ZKJ«. Na tej razstavi bodo predstavili dela, ki so v zvezi z razvojem misli in zgodovinske poti KJP.

DUBROVNIK: direktorica festivala o letnih igrah — Direktorica dubrovnškega festivala Fani Muhoberac je med drugim izjavila, da dubrovniške letne igre se vedno nimajo svoje dokončne podobne, temveč da jo je treba še izboljšati. Umetniško vodstvo in svet iger menita, da je treba zgraditi moderno gledališče, ki bi omogočilo obogatitev festivalnega programa z izvajanjem sodobnih scenskih del.

SKOPJE: v dveh letih 130 knjig — Na izredni skupščini makedonskih pisateljev, ki je bila v Skopju, ni bilo moglo izvesti nič bistvenega novega o odstopu dosedanjega predsednika društva Slavka Janevskega, zato pa so makedonski pisatelji veliko razpravljali o svojih problemih. Tajnik društva je poročal, da je bilo v zadnjih dveh letih nastajeno okrog 130 knjig makedonskih avtorjev, dve antologiji makedonske poezije, medtem ko je bilo nekaj del makedonskih pisateljev objavljenih tudi v tujini. V tem obdobju je društvo sprejelo 14 novih članov, tako da jih šteje zdaj 108. Novi predsednik je Gane Todorovski.

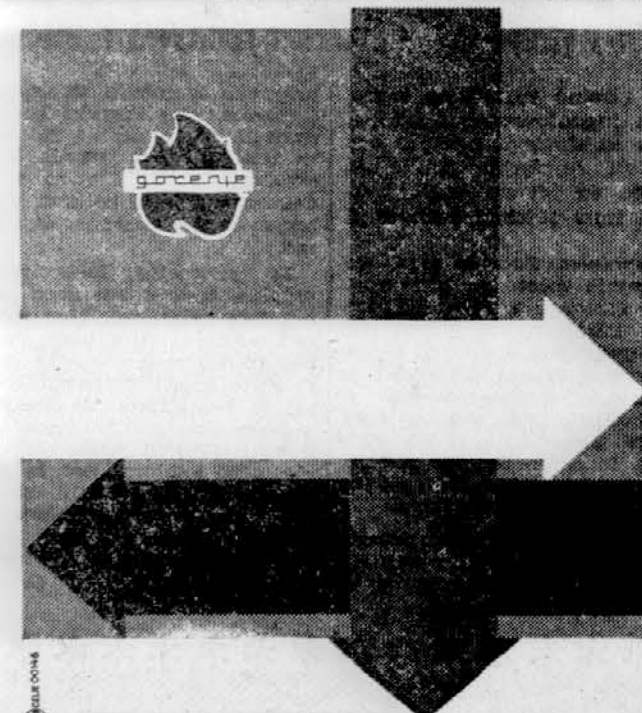
PRILEP: udeleženci 12. slikarske kolonije — Na letošnji 12. tradicionalni koloniji bo poleg sedmih jugoslovanskih umetnikov sodelovalo tudi pet slikarjev iz Poljske, Madžarske, Romunije in Belgije. Kolonija začne delo 1. avgusta, slikarji pa bodo v Prilepu mesec dni. Vsak umetnik bo poklonil narodnemu muzeju po eno svoje delo. Tako je muzejska zbirka že doslej obogatena z osemdesetimi eksponati.

SPOLETO: končan festival »Dva svetova« — Z izvedbo Beethovne devete simfonije je bil sklenjen letošnji 12. umetniški festival »Dva svetova«. V okviru te prireditve, ki je trajala skoraj tri tedne, je bilo nad 50 koncertov, 15 filmskih predstav, sedem baletnih predstav ter vrsta drugih umetniških prireditev. 104 glasbenih, teaterskih in likovnih manifestacij se je udeležilo okrog 42.000 gledalcev, kar je svojstven rekord v zgodovini tega tradicionalnega umetniškega festivala. Tega je bila »krivica« odločitve direktorja festivala, znanega skladatelja Giancarla Menottija, da naj bo 1000 lir enotna vstopnina za vse predstave.

VARSAVA: priznanje poljskim umetnikom — Veleposlanik SFRJ na Poljskem Arso Milatović je izročil zvezi likovnih umetnikov Poljske odličje in plaketo mesta Skopja v zahvalo za pomemben prispevek poljskih likovnikov k obnovi in obogatitvi kulturno umetniškega življenja v glavnem mestu Makedonije po katastrofalnem potresu. Znano je, da je nad 100 poljskih umetnikov podarilo skopskemu muzeju podobne umetnosti svoja dela (grafike, slike in kipe) ter s tem neposredno prispevalo k organiziranju in obogatitvi tega muzeja.

TUNIS: mednarodni festival narodne glasbe — V Kartagi so odprli mednarodni festival narodne glasbe, na katerem sodelujejo predstavniki iz 25 držav. Na tej prireditvi sodelujejo poleg udeležencev iz azijskih in afriških držav tudi predstavniki iz Bolgarije, Poljske, Češkoslovaške, Madžarske in Jugoslavije. Festival bo trajal do 19. julija.

MEANNEORD: umrl igralec Peter van Eyck — Tu je v 58. letu starosti umrl znan ameriški igralec nemškega porekla Peter van Eyck, ki se je proslavil v mnogih vlogah v filmih ameriške in evropske produkcije. Eyck je bil rojen v Nemčiji, 1932, pa je odpotoval v ZDA, kjer je med drugo vojno začel filmsko kariero.

PO SLEDI GORENJA

VAŠA PRILOŽNOST BREZ ODLASANJA SLEDITE IZDELKOM GORENJA.

SODELUJTE V TEJ NAGRADNI IGRI.

POŠLJITE NA NASLOV TOVARNE RAZGLEDNICO SVOJEGA KRAJA.

NA RAZGLEDNICO NAPIŠITE POLEG SVOJEGA NASLOVA STEVILKO GARANCIJSKEGA LISTA IZDELKA GORENJE, KI GA IMATE.

ČE IZDELKA NIMATE, PA ČETUDI GA NE NAME-RAVATE KUPITI, POŠLJITE SAMO RAZGLEDNICO S SVOJIM NASLOVOM NA

»GORENJE«

Tovarna gospodinjne opreme VELENJE

(Po sledi Gorenja)

SVEČNE
IN ILUMINACIJSKE
ŽARNICE

JUGOSLOVANSKI FOLKLORNI FESTIVAL NA KOPRSKEM — Od 22. do 26. julija bodo obalni turistični kraji na Koprskem prizorišče nastopov znanih domačin folklornih ansamblov in amaterskih skupin, med katerimi se bo predstavljal tudi beogradski ansambel Kolo. Na sliki: eden izmed plesov iz bogatega repertoarja te kulturno-umetniške skupine.

„Kvartet“ na Norveškem

Iz zapiskov kulturnega kronista

V skandinavskih deželah očitno narašča zanimanje za Jugoslavijo in — kar moramo posebej poudariti — za kulturne vrednote njenih rodov, čeprav bi si mogli prav na tem področju še mnogo želeli. V Oslo je izšla antologija naše sodobne poezije z naslovom »Jugoslavisk kvartet« (verjetno je bil Ambrož, ne Matija). Ivanuša prikazuje doseganje zgodovinsko literaturo o tej vstaji, zlasti se zbornik »Seljačka buna 1373«, ki vsebuje tudi slovensko gradivo in pa najnovejši spis prof. Josipa Adamčiča pod istim naslovom. V njem vidi V. Ivanuša najtemeljnejše znanstveno delo o tem velikem dogodku in socialni zgodovini Hrvatov in Slovencev.

V prvem zvezku »Hrvatskega Zagorja« je tudi cela vrsta zanimivih krajskih prispevkov, med katerimi naj posebej opozorim na dva sestavka o Gustavu Krležici, na dr. Kalaya članek o 70-letnici odkritja krapinskega praeolita, na sestavek Vilka Ivanuša o baročnem lujonistu Antonu Lehringerju, slikarju iz 18. stoletja, ki je bil po rodu iz slovenskega Rogateca in se je uveljavljal tudi v cerkvah Hrv. Zagorja. V zadnjem delu zvezka najdemo nekaj mikavinih prispevkov v vezani besedi in pripovedno prozo. Revija je tudi ilustrirana; med ilustratorji se zlasti odlikuje varadžinska umetnica Vera Kuntnar.

Revija Hrvatskega Zagorja

Nemalo zanimiv in značilen pojav v okviru hrvatske kulture je vztrajno uveljavljanje regionalne zavesti in z njo zrušenih značilnosti Hrvatskega Zagorja. Nobena hrvatska regija — razen do neke mere Dalmacija — ne uveljavlja v tolikšni meri svojih, nacionalni enotnosti nikakor ne nasprotnih posebnosti in starih tradicij. Od tod že znano uveljavljanje kajkavske narčne poezije in vsem ovrnam kljubujočega revilnega tiska, ki naj zastopa tudi v širokem jugoslovanskem okviru regionalno samozavest Zagorcev. Tako so letos v Krapini ustanovili samostojno organizacijo pisateljev »Gaje-va Danica«, ki je začela izdajati revijo »Hrvatsko Zagorje«. Njen prvi zvezek, ki zajema številke 1–3, je izšel ob koncu junija na 104 straneh in s svojo zgornjo vsebino dokazuje, da bo revija lepo reprezentirala kulturno-zgodovinske in družbeno-politične tradicije, potrebe in ustvarjalne težnje v tej Slovincem najbolj pokrajini Hrvatske. Pri tem se kajpada čvrsto oklepa književne stikovske in potencialne neke kakršnih sredobeznih tendenc, ki so se tudi že pojavile v kultu regionalnih posebnosti.

Trimesečni »Hrvatsko Zagorje« izdaja in ureja redakcijski odbor, ki ga najbolj predstavlja glavni urednik, krapinski kulturni delavec Antun Kozina. Vsebinska prvega zvezka je dovolj zanimiva in utegne marsikje pritegniti tudi pozornost slovenskega bralca. Tako prva dva članka, ki sta ju prispevala A. Kozina in Vilko Ivanuša, obravnavata skupni upor Slovincem in hrvatskim kmetom, »veliko puntarijo« leta 1573. Blizu se štiristoletni-ka tega upora, ki je dal snov raznim slovenskim in hrvatskim spisom in ki ga bomo čez tri leta proslavljali s skupnimi prireditvami in nemara tudi z novimi knjižnimi izdajami. Zanimiva je Kozinova ugotovitev, da na primer Askerčeva balada o »skrojanju« Matije Gubca ne ustre-

za zgodovinski dejstvo; legenda o tem je nastala v ilirsko-romantični domišljiji Zagrebčanov v prvi polovici 19. stoletja — piše Kozina in ugotavlja, kako so fevdalni valpi mučili in navezadnje razmesarili legendarnega vodjo te kmečke vstaje Gubca (verjetno je bil Ambrož, ne Matija). Ivanuša prikazuje doseganje zgodovinsko literaturo o tej vstaji, zlasti se zbornik »Seljačka buna 1373«, ki vsebuje tudi slovensko gradivo in pa najnovejši spis prof. Josipa Adamčiča pod istim naslovom. V njem vidi V. Ivanuša najtemeljnejše znanstveno delo o tem velikem dogodku in socialni zgodovini Hrvatov in Slovencev.

V prvem zvezku »Hrvatskega Zagorja« je tudi cela vrsta zanimivih krajskih prispevkov, med katerimi naj posebej opozorim na dva sestavka o Gustavu Krležici, na dr. Kalaya članek o 70-letnici odkritja krapinskega praeolita, na sestavek Vilka Ivanuša o baročnem lujonistu Antonu Lehringerju, slikarju iz 18. stoletja, ki je bil po rodu iz slovenskega Rogateca in se je uveljavljal tudi v cerkvah Hrv. Zagorja. V zadnjem delu zvezka najdemo nekaj mikavinih prispevkov v vezani besedi in pripovedno prozo. Revija je tudi ilustrirana; med ilustratorji se zlasti odlikuje varadžinska umetnica Vera Kuntnar.

„Oresteia“ v Dubrovniku

Ljubljanska Drama na letnih igrah

Gostovanje ljubljanske Drame na dubrovniških letnih igrah je nudilo dvojno zadovoljstvo. Odkrilo nam je nov ambient na Lazareti, ki so prvič rabili teatru, in drugo: predstava Ajshilove »Oresteja« je bila brez dvoma ena najboljših dramskih predstav v dveh desetletjih obstoja tega festivala.

Zal so imeli slovenski umetniki neugoden termin, tako da sta bili obe njihovi predstavi v senci italijanskega gledališča, ki je imelo v istem času operno predstav. Velika škoda je, da niso videli te izredne predstave ne le številni festivalski gosti, temveč tudi prestojni del kritikov, domačin in tujih. Slovenski umetniki so uprizorili prva dva dela znamenite Ajshilove trilogije »Oresteja«. Bolj idealne scene od dubrovniških Lazaretov si ni bilo mogoče zamisliti. Grobe kamnite arkade in visoki zidovi niso bili zamena za kulise, temveč so predstavljali naraven prostor, ki je bil sestavina dogajanja stare grške tragedije.

Režiser Mile Korun je z izrednim »gralskim ansamblom« izoblikoval dinamično

Obrotni center ZARJA ZALEC
razpisuje
prosta delovna mesta:
ELEKTROTEHNIKA ali VK DELAVCA
za popravilo gospodinj-skih aparatov
5 KV KLJUČAVNI-CARJEV
2 KV KLEPARJEV
Delo lahko nastopite
takoj. 6274

OGLAŠUJTE V DELU

Bučar o Danteju

V Padovji izhajajoči mesečni »Argumenti« je priobčil v najnovejšem (6.) zvezku med gradivom s konferenc, ki jih prirejajo »Lions Clubs d'Italia«, predavanje slovenskega publicista Vekoslava Bučarja, ki živi že dolga leta v Italiji. Predavanje z naslovom »Dante presso gli Slavi meridionali« (str. 324–333) je imel v klubu mesta Terracina, kjer Bučar stalno biva. V te-nejšem okviru svojega predavanja kajpada ni mogel orisati celotnega razvoja danteologije pri južnih Slovanih in se je bil moral omejiti le na prevode Dantejevega opusa, zlasti se »Božanske komedije«. Pri tem je posvetil posebno pozornost prav slovenskemu zanimanju za Danteja. Izdoločil Bučarjev izvajani je podatek, da je ta veliki pesnik kot florentinski izgnanec živel nekaj časa tudi na slovenskih tleh — v Tolmini. Temu so odmerjene prve strani Bučarjevega teksta. Malo znano je tudi to, kar poudarja pisec na str. 331, da niso bili Rusi prvi med slovanskimi prevajalci Danteja, kot so sklepali še nedavno; prvenstvo gre Stanku Vrazu, ki je že leta 1835 prevedel v slovensčino tretji spev »Pekla«, vendar je rokopolis tega njegovega prevoda ostal skoraj celo stoletje neznan.

Vekoslav Bučar je tudi objavil v argentinskem zborni-

ku »Vrednote« dajši zgodovinski spis »Zagorje«.

Zadnji ostanek slovenskih Trubarjevih protestantov. Po-datke zanj, ki prehajajo v zelo zanimive ugotovitve, je nabral na koroskem terenu in tako prispeval nekaj značilnega gradiva ne le k zgodovini slovenskega protestantizma, marveč tudi k osvoboditvi kulturnega razvoja in sedanjega stanja koroskih Slovencev.

Kot kaže, so na republiški dramski reviji v Brežicah preudarno izbrali slovenska predstavnik za Hvar. Tako Kranjčani, ki so nastopili že prve dni festivala, kot Horjulčani, ki so nastopili proti koncu prireditve, so se lepo uveljavili in prejeli veliko pohval za svoje orodske dosežke.

O »Hlapci« je poročal v Borbi Nasko Frndić takole:

»Vrhunec pravega dramskega amaterskega dela so predstavlili člani Prešernovega gledališča iz Kranja. Uprizorili so Hlapce klasika slovenske književnosti Ivana Cankarja.

»Frankfurter Allgemeine Zeitung« je priobčila v sobotni prilogi (5. julija) daljši članek nemškega publicista Johanna Georga Reismüllerja »Sanfte«-Schwester »Sowenilene« (Blaga sestra Slovenija). Sestavek zavzema dober del velike strani in je opremljen z lepo sliko blejske pokrajine in s portretom predsednika IS SR Slovenije Stane Kavčiča. V njem vidi nemški pisec simbol samouveljavljanja Slovenije in o njem pove mnogo pohvalne. Reismüller piše s simpatijami o naši republiki in o slovenskem narodu. V Sloveniji vidi »evropsko oazo pred vstopom na Balkan« in sodi, da je Slovincem lasten čut za pravo mero, tisti čut, ki brez njega ni humanosti. Čeprav je ta ali ona pisčeva trditve sporna, je vendar njegov sestavek verjetno najboljši oris Slovenije in Slovencev v novejšem zahodnonemškem tisku.

Vodilno glasilo ukrajinskih književnikov, v Kijevu izhajajoča »Literaturna Ukraina« se je v eni svojih novih številik zaustavila pri članku o pripravljajočem se ukrajinskem prevodu Prešerna. Članek B. Buzka je priobčil v »Delu« in Kijevski časnik se s priznanjem izreka o vodilni misli v tem sestavku, da bi bilo potrebno razširjati in poglabljati slovstvene stike med Slovenci in Ukrajinci. Poročilo o tem prispevku v »Delu« je napisal S. Volod, pomeni pa eno izmed zelo redkih registracij slovenskega tiska in njegovih sodelavcev v ukrajinskem tisku.

B. B.

partizanskih enot), približajo številne dogodke, borbe, akcije.

Zbornik opisuje prihod okupatorja v Ljuto, začetke narodnoosvobodilnega gibanja na Litijem in ustanovitve OF, boj na Tisju, drugo grupno dredo, zasavski bataljon Alojza Holkrauta, nekatere akcije Slančeve brigade na Litijem — moravskem območju, moravsko republiko, kurirske zveze, trojke in partizanske javke, del minerve na železniški progi v Zasavju, nastajanje ljudske oblasti itd.

In kdo so ustvarjalci zbornika? Ni treba posebej predstavljati Mitje Ribičiča — Cilila, Jožeta Stoka — Korotana in Franca Pogajna — Kranjca. Med avtorji so še: Jože Zupanič, Tone Praprotnik, Franc Gorenc, Franta Komel, Jože Gričar — Metod, Albin Jesenšek, Ignac Sterlekar — Jože, Anton Godec — Tomaž, Mirko Jerman, Ivan Belec — Belj, Alojz Žužek — Tarzan, Janez Petje — Jovan, Franc Pungarčar — Janoš, Marko Rudner, Tone Koričnikar, Vid Jerič in Stane Pungarčar — Slavko.

Uredniški odbor napoveduje še II. del Litijkega zbornika. P. B.

Litijski zbornik NOB

Med knjigami

Malokateri kraj se lahko pohvali, da je del njegove zgodovine obdelan in zapisan v knjigi, posebno, če je kraj majhen, kakor je Litija. Dalj časa je v litijških partizanih in aktivistih telesa misel, da bi zbrali v knjigi spominke zapiske iz najpomembnejših let naše zgodovine, iz NOB. Tako je zdaj izšla knjiga z naslovom »Litijški zbornik NOB«.

V zborniku, ki šteje 360 strani, je objavljenih 27 prispevkov, opremljenih s fotografijami in skicami. Avtorji so sami udeleženci NOB. Ker je vsak obdelal ožjo temo, ki pa sodi v okvir širše, se ni bilo mogoče ogniti nekaterim ponavljanjem. To pa seveda ni bistveno, saj lahko dobi bralec iz dela podobno razvoja NOB v litijškem okrožju in se prepriča v njegov pomen za razvoj NOB na Slovenskem in v kamniškem okrožju. Nesoporna vrednota zbornika je v tem, da je iztrgal pozabi dogodke izpred četrst stoletja, saj se naši spomini iz dneva v dan bolj oddaljujejo, so manj točni in bolj subjektivno obarvani. Teko na nam zapiski, ki so zvečine pisani po spominu (ne nekateri se naslanjajo na literaturo, arhivske vire in vojaške kronike posameznih

predstavo, v kateri so moder-na izrazna sredstva izrabljena bolj racionalno kot v podobnih spektaklih češkoslovaškega in drugih avantgardnih gledališč, ki smo jih videli doslej. Poleg Berta Sotlerja, Štefke Drolceve, Ivanke Mežanove, Poldeta Bibiča, Majde Potokarjeve in drugih, sta dala impresivno kreacijo tudi oba zborna, ki sta igrala ple-sala in pela dramatične kon-trapunkte zelo originalne mu-zije Dariažna Božiča.

B. B.

partizanskih enot), približajo številne dogodke, borbe, akcije.

Zbornik opisuje prihod okupatorja v Ljuto, začetke narodnoosvobodilnega gibanja na Litijem in ustanovitve OF, boj na Tisju, drugo grupno dredo, zasavski bataljon Alojza Holkrauta, nekatere akcije Slančeve brigade na Litijem — moravskem območju, moravsko republiko, kurirske zveze, trojke in partizanske javke, del minerve na železniški progi v Zasavju, nastajanje ljudske oblasti itd.

In kdo so ustvarjalci zbornika? Ni treba posebej predstavljati Mitje Ribičiča — Cilila, Jožeta Stoka — Korotana in Franca Pogajna — Kranjca. Med avtorji so še: Jože Zupanič, Tone Praprotnik, Franc Gorenc, Franta Komel, Jože Gričar — Metod, Albin Jesenšek, Ignac Sterlekar — Jože, Anton Godec — Tomaž, Mirko Jerman, Ivan Belec — Belj, Alojz Žužek — Tarzan, Janez Petje — Jovan, Franc Pungarčar — Janoš, Marko Rudner, Tone Koričnikar, Vid Jerič in Stane Pungarčar — Slavko.

Uredniški odbor napoveduje še II. del Litijkega zbornika. P. B.

Litijski zbornik NOB

Med knjigami

Malokateri kraj se lahko pohvali, da je del njegove zgodovine obdelan in zapisan v knjigi, posebno, če je kraj majhen, kakor je Litija. Dalj časa je v litijških partizanih in aktivistih telesa misel, da bi zbrali v knjigi spominke zapiske iz najpomembnejših let naše zgodovine, iz NOB. Tako je zdaj izšla knjiga z naslovom »Litijški zbornik NOB«.

V zborniku, ki šteje 360 strani, je objavljenih 27 prispevkov, opremljenih s fotografijami in skicami. Avtorji so sami udeleženci NOB. Ker je vsak obdelal ožjo temo, ki pa sodi v okvir širše, se ni bilo mogoče ogniti nekaterim ponavljanjem. To pa seveda ni bistveno, saj lahko dobi bralec iz dela podobno razvoja NOB v litijškem okrožju in se prepriča v njegov pomen za razvoj NOB na Slovenskem in v kamniškem okrožju. Nesoporna vrednota zbornika je v tem, da je iztrgal pozabi dogodke izpred četrst stoletja, saj se naši spomini iz dneva v dan bolj oddaljujejo, so manj točni in bolj subjektivno obarvani. Teko na nam zapiski, ki so zvečine pisani po spominu (ne nekateri se naslanjajo na literaturo, arhivske vire in vojaške kronike posameznih

predstavo, v kateri so moder-na izrazna sredstva izrabljena bolj racionalno kot v podobnih spektaklih češkoslovaškega in drugih avantgardnih gledališč, ki smo jih videli doslej. Poleg Berta Sotlerja, Štefke Drolceve, Ivanke Mežanove, Poldeta Bibiča, Majde Potokarjeve in drugih, sta dala impresivno kreacijo tudi oba zborna, ki sta igrala ple-sala in pela dramatične kon-trapunkte zelo originalne mu-zije Dariažna Božiča.

B. B.

partizanskih enot), približajo številne dogodke, borbe, akcije.

Zbornik opisuje prihod okupatorja v Ljuto, začetke narodnoosvobodilnega gibanja na Litijem in ustanovitve OF, boj na Tisju, drugo grupno dredo, zasavski bataljon Alojza Holkrauta, nekatere akcije Slančeve brigade na Litijem — moravskem območju, moravsko republiko, kurirske zveze, trojke in partizanske javke, del minerve na železniški progi v Zasavju, nastajanje ljudske oblasti itd.

In kdo so ustvarjalci zbornika? Ni treba posebej predstavljati Mitje Ribičiča — Cilila, Jožeta Stoka — Korotana in Franca Pogajna — Kranjca. Med avtorji so še: Jože Zupanič, Tone Praprotnik, Franc Gorenc, Franta Komel, Jože Gričar — Metod, Albin Jesenšek, Ignac Sterlekar — Jože, Anton Godec — Tomaž, Mirko Jerman, Ivan Belec — Belj, Alojz Žužek — Tarzan, Janez Petje — Jovan, Franc Pungarčar — Janoš, Marko Rudner, Tone Koričnikar, Vid Jerič in Stane Pungarčar — Slavko.

Uredniški odbor napoveduje še II. del Litijkega zbornika. P. B.

Litijski zbornik NOB

Med knjigami

Malokateri kraj se lahko pohvali, da je del njegove zgodovine obdelan in zapisan v knjigi, posebno, če je kraj majhen, kakor je Litija. Dalj časa je v litijških partizanih in aktivistih telesa misel, da bi zbrali v knjigi spominke zapiske iz najpomembnejših let naše zgodovine, iz NOB. Tako je zdaj izšla knjiga z naslovom »Litijški zbornik NOB«.

V zborniku, ki šteje 360 strani, je objavljenih 27 prispevkov, opremljenih s fotografijami in skicami. Avtorji so sami udeleženci NOB. Ker je vsak obdelal ožjo temo, ki pa sodi v okvir širše, se ni bilo mogoče ogniti nekaterim ponavljanjem. To pa seveda ni bistveno, saj lahko dobi bralec iz dela podobno razvoja NOB v litijškem okrožju in se prepriča v njegov pomen za razvoj NOB na Slovenskem in v kamniškem okrožju. Nesoporna vrednota zbornika je v tem, da je iztrgal pozabi dogodke izpred četrst stoletja, saj se naši spomini iz dneva v dan bolj oddaljujejo, so manj točni in bolj subjektivno obarvani. Teko na nam zapiski, ki so zvečine pisani po spominu (ne nekateri se naslanjajo na literaturo, arhivske vire in vojaške kronike posameznih

predstavo, v kateri so moder-na izrazna sredstva izrabljena bolj racionalno kot v podobnih spektaklih češkoslovaškega in drugih avantgardnih gledališč, ki smo jih videli doslej. Poleg Berta Sotlerja, Štefke Drolceve, Ivanke Mežanove, Poldeta Bibiča, Majde Potokarjeve in drugih, sta dala impresivno kreacijo tudi oba zborna, ki sta igrala ple-sala in pela dramatične kon-trapunkte zelo originalne mu-zije Dariažna Božiča.

B. B.

partizanskih enot), približajo številne dogodke, borbe, akcije.

Zbornik opisuje prihod okupatorja v Ljuto, začetke narodnoosvobodilnega gibanja na Litijem in ustanovitve OF, boj na Tisju, drugo grupno dredo, zasavski bataljon Alojza Holkrauta, nekatere akcije Slančeve brigade na Litijem — moravskem območju, moravsko republiko, kurirske zveze, trojke in partizanske javke, del minerve na železniški progi v Zasavju, nastajanje ljudske oblasti itd.

In kdo so ustvarjalci zbornika? Ni treba posebej predstavljati Mitje Ribičiča — Cilila, Jožeta Stoka — Korotana in Franca Pogajna — Kranjca. Med avtorji so še: Jože Zupanič, Tone Praprotnik, Franc Gorenc, Franta Komel, Jože Gričar — Metod, Albin Jesenšek, Ignac Sterlekar — Jože, Anton Godec — Tomaž, Mirko Jerman, Ivan Belec — Belj, Alojz Žužek — Tarzan, Janez Petje — Jovan, Franc Pungarčar — Janoš, Marko Rudner, Tone Koričnikar, Vid Jerič in Stane Pungarčar — Slavko.

Uredniški odbor napoveduje še II. del Litijkega zbornika. P. B.

Litijski zbornik NOB

Med knjigami

Malokateri kraj se lahko pohvali, da je del njegove zgodovine obdelan in zapisan v knjigi, posebno, če je kraj majhen, kakor je Litija. Dalj časa je v litijških partizanih in aktivistih telesa misel, da bi zbrali v knjigi spominke zapiske iz najpomembnejših let naše zgodovine, iz NOB. Tako je zdaj izšla knjiga z naslovom »Litijški zbornik NOB«.

V zborniku, ki šteje 360 strani, je objavljenih 27 prispevkov, opremljenih s fotografijami in skicami. Avtorji so sami udeleženci NOB. Ker je vsak obdelal ožjo temo, ki pa sodi v okvir širše, se ni bilo mogoče ogniti nekaterim ponavljanjem. To pa seveda ni bistveno, saj lahko dobi bralec iz dela podobno razvoja NOB v litijškem okrožju in se prepriča v njegov pomen za razvoj NOB na Slovenskem in v kamniškem okrožju. Nesoporna vrednota zbornika je v tem, da je iztrgal pozabi dogodke izpred četrst stoletja, saj se naši spomini iz dneva v dan bolj oddaljujejo, so manj točni in bolj subjektivno obarvani. Teko na nam zapiski, ki so zvečine pisani po spominu (ne nekateri se naslanjajo na literaturo, arhivske vire in vojaške kronike posameznih

predstavo, v kateri so moder-na izrazna sredstva izrabljena bolj racionalno kot v podobnih spektaklih češkoslovaškega in drugih avantgardnih gledališč, ki smo jih videli doslej. Poleg Berta Sotlerja, Štefke Drolceve, Ivanke Mežanove, Poldeta Bibiča, Majde Potokarjeve in drugih, sta dala impresivno kreacijo tudi oba zborna, ki sta igrala ple-sala in pela dramatične kon-trapunkte zelo originalne mu-zije Dariažna Božiča.

B. B.

Razmišljanja

Izziv časa in prostora

Alberto Moravia, Pearl S. Buck in John Dos Passos ob poletu »Apolla 11«

Kako bo človek hodil po Luni s šestino svoje teže? Kako bo prenašal temperaturo mrtvega sveta, v kateri Sonce vzhaja in zahaja vsakih štirinajst dni, kjer je v hladu 175 stopinj pod ničlo in na soncu 150 stopinj nad ničlo? Ali je potovanje na Luno zares dogodek tisočletja v primerjavi s potovanjem Leifa Eriksona in Kristofa Kolumba v Ameriko? Kje so meje človeškega duha v vesoljski tekmi?

Neil Armstrong, Edwin Aldrin in Michael Collins so osrednje osebnosti v zgodovinski predstavi in s svojimi dejanji bodo odgovorili na številna znanstvena vprašanja. Blizni polet »Apolla 11« pa je vzbudil tudi živahne komentarje o dvojnosti senzacionalnega podviga. Iz serije člankov v svetovnem tisku smo izbrali mnenja treh pisateljev, Alberta Moravie, Pearl S. Buckove in Johna Dos Passosa, ki niso ravno dušni ob tekmi za osvojitve tujih planetov.

Izgubljeni v vesolju

Alberto Moravia se v svojem razmišljanju o vesoljskem programu sprašuje, ali je tak cilj človeštva smiseln in kaj pravzaprav pomeni potovanje v neskončni vesoljski prostor. Ali bo človeštvo po osvojitvi medplanetarnega prostora zdrvelo še v medzvezdni prostor?

»Pa pogledjmo samo nekatere razlike med potovanjem Kristofa Kolumba in poletom astronautov. Prvi je plul po modrem oceanu, pod zvezdnim nebom, in prišel na zelene otoke zaupljivih in navtičnih ljudi, medtem ko bodo astronauti, ko bo zapuili iz atmosfere, padli v mrak, se znajdi v mrtvem svetu, v svetlu brez zraka in brez življenja. Izkrkali se bodo z velikimi težavami, se gibali s tvoj horizonta, ki ne bo več kot dva kilometra, po prazen tlu in med pustimi gorami, v svetu brez barv. Osvešteni z neznožno belo svetlobo in soncem, deseterkrat močnejšim kot pri nas, ali potopljivi v popolnem mraku. In če vse to dobro pretehtamo, lahko porečemo samo, da bo človeštvo počasi zapustilo Zemljo, zibelko življenja, in se izgubilo v vesolju, prenehalo bo obstajati na način, kakršen je bil zanj značilen doslej. Vse to je, vsaj dokler v nas ne bo medplanetarne mentalitete, milo rečeno hudo čudno.«

Tleča iskra

John Dos Passos je sicer zapisal, da bo vesoljska tehnologija rešila stotero vsakdanjih problemov na Zemlji, toda hkrati je že v programu »Apolla« vseskozi navzoč zgodovinski spoznanje, da so največji misleci človeštva sprejeli izziv časa (tokrat v vesoljski tekmi), medtem ko sta na drugih področjih značilna zaostajanje in strahna izroditev. Avtor trilogije »ZDA« pa se je v svojem članku vendar najdlje pomudil ob reportažnem opisu izstrelitve, saj je opazoval odhod »Apolla 10« na Cape Kennedyju. »Trideset sekund in štetje. Ogenj. Rdeč in rumen plamen. Veliki beli svetilniki se počasi dvigne iz vala rjavega dima. Neopisno grmenje prepra nebo. Hitreje, višje. Zareča raketa v loku izgine v oblakih. Divji kriki se zapodijo za raketnimi motorji, dokler glasovi posadke, sprejeti po radiu, ne utišajo navdušenja. Milioni televizijskih gledalcev se združijo v milijni za to, ki se v tem zlatem izstrelku. V vsakem možu sta želja po znanju in tleča iskra pustolovstva, skriti doslej v navadni vsakdanjosti, zagoreli kot plamen rakete.«

Dogodek tisočletij

Pearl S. Buck, nagajenka z Nobelovo nagrado za književnost je v svojem razmišljanju o poletu »Apolla 11«, zapisala, da bo Luna v razvoju človeštva kmalu postala vmesna postaja za mnogo vi-

Vzor

Zadnje upanje za ozdravitev

Kranjska »Iskra« bo svoji delavki plačala zdravljenje v Rimu

Te dni bo odšla na petnajstdnevno zdravljenje v Rim 29-letna delavka Matilda Grohar iz Kranja. Vse stroške ji bo plačala kranjsko podjetje »Iskra«, v katerem je zaposlena že 13 let. Tako je sklenil upravni odbor podjetja, ko je temeljito proučil zadevo in ugotovil, da je zdravljenje v Rimu morda edina rešitev za bolno sodelavko.

Groharjeva je pred leti doživela hujšo kožno bolezen, ki povzroča spremembe tudi na notranjih organih. Doslej se je zdravila na dermatološki kliniki v Ljubljani, vendar kljub prizadevanostim zdravnikov ni bilo uspeha. Gre namreč za zelo redko bolezen, pri kateri se niso odkrili povzročitelji, zato tudi se niso našli zdravila za njo. Menda so v vsej Jugoslaviji trije taki bolniki.

Ker je niso mogli ozdraviti, so Groharjevi priznali invalidnost druge kategorije in ji s tem zmanjšali delovni čas v tovarni na štiri ure. Vendar pa čisto tudi polovičnega dela ni mogla opravljati, ker jo je bolezen zelo zdelovala.

Pred kratkim pa je Groharjeva zvedela, da to bolezen uspešneje zdravijo na dermatološki kliniki v Rimu. Brž je pisala tja v upanju, da ji bodo lahko pomagali. S klinike so ji kmalu odgovorili, da so jo pripravljene sprejeti, a da bi morala ostati pri njih vsaj petnajst dni. Groharjeva je napisala pro-

šje cilje. Nekaj izgrganih citatov: »Nas svet je zdaj brez neje. Vesolje je povsod.« »Raziskovanje vesolja je v vsakem pogledu nujnost za človeški obstanek.« »Potovanje »Apolla 11« je zato mnogo več kot samo tekmovalstvo. Je najpomembnejši dogodek človeštva od začetka njegovega življenja v tem našem svetu skal in morja.«

»Zdaj dobivamo odgovore na velika vprašanja. Če bi se jim izogibali, bi to pomenilo počasen propad misli in duha.«

»Človeštvo bo zgradilo stezo med našimi domovi in sosedstvom v sončnem sistemu.« »Življenje terja resnico, poslednjo resnico, če naj človeštvo umsko raste in se razvija.«

»Luna je zdaj cilj, nov svet za človeka. Svet, na katerega se bodo spustili in z njega vrnil, prinesli s seboj neprecenljivo spoznanje, da bi zadovoljili vprašujočega duha.«

Limone

Neal Armstrong: »Ker sem bil nekdo preizkusni pilot, mi je izlet v vesolje dal več kot karkoli drugega na Zemlji. Nas poklic je posvečen raziskovanju neznanega in iskanju resnice.«

»Inž. Aleksej Jeltisejev: »Za kot študent sem se navduševal nad avtomatiko. Gagarin me je nadarjal z letenjem, ki je bil hkrati tudi moj osebni izliv. Takrat sem sklenil, da se pridružim družini vesoljcev.«

James Lovell: »Uživam v raziskovanju neznanega, uživam, da lahko pomagam pri napredovanju vesoljske tehnologije.«

Pavel Beljaev: »Vojška letalska akademija je vzbudila v meni željo po vključevanju v novo tehniko. Resnično se izplača roditi se, da poletiš v vesolje.«

James McDewitt: »To je logično nadaljevanje moje pilotske kariere...«

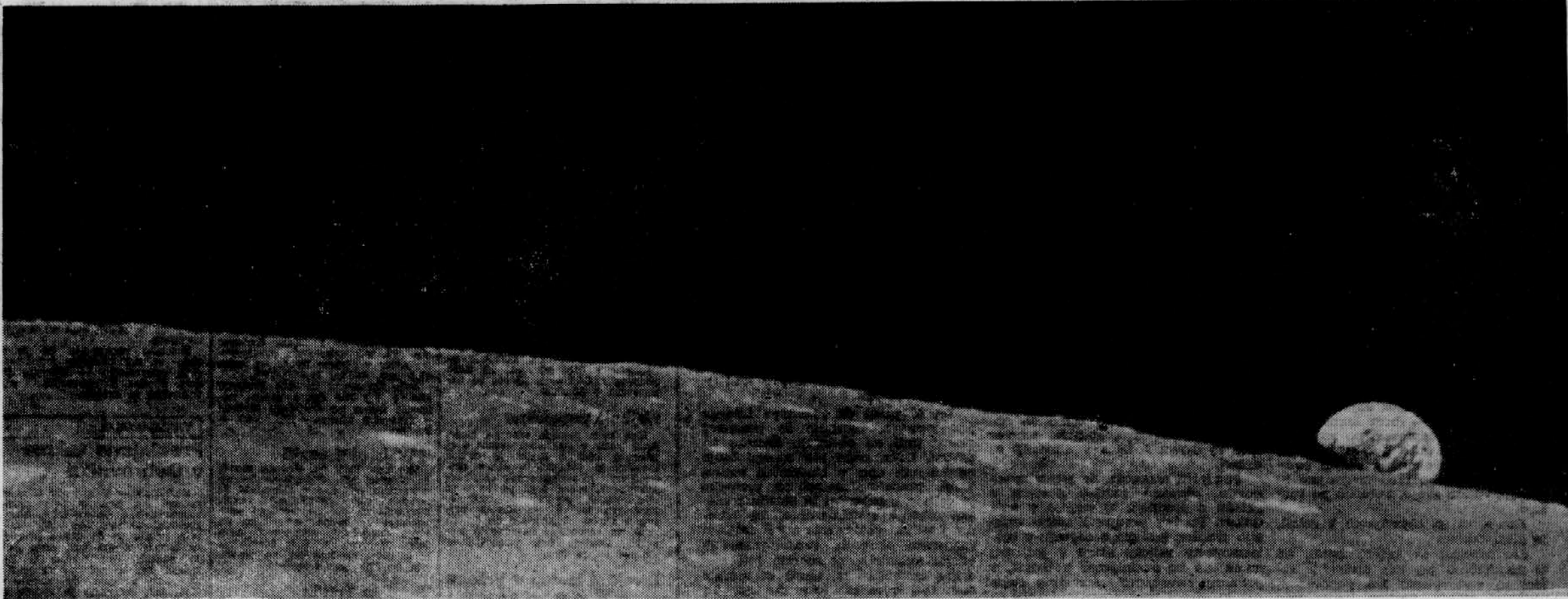
German Titov: »Sodil sem med pilote, ki so imeli bogate izkušnje z letenjem v reaktivnih letalih. Bili smo pripravljeni preizkusiti svoje moči in znanje v tako mamljivem in doslej neznanem poizkusu, kot je izlet v vesolje.«

Gordon Cooper: »Eden od razlogov, zakaj sem postal vesoljec, je bila tudi možnost, da se vključim v raziskovanje »zadnje meje«, bil je to kile neznanega, perspektiva novih znanstvenih odkritij.«

Vladimir Satalov: »V začetku nisem pomislil na vesolje. Med vesoljce niso sprejemali ljudi visoke rasti. Ko pa je bila ta omejitev odpravljena, sem zastavil vse sile, da so me sprejeli v družino izbranih.«

Groharjeva upa, z njo pa tudi njena družina ter njen kolektiv v »Iskri«, da pot v Rim ne bo zaman in da bodo tamkajšnji specialisti tudi za njo našli zdravila, ki ji bo znova vrnilo zdravja in moči.

LADO STRUŽNIK

NAROB SVET — Zemlja vzhaja

Anketa

Deset iz vesoljskega odreda

Sovjetska revija je zastavila štiri vprašanja petim ameriškim in petim sovjetskimi vesoljcem

Zgodovinsko potovanje treh Američanov proti Luni je zbudilo veliko zanimanje tudi v Sovjetski zvezi. Uredništvo časopisa Sovjetskaja žizn je zastavilo štiri vprašanja petim ameriškim in petim sovjetskimi vesoljcem. Med deseterico izbrancev je bil tudi komandant ameriške vesoljske ladje Columbia Neal Armstrong, človek, ki ga je NASA določila, da bo prvi Zemljan, ki bo stopil na površje Lune. Zanimivo anketo je časopis objavil neposredno pred startom rakete Saturn 5, ki je ponesla tri Zemljane proti Luni, sovjetska vesoljska ladja Luna 15 (zanjo trdijo v Moskvi, da je to avtomatična ladja) pa je že sila blizu cilja. Vesoljcem so novinarji zastavili naslednja vprašanja: »Zakaj ste postali vesoljci?«, »Kaj lahko vesolje da človeštvu?«, »Kaj vam je najdražje na Zemlji?«. Četrto vprašanje zadeva njihovo ožjo specializacijo pri raziskovanju vesolja.

Zakaj ste postali vesoljci?

Neal Armstrong: »Ker sem bil nekdo preizkusni pilot, mi je izlet v vesolje dal več kot karkoli drugega na Zemlji. Nas poklic je posvečen raziskovanju neznanega in iskanju resnice.«

Inž. Aleksej Jeltisejev: »Za kot študent sem se navduševal nad avtomatiko. Gagarin me je nadarjal z letenjem, ki je bil hkrati tudi moj osebni izliv. Takrat sem sklenil, da se pridružim družini vesoljcev.«

James Lovell: »Uživam v raziskovanju neznanega, uživam, da lahko pomagam pri napredovanju vesoljske tehnologije.«

Pavel Beljaev: »Vojška letalska akademija je vzbudila v meni željo po vključevanju v novo tehniko. Resnično se izplača roditi se, da poletiš v vesolje.«

James McDewitt: »To je logično nadaljevanje moje pilotske kariere...«

German Titov: »Sodil sem med pilote, ki so imeli bogate izkušnje z letenjem v reaktivnih letalih. Bili smo pripravljeni preizkusiti svoje moči in znanje v tako mamljivem in doslej neznanem poizkusu, kot je izlet v vesolje.«

Gordon Cooper: »Eden od razlogov, zakaj sem postal vesoljec, je bila tudi možnost, da se vključim v raziskovanje »zadnje meje«, bil je to kile neznanega, perspektiva novih znanstvenih odkritij.«

Vladimir Satalov: »V začetku nisem pomislil na vesolje. Med vesoljce niso sprejemali ljudi visoke rasti. Ko pa je bila ta omejitev odpravljena, sem zastavil vse sile, da so me sprejeli v družino izbranih.«

Ljubimec

Sestindvajsetletna nemška državljanka je poskušala v Gengelijski prethotopiti čez mejo svojega ljubimca, osemindvajsetletnega Grka. Obmejni milici je bilo njeno obnašanje sumljivo. Natančno so pregledali avto in pod zadnjim sedenjem našli skritega ljubimca in preplašena ljubimca, ki je bil brez potnega lista.

Limone

Na hiso in vrt Lucije Cergol v Portorožu so pogosto uperjeni fotografski objektivni turistov. Vrt okrog hiše je pravi botanični vrt. Poleg cvetja goji Lucija predvsem limono, ki so letos še posebno obrodile. Na enem samem limoncu je zrastle več kot 150 limon.

menim, da prispevamo k izboljšanju človekovih življenjskih pogojev in ker dajemo potomec zgled, da bodo dosegli še pomembnejše cilje.«

Jevgenij Hrunov: »Misel, da bi letel v doslej neznanih strojih me je od nekdaj privlačila. Morda sem prav zavoljo tega stopil v vesoljski odred.«

Kaj lahko vesolje da človeštvu?

Armstrong: »Vesolje, to je ocean, v katerem pluje naša

stično — znanstveno povest pisatelja Brauna: »Zemlja moja zelena«. Pripoveduje o vesoljcu McGeryju, ki je pristal na planetu, kjer ni ne dneva ne noči, ni letnih časov, ni vetra, ni skratka ničesar, kar bi ga spominjalo na Zemljo. Razmišljal je samo o tem, kako bi se vrnil na Zemljo in vsaj še enkrat videl zelene palme, zelene doline, zelene stepe. Prav tako, kot je bila njemu najdražja Zemlja, je tudi meni.«

Cooper: »Moja družina.«

Satalov: »Zdaj, ko sem že letel v vesolje, pravim, da ni ničesar dražjega kot ljudska bližina, podpora in prijateljstvo. Morebiti bo zvelo malo suhoparno, toda častna beseda, najlepše od vsega je biti Človek.«

Cernan: »Moja družina.«

Hrunov: »Ko sem letel po vesolju, sem videl Zemljo kot celoto. Razmišljal sem o neomejenih možnostih človekovega uma, ki zavzema vesolje.«

Toda Zemlja je vendarle najdražja, da bi le narodi ohranili mir na svetu.«

Specializacija

Na četrto vprašanje so vesoljci odgovarjali v parih, po en ameriški in en sovjetski, pač po svoji strogi vesoljski specializaciji.

Armstrongu in Satalovu so novinarji zastavili vprašanje: »V čem je pomen združevanja dveh vesoljskih ladij?«

Armstrong: »Vesoljska potovanja so že postala ena od možnosti za potovanje. To bodo tudi ostala. Prestop človeka iz ene ladje v drugo in premeštevje tovora, to bo postalo še pomembnejše, ko se bo povečalo število vesoljskih raket. Tu pa je najpomemb-

visna od naloge. Če bi prišlo do vesoljske nesreče in bi bila ekipi potrebna nova ladja, potem bi uporabili avtomatiko. Toda pri menjavi ekipe v vesoljski postaji bomo prav gotovo uporabili ročno krmarjenje.«

O vlogi navigatorja v vesoljski ladji sta govorila Lovell in Jeltisejev.

Lowell: »Navigatorji bodo vedno potrebni, še posebej pri tistih poletih, ko bo ladja izven dosega naprav na Zemlji. Takrat bo pravilno vodenje ladje in njena vrnitev na Zemljo samo v rokah navigatorja in navigacijskih naprav v ladji.«

Jeltisejev: »Vesoljska ladja mora prileleti na cilj prav tako zanesljivo kot pristane ladja v luki, vlak na postaji in avtomobil v garaži. V natančno določenem času, seveda. Navigator vesoljske ladje mora zagotoviti varnost ladij. Njegovo delo mora biti stokrat natančnejše od dela drugih navigatorjev, kajti njemu narekujejo natančnost vesoljske hitrosti.«

Kakšna je vloga kapetana ladij v primerih, ko je drugi pilot zapustil? To je bilo vprašanje za McDewitta in Beljaeva.

McDewitt: »Ko vesoljec številka dva zapusti ladjo, mora kapetan ladije razen že ustaljenih nalog vskladiti tudi akcije kontrolnega središča na Zemlji in drugih vesoljcev. Prav tako mora kontrolirati delovanje naprav v ladji. Obdržati jo mora v naravnani smeri. Kapetan tudi odloča o operacijah izven ladje, odloča o podaljšanjem bivanja vesoljca zunaj ladje ali o njegovi predčasni vrnitvi v varno kabino.«

Beljaev: »Naloga kapetana je pomagati vesoljcu pri sestopu v vesolje. Leta mora obleči potrebno obleko, kapitan pa preizkusi njegov skafander, radijske zveze in vse druge naprave, ki zagotavljajo vesoljcu bivanje v breztežnem prostoru. Potem mora kontrolirati bivanje vesoljca izven kabine in bdeti nad njegovo varnostjo.«

Cooper in Titov sta odgovarjala o udobnosti vesoljskih ladij.

Cooper: »Vesoljske ladje se nenehno izboljšujejo. Zato postaja človekov prodor v vesolje vedno bolj smisel, tako po nalogi kot tudi dolžini leta. Ladja Apollo s tremi člani posadke ima že pravo udobnost, v primerjavi s kabino v kateri je letel Glenn.«

Titov: »Moderne vesoljske ladje so v primerjavi s prvimi kabini tako udobne, kot so udobna moderna potniška letala v primerjavi s prvimi letali.«

Cernan in Hrunov sta pripovedovala o svojih vtisih z vesoljskih potovanj.

Cernan: »Bivanje v vesolju je že samo po sebi fantastično. Nikoli ne bom pozabil trenutka, ko sem 180 milj nad Zemljo izstopil iz kabine. Posled na Zemljo je bil elektranten. Največje težave so bile v tistih trenutkih čuden občutek, ki ga ima človek v vesolju. Precej časa sem potreboval, preden sem obvladal noge in roke.«

Hrunov: »Za mene je bila nepričakovana ogromna količina svetlobe v vesolju. Leonov mi je pripovedoval, da je sonce zelo svetlo. Toda ti si hip, ko sem stopil v vesolje in pogledal ladjo, sem pozabil, da moram gledati skozi filtre. Dvignil sem zaščitni filter, kar je, seveda preprečevalo. In sonce je tako svetlo, da v njegovo smer sploh nisem mogel gledati.«

M. D.

Knjiga

Stopinje na Luni

»Delo« bo 15. VIII. izdalo knjigo Johna Barboura, človeško kroniko osvojitve vesolja

Ameriška agencija »Associated Press« je izbrala svojega novinarja Johna Barboura za zgodovinsko delo »Stopinje na Luni«, knjige, ki bo izšla v skorajda vseh državah sveta takoj po pristanku vesoljske ladje »Apollo 11« na Tišem oceanu. To je zares fantastična kronika o zakulisnih dogodkih v vesoljski tekmi. Začela se je takrat, ko je pokoljni predsednik ZDA John F. Kennedy v Kongresu zahteval sredstva za ameriške načrte za osvojitve Lune.

- Kako se je pravzaprav začela vesoljska tekma in kdo je odločil, da so sprejeli načrt »Apollo«?
- Zakaj je SZ prevzela preprečljivo vodstvo?
- Kdo je odločil, da bodo nevarne vesoljske polete prikazali po vsem svetu, ko so v Bajkonuru izvajali svoje poskuse še v popolni tajnosti?
- Zakaj so v prvi vesoljski ladji »Apollo« zgorile trije ameriški astronauti?
- Kdo sta moža, ki bosta pristala na Luni?
- Kaj bo naslednji cilj v vesolju?

John Barbour, stalni gost v Cape Kennedyju že od leta 1957, odgovarja na vsa ta in druga vpraša-

JOHN BARBOUR — avtor knjige »Stopinje na Luni«

nja, toda njegova zgodba ni tehnični dokument. To je človeška zgodba, kronika, v kateri so osrednje osebnosti LJUDE, ki so drugače skriti za bleščajočimi kulisami zgodovinskega podviga.

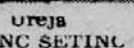
»Zbral sem tudi dokumentarno gradivo, kako je administracija ZDA sprejela izize Sovjetske zveze in odgovorila na polet Sputnika. Seveda bo v knjigi govorila o potovanju »Apolla 11«, opisana bo skorajda vsaka sekunda dramatičnih trenutkov, ko bo Neil Armstrong — prvi človek stopil na Luno.«

Avtor John Barbour je že pripravil poglavitni del besedila za knjigo »Stopinje na Luni«, številne zalozniške hiše po svetu pa bodo prejele zadnje poglavje v zadnjem hipu po teleprinterjih. »Delo« je odkupilo ekskluzivne pravice za izdajo knjige v slovenskem jeziku, izšla pa bo že 15. avgusta!

Potovanje Apolla 11 in njegov pristonek na Luni bo velika zmaga človeštva in noben dogodek ne bo preklopil dogodka 21. julija 1969, dokler človek ne bo stopil na drug planet, Mars ali Jupiter. Prve stopinje na Luni bodo začetek novega obdobja, nove etape človekovega prodora v vesolje.«

S temi besedami je John Barbour, avtor knjige »Stopinje na Luni«, ki bo bogato opremljena z barvnimi in črno-belimi fotografijami, opisal, zakaj se je agencija »Associated Press« odločila za edinstveno izdajo. Knjiga bo v rekordnem času izšla tudi v slovenskem jeziku, kar bo prispevek »Dela« k dogodku, ki bo, če bo vse po sreči, prelomen dosežek človeštva.

Obtožujem!

M. Kos iz Maribora nam je poslal tale dopis:

»Na območju mariborskega okrožnega sodišča deset obtožencev, ki so osumljeni kaznivega dejanja uboja na prostosti čaka na kazen. Na povabilo sodišča se bodo pojavili pred se

Pisec meni, da bi morali v duhu našega samoupravnega socializma in za ohranitev našega kmečkega življa, uvesti nov tip povezovanja z zadrugo, ki bi kmetu po tolikih razočaranjih spet vrnilo zaupanje.

V rubriki sodelujeta:
Matija Murko
in Sonja Tramšek

praznika mesta Celja je bilo tudi odprto prvenstvo v plavanju. Čeprav je bilo vreme sončno in toplo — na kopališču je bilo okoli

HELSENKI — Po prvem dnevu mednarodnega atletskega srečanja Finska : ZRN vodijo gostje 54:52.

KAJ JE REKEL BRAT

MIKLAVŽ GORBIČ - IZTOK ŠUŠTERŠIČ

63. »Poslušaj, Rajko...« je momljajl Peter. »Ti me poslušaj!« je zavpil Rajko. »Ali Marjeta ve za tvoje torke in petke? Ali tvoja žena ve?«

»Za katere torke in petke?« je komaj iztisnil Peter. »Za tiste, ki vesta zanje tudi Kiki in Ivo. Prejle sem ju srečal. Povedala sta mi, da sta bila pri tebi. Tistega jima ne bi verjel, ko ne bi bil ti popoldne sam povedal!«

»Kaj pa sem ti povedal takega?« je pogumneje vprašal Peter.

»Da je bil tisti avto tvoj! Je bil?« »Bil je.« je pritrdil Peter. »Si se pripeljal tja s profesorico Lidijo Kober?« je zasoplo vprašal Rajko.

»Od... Od kod to veš?« je malone jecal Peter, čeprav si je prizadeval, da bi glas zvenel začuden. »Si se pripeljal z njo?« je ostro nadaljeval Rajko.

»Sem.« je komaj slšno rekel Peter.

»Avto je bil tvoj.« je odsekano govoril Rajko. »Vsak torek in petek se voziš k Zvezdi. S profes-

rico Lidijo Kobrovo. In ti si poročen! Poročen si, Peter!«

Peter je stal negibno. Rajko je predal kovček iz ene roke v drugo in napravil nekaj korakov. Potem je obrnil in vprašal:

»Ali Marjeta ve za tvoje torke in petke? Ali tvoja žena to ve? Ali tvoj otrok to ve? Ali si jima povedal?«

»Nisem, vendar...«

»Marjeta varaš!« je vzklínil Rajko. Spet se je napotil po cesti, Peter pa je stal nekaj korakov za njim, ne da bi mogel ziniti besedo.

Vrtimo globus

OSLO — Sedemčlanska posadka — znani raziskovalec Thor Heyerdahl in šest sodelavcev raznih narodnosti — se je zaradi slabega vremena preselila s papirusne barke »Ra« na ribiško ladjo »Shenandoah«. Heyerdahl je dejal, da bodo v ugodnejšem vremenu nadaljevali plovbo, če bo mogoče tako popraviti barko, da posadka ne bo v nevarnosti.

MANILA — Hemoragična mrzlica je zavzela obseg epidemije na Tajskem in v Vietnamu, poročila o posameznih primerih pa prihajajo tudi iz Indonezije in s Filipinov. Po podatkih zdravstvenih oblasti je zbolelo skupno 1100 ljudi, bolezen je doslej zahtevala 64 smrtnih žrtev. Poročajo jo virus, prenašajo jo komarji, njena znamenja so visoke temperature in krvavitve iz nosu.

BREMEN — Požar, ki je sinoči izbruhnil v bremenskem pristanišču, je uničil pet skladišč. V štirih je bilo žito. Policija preiskuje vzroke požara.

GENOVA — Na glavnem kolodvoru v Genovi je skušal študent s torbo in kovčkom mlade Švicarke. Imel je smolo, zakaj Roswitha Malcot je švicarska pravkinja v teku na sto metrov in ga je kmalu ujela.

ROTTERDAM — Na pobudo petih nizozemskih zdravnikov so v Rotterdamu ustanovili odbor, ki se bo zavzemal za ureditev posebnih klinike za prekinitev nosečnosti. Predsednik odbora in specialist za živce van Schaik je dejal, da bodo s tem skušali preprečiti ilegalne splave doma in turistično izlete v London ali na Švedsko.

AUSTIN — Trije oboroženi kmetje, ki so usili iz teniškega Longview (Teksas), so se v begu zatekli v hiso 60-letnega farmarja v državi Louisiana. V ugodnem trenutku jim je farmar vzel brozestrelko, njegova žena pa je medtem obvestila sosedo, ki so poklicali policijo.

RAVENNA — Italijanska policija je odpeljala v preiskovalni zapor kapitana Rolfa Herolda, čigar vlačilec »Dammor« je pred dnevi na Jadranu treil v patrolni čoln italijanske mornarice. Takrat sta se smrtno ponesrečila dva italijanska mornarja.

TOKIO — Lepe kupčije sklepajo japonski trgovci s televizorji. Tovarne aparatov za sprejem in barvah komaj dohiteljavo naročila. Pet japonskih oddajnikov bo posvetilo poletu »Apollo 11« do 35 ur.

PARIZ — Starejši Francozi nič ne dajo na »vrvež« okoli Lunet. Kakor je pokazala anketa, je 50 odstotkom Francozov »škod« denarja, nad 35 odstotkom anketirancev se zdi »vse v redu«, 14 odstotkov vprašanih pa nima lastnega mnenja.

MIAMI BEACH — Med desetimi »najlepšimi« v kopalni obleki, ki so jih v Miami Beachu izbrali izmed 61 lepotic, je tudi Jugoslovanka Nataša Košir. Miss Tajske je dobila naslov lepotic v najlepšo narodno nošo, miss togojenosti pa je predstavila Nove Zelandke.

LONDON — V londonski četrti Perivale je mož poskrbel s paradižno mezo živo mejo okoli svojega negovanega vrta. »Pred tedni so tu uredili avtobusno postajo, je ujasnil, »kakajoli potniki so mi živo mejo skoraj povsem uničili. Odkar je meza na njej, je mir.«

Vesoljska pomoč človeku

Stvaritve vesoljske tehnike so se uveljavile že na mnogih področjih

NEW YORK — Vesolje spreminja tudi način življenja. Precej dognanj in stvaritev v zvezi s prodorom človeka v vesolje se je uveljavilo v vsakdanji rabi in praktični, in sicer v medicini, v pomorskem in letalskem prometu pa tudi v gospodinjstvih. V bližnji prihodnosti bodo trgovske ladje opremljene s praktično nepotopljivimi rešilnimi čolni. Nova letala »Jumbo« za 450 potnikov bodo imela avtomatične naprave, ki bodo pilotom prihranile zapletene račune med poletom in ob pristanku.

Tovarna, ki je pred razvojem vesoljske tehnike izdelovala samo lonce in ponve, zdaj dodaja svojim proizvodom silikat, kakršni varuje astronaute pred ultravijoličnim žarjem. Drugo podjetje, ki je sodelovalo pri snovanju vesoljske tehnike opreme, je izdelalo svoje lake, ki so zdaj trpežnejši in jih je lažje uporabljati, razen tega pa prenesejo mnogo višjo temperaturo. Svetlobne signalne naprave, izdelane za pristaneke na temni strani Lune, so že v rabi na nekaterih letališčih.

Siloviti plameni, v katerih so leta 1967 zgoreli astronauti Grissom, White in Chaffee v kabini »Apollo«, so dali pobudo za odkritje raznih materialov, odpornih proti ognju. Strokovnjaki so izdelali celo nevteljiv papir. Iz teh materialov zdaj izdelujejo posteljno pregrinjalo, zavese, blazine in tapete.

Po zaslugi vesoljske tehnike je dobila medicina drobne elektronske naprave za raziskovanje analize. Iz vzila, zasnovanega za prevoz po Luni, se je razvil invalidski voziček novega tipa. Ustrezno spremenjeno vesoljsko čelado uporabljajo v porodnišnicah: z njeno pomočjo ugotavljajo zdravniki, koliko kisika porabi dojenček, če so izpostavljeni kakemu napadu.

Tehnika, ki je zagotavljala jasnejše posnetke Lune, se je uveljavila pri rentgenskih pregledih. Z drugo napravo, prav tako izdelano za vesoljske raziskave, ugotavljajo zdaj zdravniki morebitne dom silikat, kakršni varuje astronaute pred ultravijoličnim žarjem. Drugo podjetje, ki je sodelovalo pri snovanju vesoljske tehnike opreme, je izdelalo svoje lake, ki so zdaj trpežnejši in jih je lažje uporabljati, razen tega pa prenesejo mnogo višjo temperaturo. Svetlobne signalne naprave, izdelane za pristaneke na temni strani Lune, so že v rabi na nekaterih letališčih.

Siloviti plameni, v katerih so leta 1967 zgoreli astronauti Grissom, White in Chaffee v kabini »Apollo«, so dali pobudo za odkritje raznih materialov, odpornih proti ognju. Strokovnjaki so izdelali celo nevteljiv papir. Iz teh materialov zdaj izdelujejo posteljno pregrinjalo, zavese, blazine in tapete. Po zaslugi vesoljske tehnike je dobila medicina drobne elektronske naprave za raziskovanje analize. Iz vzila, zasnovanega za prevoz po Luni, se je razvil invalidski voziček novega tipa. Ustrezno spremenjeno vesoljsko čelado uporabljajo v porodnišnicah: z njeno pomočjo ugotavljajo zdravniki, koliko kisika porabi dojenček, če so izpostavljeni kakemu napadu.

Tehnika, ki je zagotavljala jasnejše posnetke Lune, se je uveljavila pri rentgenskih pregledih. Z drugo napravo, prav tako izdelano za vesoljske raziskave, ugotavljajo zdaj zdravniki morebitne

motnje v dihalnih majhnih otroci.

Vesoljska obleka z zvišanim pritiskom — izdelali so jo v kalifornijskih laboratorijih — uporabljajo zdaj številne ameriške bolnišnice pri svojih srčnih bolnikih, ker baje ta obleka spodbuja in pospešuje krvni obtok.

Družba Boeing je izdelala v svojih laboratorijih v Huntsvillu (Alabama) aparat, ki nenehno nadzoruje zdravstveno stanje človeka. Ni večji od cigaretno škatlice.

Pogreb po 2000 letih

Okostja pod trdnjavo

MASADA — Vojaški pogreb z vsemi častmi je bil te dni ob vzhodu gore Masada v Izraelu. Pokopali so 27 vojakov, ki so pred skoraj dvema tisočletji tri leta branili trdnjavo pred rimskimi legijami. Leta 73 po našem štetju jo so napravili samomort, da ne bi prišli v sužnost.

Pod vodstvom prof. Yadina so pred štirimi leti našli ostanke stare trdnjave. Pri tem so izkopali okostja 27 vojakov. Med rabinami se je razvel teološki spor, ali naj okostja z vsemi vojaškimi častmi pokopajo na novem kraju. Odeleženci razprav so bili večinoma mnenja, da so med najdenimi okostji morda tudi posmrtni ostanke rimskih vojakov. Tako so pred dnevi pokopali okostja v majhni votlini ob vzhodu vzpetine, na kateri so se branili najdlje upirali oblegovalcem.

Masada se je zadnja leta razvila v nacionalni spomenik, ki ga obiskuje mnogo ljudi.

prilriti ga je mogoče na roko ali na nogo.

V Marshallovem vesoljskem centru so zasnovali elektromagnetno kadiivo, ki kuje kovino, ne da bi jo poškodovalo. Novost se je že uveljavila v ljudskih bolnišnicah, zdaj jo prilagajajo tudi proizvodnim postopkom v avtomobilskih strokovnjaki. Aerojet je izdelal naprave za pregled jezov. Aparat meri vodni pritisk, ki so mu izpostavljeni podvodni objekti. Do tega so prišli pri preiskavanju raketnih motorjev v velikih bazenih, obdanih z debelimi zidovi.

Pri Bendiku so izoblikovali tako imenovano termično analizo, ki jo že uvaja neka petrolejska družba v Saudovi Arabiji: na podlagi temperaturnih sprememb zanesljivo sklepajo o dogajanju v zemeljskih globinah. Po tej metodi so ugotovili v mestu Ann Harbor, da se je cesta pogrezala zato, ker so bile v precejšnji globini mehke in vlažne zemeljske plasti; tako so nocoj zgradili drugod.

Predvsem pa je važno, pravi znanstveniki, da so se zaradi vesoljskih raziskav in poskusov zbrali tako rekoč za kupno mizo strokovnjaki z najrazličnejših področij. To sodelovanje bo pomagalo rešiti mnogo svetovnih problemov.

Moderni vrači

Ronald Frankenburg, profesor na univerzi Keele v angleškem mestu Stoke-on-Trent, se je odpravil za dva meseca v Zambijo, kjer bo skušal ugotoviti, kako bi se lahko plemenski vrači vključili v moderno zdravstveno službo te afriške dežele. »Nekateri vrači delajo po metodah, ki imajo znanstveno podlago in nikakor niso tako smešne, kot se komu zdi,« je rekel Frankenburg pred odhodom v zambijsko glavno mesto Lusaka.

Kup težav z odpadki

Slaba stran plastike

HAMBURG — Sicer praktične in cenene posode za enkratno rabo lahko postanejo zelo drage za podjetja, ki v mestih skrbijo za snago. V Hamburgu sestavljena komisija je ugotovila, da bi stal odvoz smeti in odpadkov v velikih mestih nekaj milijonov mark več kakor prej.

Po računih izvedenec se bo povečala gora odpadkov samo v Hamburgu za 300 milijonov steklenic na leto, če bodo sokovi, pivu in mleko naprodaj le v sintetičnih posodah. To pomeni, da bo morala mestna snaga kupiti še 100.000 novih posod in 40 tovornjakov za odvoz in drobljenje smeti in odpadkov. razen tega pa najeti dodatnih 140 delavcev. Za vse to bi potrebovali okoli pet milijonov, letni stroški za odvoz pa bi se povečali za 4,8 milijona mark. Posebne težave bodo z uničevanjem teh velikanskih količin sintetičnih snovi.

Če bi hoteli plastične steklenice uničiti v peči — v Hamburgu bi jih bilo na leto 12.000 ton — bi prišlo v ožrače skoraj 7.000 ton klorovega vodikarja, ki bi v takšni koncentraciji napravil skupaj z višjo v zraku precejšnjo škodo na vseh stavbah.

Vesoljske ladje za večkratno rabo

V zvezi z načrti NASA je omenil raketni strokovnjak Werner von Braun graditev vesoljskih ladij, ki bi bile po vrtnitvi ponovno uporabne. Dejal je, da bo mogoče vesoljske ladje prihodnosti uporabiti do stokrat. Te ladje bodo nekoliko podobne sedanjim letalom, če odmislimo krila. Razen pilotske kabine in prostorov za potnike bodo v njih posebne celice za razne strokovnjake, kot so vremenslovci, geologi in fiziki.

Mlade vroče zvezde

Prvi podatki iz astronomskega satelita

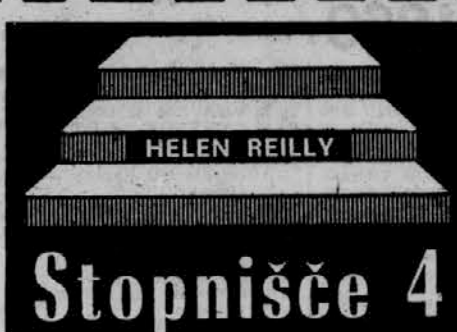
SALZBURG — Na podlagi podatkov, ki so jih zbrali instrumenti v lani decembra izstreljenem ameriškem astronomskem satelitu »OAO«, bo treba temeljito spremeniti dosedanje predstave o vesolju. Nekateri dogodki na zvezdah potekajo mnogo hitreje kakor so zvezdoznanci menili doslej, je rekel predstojnik Marshallovega vesoljskega centra dr. Stuhlinger na vesoljskem kongresu Oberthove družbe v Salzburgu.

V prvem pregledu doslej neobjavljenih merilnih podatkov »OAO« je Stuhlinger ugotovil, kako imenovane vroče zvezde imajo v resnici mnogo višjo temperaturo, kakor so mislili izvedenci, te zvezde so tudi mlajše, njihova starost se ugotovi skoraj do domnevnih milijon na tisoč ali še manj let; nekatere zvezde oddajajo energijo

mного hitreje in v nezaslišano večjem obsegu, kakor so raziskovalci sodili po dosedanjih pojmi in predstavah, in sicer milijonkrat ali še hitreje. Marsikatera zvezda povsem izžari že v kakih sto letih.

Po Stuhlingerjevemu mnenju še ni znano, kako nastajajo te silovite energije. »Domnevamo,« je dejal, »da se težnost ali masa spreminja v žarčenje, ne vemo pa, kako se to dogaja v tolikšem obsegu.«

Podatke, ki so jih zbrali instrumenti v satelitu »OAO«, je Stuhlinger omenil kot primer, kako zelo utesnjeno je teleskopski sateliti s posadko ali brez nje obogatili človekovo znanje o vesoljstvu. Že leta 1972 naj bi krožila okoli Zemlje ameriška vesoljska postaja s petimi teleskopi za opazovanje Sonca. Njena posadka bi bila v zgoreli vrtnitvi stopnji nosilne rakete »Saturn«. Do leta 1980 bi po njegovi presoji lahko zgradili zvezdarno na tiri okoli Zemlje, visoko nad ozračjem, ki otežuje opazovanje. Astronomi v njej bi proučevali zvezde skozi daljnogled s trimetrskim premerom.

68. nadaljevanje

»Mark Middleton takrat ni vedel, kdo je človek z Oliverjem. O Oliverju je vedel samo to, da je kurir, ki je odnesel osemdeset tisoč dolarjev, namenjenih rospodu Muiru. Ne, Mark Middleton ni prav nič vedel, kdo je ta človek z Oliverjem. Dva moža, ki sta stala poleg Middletona, sta ga poučila. Pogovarjala sta se z zaupnim glasom in eden je dejal drugemu: »Tam je sodnik Silverbridge in njegov opredel, Oliver. Človek si ne bi nikoli mislil, da je Silverbridge podkupljiv. Toda najbrž ne more biti o tem nobenega dvoma.«

»Marku Middletonu je bilo, kakor da ga je udarila strela. V hipu je spoznal da so ga imeli za norca, da je postal žrtev goljufive zarote, da je osemdeset tisoč dolarjev, ki si jih je John Muir sposodil, sodnika Silverbridgea in Oliverja v hotelu Devon, slislal pripombo moža poleg sebe in domel položaj. Resnica se je nekako razvedla. Ni bilo prvič, da je bila sklenjena taka kupčija. Že dvakrat prej se je zgodilo...«

Medtem ko je govoril, je McKee raztreseno dečkal po listu papirja pred seboj. Odozli je svinčnik.

Vse, kar je povedal in naredil, ko je usmerjal sum zdaj sem zdaj tja, natančneje opisoval določene stvari in jih poljsnjeval, je imelo samo en namen. Ni vedel, ali se mu bo posrečilo tisto, kar je hotel doseči.

Ni imelo smisla dlje čakati — zdaj je bila na vrsti glavna preizkušnja. Dvignil je pogled. Ni se ozrl na Tyrella Amoryja, ampak na žensko, ki je sedela na njegovi desnici.

»Gospodična Holmes,« je dejal, »vi ste bili tista oseba, ki je šla k Tyrellu Amoryju s ponudbo, da bi odkupil ugodno razsodbo. Obožujem vas oboje Marka Middletona, Edwarda Glassa, Florence Nelson in Bertranda Oliverja.«

Tišina je bila popolna. Bila je podobna neznanski tišini, ki nastopi takrat, ko se strahovito zablika, preden se zasliši grom, je omočeno pomislila Gabriella. Tišina je bila prekinjena. Brenda Holmes se je zasmejala.

Bil je miren smeh, kakor da se nekdo zabava. Človeku je zledenela kri sprčo nje ne zbranosti, ko se njen lep obraz ni spremenil, ko je ostala njena polt prav tako cvetoča in njene modre oči prav tako blesteče.

Z lenobnim glasom je spregovorila: »Nekateri vaši sklepi so pravilni, inspektor. Ne vsi. Dokazovali ste nekaj z nezadostnim znanjem. Vaš sklep je napačen. Jaz nisem nikogar ubila. Mož, ki ga iščete, mož, ki je ubil Marka in tistega zasebnega detektiva in Nelsonovo, je Blake Evans...«

Gabriella je skušala premagati osuplost. Brenda je umolknila. Potem so zaslišali drug zvok. Odprla so se vrata. Na pragu je stal Blake Evans med dvema velikima možema. Njegova obleka je bila neurejena in ponečena, kakor da se je prepotel, toda njegov privlačni obraz je bil takšen kakor zmeraj, priazen, dobrodušen in rahlo nasmehljav.

Njegov smehljaj je bil prisiljen. Nekaj se je lesketalo za njim. Blake se ni ozrl na Brendo, ki se je ostro obrnila. Gledal delnic močno padla. Ugodna razsodba bi je McKeeja. Počasi je spregovoril z glajih spet pogleda kvišku. Tyrellu Amoryju, som, ki bi sicer zvenel popolnoma brez predlagala, da bi plačal osemdeset tisoč dolarjev v gotovini za ugodno razsodbo.

soč dolarjev v gotovini za ugodno razsodbo.

»Tyrell ni imel denarja, imel pa ga je Mark Middleton. Mark je bil velikodušen in radodaren, ob drugih priložnostih je pomagal prijateljem. Tyrell je odšel k Marku in mu dejal, da John Muir, s katerim je v stalnem stiku, potrebuje začasno denar, da bi na tistem kupoval lastne delnice, kar je popolnoma zakonit postopek. To je bilo tisto laže, ker je bil John v Južni Ameriki in ni nihče pričakoval, da se bo kmalu vrnil. Potrdilo, ki naj bi ga bil po Tyrellu poslal John Muir Marku, je bilo ponarejeno.«

Vse je šlo gladko. Tyrellu se je posrečilo, da se je z dobričkom znebil ženinih delnic in jih vnovič investirati, kakor mu je bila prvotno naročila. Razen tega je prodal lastne delnice, ki jih je bil kupil takrat, ko je Tritex kotiral, in tako je bil voljan vrniti denar Marku, ko je ta videl sodnika Silverbridgea in Oliverja v hotelu Devon, slislal pripombo moža poleg sebe in domel položaj. Resnica se je nekako razvedla. Ni bilo prvič, da je bila sklenjena taka kupčija. Že dvakrat prej se je zgodilo...«

Medtem ko je govoril, je McKee raztreseno dečkal po listu papirja pred seboj. Odozli je svinčnik.

Vse, kar je povedal in naredil, ko je usmerjal sum zdaj sem zdaj tja, natančneje opisoval določene stvari in jih poljsnjeval, je imelo samo en namen. Ni vedel, ali se mu bo posrečilo tisto, kar je hotel doseči.

Ni imelo smisla dlje čakati — zdaj je bila na vrsti glavna preizkušnja. Dvignil je pogled. Ni se ozrl na Tyrella Amoryja, ampak na žensko, ki je sedela na njegovi desnici.

»Gospodična Holmes,« je dejal, »vi ste bili tista oseba, ki je šla k Tyrellu Amoryju s ponudbo, da bi odkupil ugodno razsodbo. Obožujem vas oboje Marka Middletona, Edwarda Glassa, Florence Nelson in Bertranda Oliverja.«

Tišina je bila popolna. Bila je podobna neznanski tišini, ki nastopi takrat, ko se strahovito zablika, preden se zasliši grom, je omočeno pomislila Gabriella. Tišina je bila prekinjena. Brenda Holmes se je zasmejala.

Bil je miren smeh, kakor da se nekdo zabava. Človeku je zledenela kri sprčo nje ne zbranosti, ko se njen lep obraz ni spremenil, ko je ostala njena polt prav tako cvetoča in njene modre oči prav tako blesteče.

Z lenobnim glasom je spregovorila: »Nekateri vaši sklepi so pravilni, inspektor. Ne vsi. Dokazovali ste nekaj z nezadostnim znanjem. Vaš sklep je napačen. Jaz nisem nikogar ubila. Mož, ki ga iščete, mož, ki je ubil Marka in tistega zasebnega detektiva in Nelsonovo, je Blake Evans...«

Gabriella je skušala premagati osuplost. Brenda je umolknila. Potem so zaslišali drug zvok. Odprla so se vrata. Na pragu je stal Blake Evans med dvema velikima možema. Njegova obleka je bila neurejena in ponečena, kakor da se je prepotel, toda njegov privlačni obraz je bil takšen kakor zmeraj, priazen, dobrodušen in rahlo nasmehljav.

Njegov smehljaj je bil prisiljen. Nekaj se je lesketalo za njim. Blake se ni ozrl na Brendo, ki se je ostro obrnila. Gledal delnic močno padla. Ugodna razsodba bi je McKeeja. Počasi je spregovoril z glajih spet pogleda kvišku. Tyrellu Amoryju, som, ki bi sicer zvenel popolnoma brez predlagala, da bi plačal osemdeset tisoč dolarjev v gotovini za ugodno razsodbo.

IZREDNA IZDAJA BARVNA REVIIJA

23.jul. delo t t avto tovariš stop nr zvitorepec

12 strani atraktivnih barvnih posnetkov s poti na Luno 8 strani najnovejših poročil, kaj so vesoljci doživeli na Luni posebni dopisniki poročajo iz Cap Kennedyja in Moskve in še 24 bogato ilustriranih in zanimivih strani:

— »vsakdanjki« v vesolju — astronomski WC — vesoljski jedilnik — obleka za milijon dolarjev pajek: vozilo na luni — najdražja žuželka na svetu ali je pod površino lune res led? — najbolj natančni, barvni zemljevid Lune stripi o vesolju — od Lukiana do Barbarelle TV prenos iz vesolja — kako potuje slika 16 slovenskih znanstvenikov govori o prvem resničnem koraku v vesolje ČLOVEK V VESOLJU: od Gagarina do Armstronga tragedija v Apollu, trije astronauti so zgoreli — kako je umrl Komarov? Znamenite anekdote.

Revija PRVI ČLOVEK NA LUNI že 23. julija pri vašem prodajalcu časopisov!

Za dobro voljo

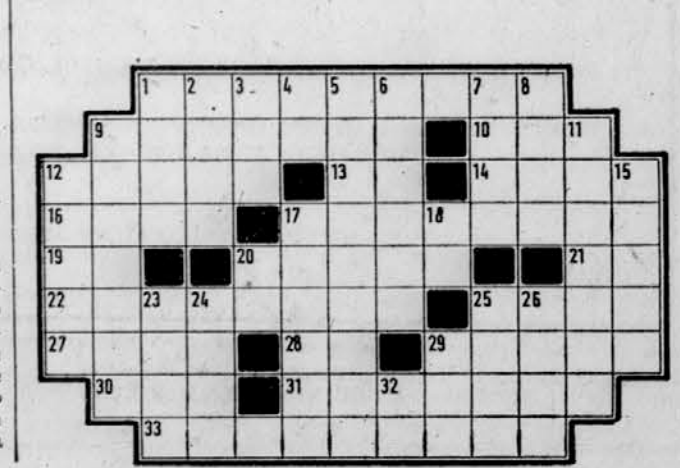

»Na Luno, prosim!«

»Mislim, da te skalpe kupujejo pri Indijancih...«

Križanka

VODORAVNO: 1. ameriški kozmonavt, ki bo prvi stopil na Luno (Ned), 9. za javo najbolj razvit in civiliziran narod, 10. ustrojeno kmetijsko ozemlje, 12. neumne, 13. začeti, 14. slovenski slovenec, 15. britanski konservativni politik, 16. britanski predsednik v letih 1953—1961 (Anthony), 17. srečanje, sestanek, 18. kratica za »vzročno mladost«, 20. obrtni lesne stroke, 21. glavni ševnik, 22. genialni nemški fizik, 23. tvorec relativnostne teorije (Albert, 1879—1955), 24. nočna pika, 25. huda jeza, 26. opek konec polotoka, 27. sodobni slovenski kartaturist in satirik (Milan), 30. plačilo na račun, predujem, 31. slovenski tenorist, ki je z uspehom nastopal tudi v tujini in bil slednji profesor na beograjski glasbeni akademiji (Josip, 1890—1959), 32. prilepek klanjskega rimskega cesarja Avgusta.

NAVPIČNO: 1. reka in departma v južni Franciji, 2. zdravilna travniška rastlina, 3. cvetlica, iz katere pridobivajo opio, 4. avtomobilska oznaka Splita, 5. latinsko ime za prehodni glas, 6. kotna mera v matematiki, 7. grška boginja zmage, 8. stara lekarniška utež, 9. naslov novejšega slovenskega igranskega filma, 11. hojov med, 12. visok zdravilni grm, ki cvete z belim klobučastim socvetjem, 15. jambijski verz iz šestih stopic, 17. španski naziv pokoril v goriskih verzih, 20. angleška okrajšava za goro (Mount), 23. kruti rimski cesar, 24. sestrin mož, 25. naša najdaljša reka, 26. samce domače živali, 29. pomladanski mesec, 32. zaporedni črki v abecedi.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. Spasski, 7. Pupin, 12. orbita, 13. Jarina, 14. Išlo, 15. Gulliver, 16. amen, 17. srna, 18. ost, 19. Irkutsk, 22. Lie, 25. Jopa, 26. Olaj, 30. obljuba, 32. kreda, 33. Raduha, 34. graver, 35. draga, 36. Platin.

OBIŠČITE

Srednja Evropa je v območju visokega zračnega pritiska in preplavljena s toplimi zračnimi masami. Zato se bo zelo vroče za držalo do konca tedna.

Na Gorenjskem

TRANSTURIST

HOTEL Bohinj - Bohinj obiščite

DANCING BAR

Vak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje v hotelu »JEZERO« Bohinj igra kvartet pod vodstvom Julije PASCU.

Izkoristite prijetno vrnitev po novi poti Bled-Bohinj

Na Goriskem

gostinstvo goriška

HOTEL v Kobaridu

Ob cesti Ajdovščina - Nova Gorica

Dobra domača kuhinja, domača vipavska vina in druge pijače. So-lidne cene. Prepričajte se.

Na Štajerskem

Gostinsko podjetje

HOTEL Maribor

U. Heroja Slandra 10.

kategorija »B«, 133 sob, 200 postelj

Hotel je v središču mesta, vendar oddaljen od cestnega hrupa. V hotelu urejene so vse s tiskani, WC in telefon, centralna kurjava. Restavracija z bogato tebiro do-matnih in tujih jedi. Velik parkin-gal prostor ter tro-stezno avtomatsko kegljišče.

Nadalje se pripravljamo s obrati: Velika kuhinja, Bife »Grande« in Gostilna Turist.

Na Koroskem

Ravne na Koroskem

HOTEL DOM ŽELEZARJEV

Obiščite slap Rožjak, soške tesni Krn, Slon, Matjazur. Naše pinnne šumeči gozdovi, pojoči goraki po-toki in tih hude vas vajo na prijeten oddih.

Na Prekmurju

V MURSKI SOBOTI

HOTEL ZVEZDA

70 ležišč, tel. 21-483

Priporočamo vam naš obrat v Moravcih

Na Ilirski Bistrici

VAM »ILIRIJA«

Trgovsko podjetje

ILIRSKA BISTRICA

Domača hrana in pijača, pri-merna izbira, najnižja cena, kosilo od 9 din dalje, istrsko vino 6 din itd. Domačim tu-ristom nudimo popust pri hrani, če se abonirajo vsaj za 5 dni. Sveže morske ribe in drugo hrano po naročilu. Vljudno vabljeni!

Na Ilirski Bistrici

VAM »ILIRIJA«

Trgovsko podjetje

ILIRSKA BISTRICA

Domača hrana in pijača, pri-merna izbira, najnižja cena, kosilo od 9 din dalje, istrsko vino 6 din itd. Domačim tu-ristom nudimo popust pri hrani, če se abonirajo vsaj za 5 dni. Sveže morske ribe in drugo hrano po naročilu. Vljudno vabljeni!

Na Ilirski Bistrici

VAM »ILIRIJA«

Trgovsko podjetje

ILIRSKA BISTRICA

Domača hrana in pijača, pri-merna izbira, najnižja cena, kosilo od 9 din dalje, istrsko vino 6 din itd. Domačim tu-ristom nudimo popust pri hrani, če se abonirajo vsaj za 5 dni. Sveže morske ribe in drugo hrano po naročilu. Vljudno vabljeni!

CIGARILLOS

ZAVITEK 10 CIGARET 2,50 din

Ugodna aroma

CIGARILLOS FILTER TOBACNE TOVARNE - ROVINJ

je novo na našem in svetovnem tržišču

IMP

Industrijsko montažno podjetje LJUBLJANA, TITOVA 37

išče

VEČ KVALIFICIRANIH DELAVCEV

za delo na obdelovalnih strojih v Mannheimu - Zahodna Nemčija

STRUGARJE, REZKALCE, STROJNE KLJUČAVNICARJE, ELEKTRIČNE INSTALATERJE

Prijave na IMP Ljubljana, Titova 37, Izvozni odde-lek, soba št. 504/5 do 8. avgusta 1969. 5746

Komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE ZAGORJE OB SAVI

ponovno razpisuje po sklepu seje z dne 1. 7. 1969 prosto delo-vno mesto

TAJNIKA

SKUPŠČINE OBČINE ZAGORJE OB SAVI

POGOJ: pravna fakulteta z nekajletno prak-so na vodilnem mestu v upravi ali sorodnih službah

Poseben pogoj so družbeno politične kvalitete kan-didatov.

Stanovnja ni.

Prijave pošljite komisiji za volitve in imenovanja skupščine občine Zagorje ob Savi skupno z dokazili o strokovnosti in praksi ter življenjepisom v 15 dneh po objavi razpisa. 6271

Komisija za volitve in imenovanja pri

SKUPŠČINI OBČINE SEŽANA

razpisuje po 89. členu zakona o osnovni šoli prosti de-lovni mesti

ravnatelj

naslednjih šol

OSNOVNE SOLE SEŽANA

posebni pogoji: visoka, višja ali srednja izob-razba pedagoške smeri in 5 let vzgojnoizobra-ževalne prakse.

OSNOVNE SOLE DIVACA

posebni pogoji: visoka, višja ali srednja izob-razba pedagoške smeri in 10 let vzgojnoizobra-ževalne prakse.

Pismene ponudbe, kolkovane z 1,00 din, s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj pošljijo kandidati komisiji za volitve in imenovanja skupščine občine Sežana v petnaj-stih dneh po objavi tega razpisa. 6269

Komisija za volitve in imenovanja pri

SKUPŠČINI OBČINE SEŽANA

razpisuje po 89. členu zakona o osnovni šoli prosti de-lovni mesti

ravnatelj

naslednjih šol

OSNOVNE SOLE SEŽANA

posebni pogoji: visoka, višja ali srednja izob-razba pedagoške smeri in 5 let vzgojnoizobra-ževalne prakse.

OSNOVNE SOLE DIVACA

posebni pogoji: visoka, višja ali srednja izob-razba pedagoške smeri in 10 let vzgojnoizobra-ževalne prakse.

Pismene ponudbe, kolkovane z 1,00 din, s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj pošljijo kandidati komisiji za volitve in imenovanja skupščine občine Sežana v petnaj-stih dneh po objavi tega razpisa. 6269

Turistične informacije

Gorenjska:

V Bohinju sta zasedena hotela Bellevue in Mladinski dom. Do-volj prostora je še v zasebnih tu-rističnih sobah, kjer je tudi v drugih hotelih. Zelenica na Vogel redno obratuje. Temperatura je z 18°C. Na Bledu je dovolj prostora za letniška in počitni-skih domov, za hotele pa je potrebna rezervacija. V Kranjski gori so zasedeni hoteli Erika, Po-terent dom in dom Pri milnu. V drugih hotelih in v zasebnih tu-rističnih sobah je še dovolj pro-stora. Prostor je še v Podkorenju, medtem ko je hotel Spik v Mar-tulju zaseden. V kočah na Vr-sici je še nekaj prostora. Prostor je tudi v koči v Krnici. Zie-nica na Vitrancu ne obratuje. Na plaču pod Prisankom obratuje avtomatska vlečnica. V Kratec je še nekaj prostora v zasebnih turističnih sobah; za go-stilino in za dom v Planici pa pri-porokajo rezervacije. Na Jesenicah in v okolici je še prostor. V Tr-zicu, Podlublju in na Ljubelju je povsod še prostor. Prostor je tudi na Zelenici, Kofcah, na Kri-ki gori in na Dobri. Zelenica na Zelenici ne obratuje. V Kranju je prostor v obeh hotelih in v za-sebnih turističnih sobah. Prostor je tudi v Domu na Josiu, v ho-telu na Brniku, na Jezerskem in v Predjavi. Dovolj prostora je v Domu na Kravcu. Zelenica na Kravcu redno obratuje. Dom Ko-rskega odrađa na Kalitju je od-prt. V Kranju je odprto letno ko-pališče, zimsko kopališče pa je odprto vsak dan, razen ob pone-deljkih. V skofci Loki je zaseden hotel Krona, prostor pa je še v zasebnih turističnih sobah. Do-volj prostora je v Loski koči na Primorski in Goriški:

V Portorožu in Piranu je sko-raj vse zasedeno, prostor lahko dobijo gostje samo, če si ga vne-pri rezervirajo.

PRIREDITVE:

V restavraciji bladrane v Por-torožu bodo 18. julija priredili barske atrakcije mednarodnih ar-tistov. Na stadionu v Luciji bodo 20. julija tekme osilicov. Aka-demski pevski zbor France Ma-roit iz Ljubljane bo nastopil 23. julija v restavraciji Taver-na v Luciji. V restavraciji Jadrana v

SLOVENIJALES

LJUBLJANA

razpisuje prosto delovno mesto

SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJE

Poleg splošnih pogojev za sprejem v službo morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

diploma ekonomske srednje šole in najmanj 5 let prakse na delovnih mestih finančnega knjigovodja. Poskusna doba traja do 6 mesecev. Stanovanj podjetje nima.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov podjetja.

Pri izbiri kandidatov bomo upoštevali tudi izid psi-hotehničnega pregleda.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o stro-kovnosti in podrobnim opisom dosedanjega dela v 10 dneh komisiji za razpis in izbiro kandidatov pri podjetju SLOVENIJALES, Ljubljana, Beethov-nova 11. 6272

Ljubljana Transport

PROMETNO PODJETJE S SEDEŽEM V LJUBLJANI

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. ŠEFA

gospodarsko razvojne službe mestnega prometa

2. ŠEFA

službe tehnične eksploatacije mestnega prometa

POGOJI:

pod 1. visoka izobrazba ekonomske ali prav-ne smeri z najmanj 5 leti samostojne prakse v analitični in razvojni problematiki

pod 2. visoka izobrazba strojne ali prometne stroke, po možnosti z nekaj leti prakse na samostojnem delovnem mestu

— odslužen vojaški rok

Izbrane kandidate bomo sprejeli na delo s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Pismene ponudbe z opisom dosedanje delovne prak-se pošljite do 25. 7. 1969 upravnemu odboru pod-jetja Ljubljana-Transport, Ljubljana, Celovška c. 164. 6275

Janez Markolčič

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo 19. julija 1969, ob 14.30 iz Franciskove mrliške veže na Zalaz

Zalujoči:

žena Anica, sin Milan, hčerka Vlasta, poročena Kancija in drugo sorodstvo

Ljubljana, Suhadole pri Komendi, Stari trg pri Rakeku, 17. julija 1969

MILAN KOVAČIČ

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 18. julija 1969, ob 16. uri iz hiše žalosti v Sežani

Zalujoči:

žena Irma, sin Boris, hčerka Miljeva, sestre Marcela, Pepca, Mara in Irena ter drugo sorodstvo

Sežana, 16. julija 1969

AVTO

REVIIJA, KI JE NE BEREJO SAMO MOŽJE

reču na Pohorju in na gradu Stagenberg. Odprti so kopalni ba-zeni v Rimskih toplicah, Prebo-lju, Rogški Slatini, Sentjurju, Ce-lju in Sošanju.

PRIREDITVE:

V gradu Grm v Novem mestu bo v soboto 19. julija ob 20. uri nastopilo gledališče iz Celja z ig-ro »Deseti brate«. V galeriji v Novem mestu je ob 21. julija odprta raz-stava del Božidara Jakca ob 70-letnici umetniškega rojstva. V Beljevue v Rogški Slatini vrtna zabava; nastopila bo folklorna sku-pina in ansambel Prežihov Vorenc z Raven na Koroskem. V pone-deljek, 21. julija ob 20. uri bo v Rogški Slatini večer narodnih in umetniških pesmi. Ki ga priredi pevski zbor zdravilišča. Rogška Slatina. V prostorih Celjskega mu-zeja je od 19. do 27. julija odpra-ta razstava V. prekomorske bri-gade. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. V razstavnem salonu R v2 Mariboru je odprta razstava eks-ponatov.

Pomurje:

V Murski Soboti je dovolj pro-stora v zasebnih sobah, kjer je še do-volj prostora. Letoviško naselje v Moravcih je zasedeno, dovolj pro-stora pa je pri zasebnikih. Do-volj prostora je v Beltincih. Gor-nji Radgoni, Ljutomeru, Lendavi, Gornji Petrcih in v Lovskem domu v Cankovi. Temperatura vo-de v kopališčih: Murska Sobotna 22 stopinj; Radenci 22 stopinj; Moravci 37 stopinj; terna v Pe-tiševcih pri Lendavi 33 stopinj; Banovci pri Ljutomeru 28 stopinj; Negovski jezero 22 stopinj Cel-ja.

PRIREDITVE:

V Ljutomeru bodo imeli v ne-deljo 30. julija ob 14.30, uri konj-ske dirke. Pri Lovskem domu na Cankovi bo v torek 22. julija ob 11. uri srečanje izseljencev.

SLOVENIJALES

LJUBLJANA

ponovno razpisuje

ZA SVOJO NOVO TRGOVINO POHISTVA V CELJU

prosta delovna mesta

1. DIPLOMIRANEGA ARHITEKTA

svetovalca v trgovini

2. PRODAJALCA II

3. POMOŽNEGA SKLADIŠČNIKA

Poleg splošnih pogojev za sprejem v službo morajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom izpolnje-vati še naslednje:

pod 1. diploma II. stopnje (lahko brez prakse);

pod 2. diploma ekonomske šole ali kvalificirani de-lavec trgovske stroke z najmanj 3 leti prakse;

pod 3. diploma srednje ekonomske šole ali visoko kvalificirani delavec in najmanj 1 leto prakse ali kvalificirani delavec trgovske stroke z najmanj 3 leti prakse v skladišču.

Poskusna doba traja do 6 mesecev.

Stanovanj podjetje nima.

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov podjetja.

Pri izbiri kandidatov bomo upoštevali tudi izid psi-hotehničnega pregleda.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o stro-kovnosti in podrobnim opisom dosedanjega dela v 15 dneh komisiji za razpis in izbiro kandidatov pri podjetju SLOVENIJALES, Ljubljana, Beethovna st. 11. 6273

Jugoslovanska loterija

Neuradno poročilo o žrebanju sreč 29. kola, ki je bilo 17. julija 1969.

srečke s končnicami	so zadele
10	10
70	20
3040	200
9050	200
87200	500
833420	10.000
1371	200
36731	500
51171	500
78971	500
42	30
71472	500
90642	2.000
92572	2.000
742762	10.000
3	4
57393	504
359163	50.004
577183	100.004
963533	10.004
04	10
44	10
75	10
845	50
00475	510
243985	10.000
749085	10.000
506315	10.000
36	20
646	100
47896	1.000
1487	200
13917	500
34587	500
677857	10.000
8	4
39228	1.004
033838	10.004
530588	10.004
4679	200
02209	1.000
63059	500
218369	10.000

Loto

I. Končno poročilo za 27. kolo

— I. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

4 + 1

Cetverke 815,88

Trojke 451,95

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

II. Začasno poročilo za 28. kolo

— I. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Ljubljana 5: 5-K-443576-4 10-8-130355-4 7-3-315907-4 7-S-413781

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

DOBITKI V SLOVENIJI: četverke:

Kranj 1: 46-T-094879-4

Maribor 2: 54-K-413776-4 55-K-449232-4

III. Končno poročilo za 27. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 8. 7. 1969.

Izrebanje številke: 4, 12, 28, 29, 33 in dodatna 1.

Peterka 37.519,—

Cetverke 451,95

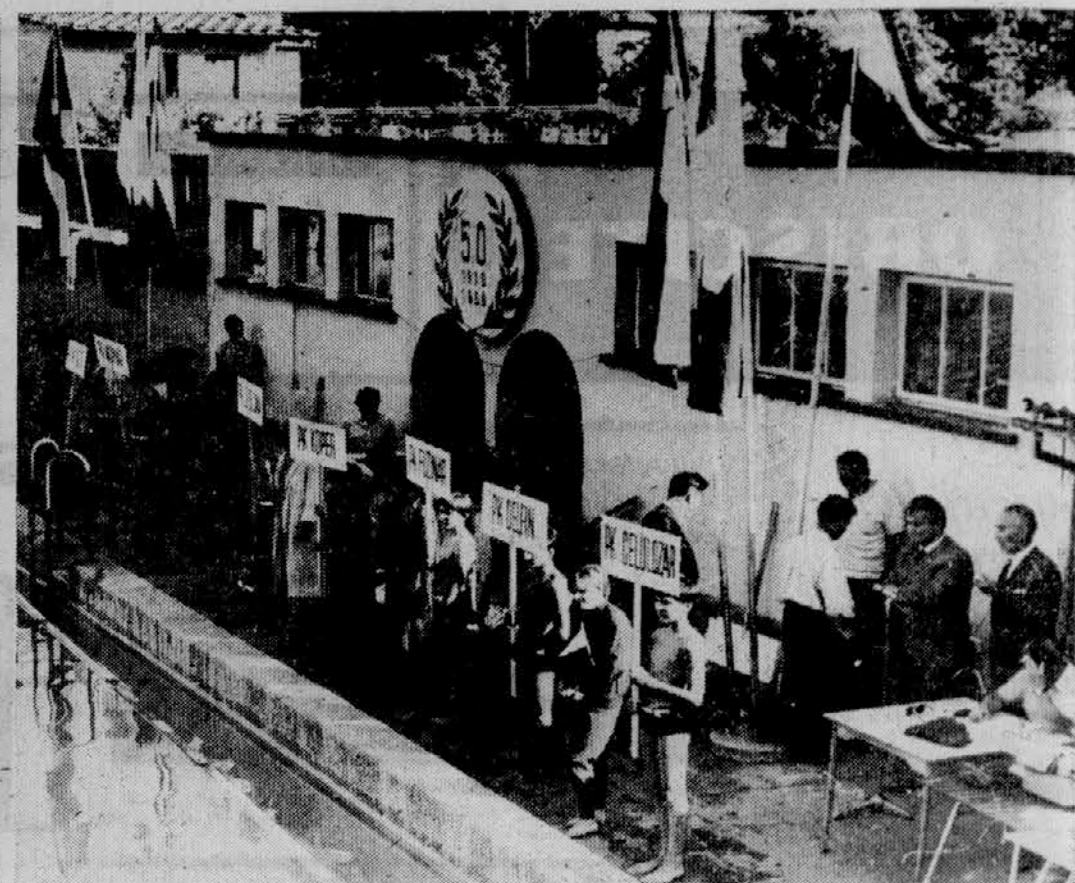
Trojke 29,85

Rok za izplačevanje je do 15. septembra 1969.

IV. Začasno poročilo za 28. kolo

— II. žrebanje:

Zrebanje je bilo 15.

KRAIGHER V ZAVODU SRS ZA PRODUKTIVNOST DELA — Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher in predsednik gospodarskega zbora Tone Bole sta včeraj obiskala zavod SRS za produktivnost dela v Ljubljani, kjer so ju seznanili z delom, predvsem pa s posebnostmi svetovalnega dela v podjetjih. V pogovoru so podrobneje obravnavali tudi vlogo informacijsko-dokumentacijske službe v delovnih organizacijah.

LUNS V LONDONU IN PARIZU — Nizozemski zunanji minister Luns je včeraj priselil iz Londona v Pariz. Glavna tema pogovorov je vstop Britanije v EGS. Na sliki: Luns (desno) in britanski zunanji minister Stewart v Londonu. Telefoto: UPI

50 LET PLAVALNEGA KLUBA ILIRIJA — Ljubljanski in tudi slovenski šport je te dni v znamenju jubileja plavalnega kluba Ilirija, nekoč tudi najboljšega plavalnega kolektiva v Jugoslaviji. S slavnostno sejo in športnim programom z elitno udeležbo se je včeraj začel spored proslav, ki bo PK Ilirija tudi velika spodbuda za naprej.

Foto: Busić

Nadaljevanje s prve strani

Dan počitka v vesolju

da jih bodo pustili spati, kolikor jih bo volja. Toda to se ni zgodilo. Potniki v Columbia so se sami zbudili, z nekaj minutnim odstopanjem od predvidenega načrta. Ura je kazala nekaj minut čez tri najsto.

Komaj so se dobro prebudili, že so začeli slatiči vesoljske skafandre. Le-te so morali imeti vse do tega trenutka — ladja je bila ob 13.22 uri oddaljena od Zemlje 187.378 kilometrov — kajti medtem je Columbia skupaj z lunino ladjo preletela tudi skozi Van Allenov radiacijski pas in so jih skafandri ščitili od morebitnega preboja radioaktivnih delcev skozi steno vesoljske kabine.

Potem so vesoljci oblekli lažjo in bolj udobno obleko in začeli preverjati instrumente. Vesoljsko združeno plovilo nadaljuje let proti Luni brez zastojev in kakršnihkoli ovir. Ob 16.32 uri sta bila Columbia in Oreol točno na polovici poti med Zemljo in Luno, hitrost vesoljskega plovila pa je bila v tistem trenutku 5.839 km na uro.

Izstrelitev vesoljske ladje Columbia je odjeknila po vsem svetu. Skoraj 600 milijonov ljudi je gledalo po vsem svetu izstrelitev rakete Saturn 5.

Vesoljsko razpoloženje je zajelo tudi diplomate v OZN, saj so bile teme današnjih razgovorov predvsem o vesolju in so bili drugi, tozemske problemi potisnjeni v stran. Columbia nosi s seboj poslanice šefov 70 držav, nastitene na tankem silikonem disku in aluminizirani škatlici, ne večji od 20 mm.

V tej kapsli ni sovjetske poslanice, kar je bilo na sedežu OZN sprejeto z obžalovanjem. Na disku je posneta tudi poslanica predsednika SFRJ Josipa Broza Tita, ki si obeta, da bo človekov sesto na Luno prispeval k uresničenju stoletne želje človeštva, da živi v miru, bratstvu in sodelovanju. Osrednji ameriški časopisi so razen Nixonove poslanice objavili tudi poslanico našega predsednika in samo še poslanice nekaterih najbolj vidnih državnikov sveta v neoknemjenem tekstu.

Odočitev, da bo na Luno postavljen samo zastava ZDA, je povzročila v palači OZN razočaranje, saj so mnogi pričakovali, da bo Armstrong zabodel v Lunino površino tudi zastavo OZN. Čeprav je v kabini Columbie tudi škatla z zastavo OZN in vseh njenih članic, ki bo vrnjena na Zemljo, mnogi so odločili, da je to samo diplomatski spoudrslaj Američanov, ne pa signal združenim narodom, da na Luni nimajo kaj iskati.

Čeprav bosta Armstrong in Aldrin zabodla v lunino površino zastavo ZDA, Združene države Amerike ne bodo imele na Luni nobenih lastniških pravic. Luna pripada vsem in vsakomur. Tako je namreč zapisano v sporazumu, ki se je sprejela generalna skupščina OZN in so jo razen vlad ZDA in SZ podpisale vse države. Dejavnost vesoljcev mora biti v skladu s sprejetimi sporazumi. Vzemtue temu se odprta še nešteta druga področja, ki bi jih bilo potrebno vpisati v vesoljske sporazume, čeprav je najbolj pomemben sporazum, ki govori o prepovedi militarizacije vesolja in razširjanja nacionalnih suverenitet na planete, že ratificiran.

Kaj je naloga Lune 15

Prisel prav tudi Američanom pri njihovih načrtih in pa fotografije, ki sta jih na Zemljo prinesli Luni 9 in 13 in ki so znanstvenikom povedale nekaj več o strukturi vrhnje sloja Lune površine. Hkrati s tem je serija Lun prinesla na Zemljo tudi podatke o radioaktivnosti Lune.

Glede na takšen program in namen serije avtomatičnih vesoljskih postaj Luna so se danja uganjanja o možnostih pristanka Lune 15 na površino našega naravnega satelita, logična.

Prva vesoljska ladja Luna je bila izstreljena januarja 1959 in je potem, ko je preletela več kot pol milijona kilometrov daleč od meseca, postala umetni satelit Sonca. Predzadnja ladja te vrste, Luna 14, pa je 10. aprila lani pršla na krožno pot okoli Lune in postala njen satelit.

Vsi sovjetski časopisi so danes obširno poročali o izstrelitvi vesoljske ladje po programu Apollo 11 v Cape Kennedyju. Osrednje glasilo KP SZ »Pravda« je temu dogodku posvetila dva članka. Na prvi strani piše njim stalni dopisnik iz ZDA, na notranji strani pa njen komentator pojasnjuje sovjetskemu bralcu spored leta ameriške ladje in predstavlja članke ekipe. Svoj članek zaključuje z besedami: »In tako je Apollo 11 startal. Zaključimo njegovi hrabri ekipe srečno pot in uspeh.«

Tudi drugi sovjetski časopisi pišejo s spoštovanjem in dobriimi željami o ameriških vesoljcih. Znani strokovnjaki za vesoljske poletje inž. T. Borisov, sicer komentator časopisa »Trud« je skoraj dve tretjini svojega članka posvetil ameriškim vesoljcem.

»Komu so zaupali ta odgovorni časi in nevarni leti? V ekipi Apollo 11 so izkušeni, visokokvalificirani vesoljci. Ki je vodstvo NASA določilo ekipo se prav gotovo ni oziralo samo na ure prebite v vesolju, temveč so dali prednost vesoljcem, ki so se doslej najbolj odlikovali v zapletenih in nevarnih položajih.«

Drugi časopisi so v glavnem prenesli poročilo agencije TASS, ki je največ prostora posvetila prav vesoljcem, »tem hrabrim ljudem, ki jim je zaupal najbolj odgovoren let, vključno s sestopom na Luno.«

MARJAN SEDMAK

Omilenje nelikvidnosti

pol dinarja. Tak reeskont po prišel v poštev za opremo, ki se dobavlja na konvertibilno tržišče, ob dokazu, da je tuji kupec položil najmanj 10 odstotkov predjuma v devizah. Colanović je povedal, da bo Narodna banka podaljšala tudi veljavnost že odobrenih kreditov za pšenico, nato pa je prišel na dan še z enim, za banke neprijetnim sporočilom. Gre za nove ukrepe Narodne banke za utrditev poslovne discipline, pri katerih bodo vztrajali do kraja. Zahtevali bodo takojšnjo izterjavo kreditov, ki jih poslovne banke neredno vračajo. Disciplinski ukrepi so na perjen tudi proti falsifikatom, katerimni nekateri podjetja »dokazujejo«, da imajo pravico do izvoznega kredita. Čeprav sploh niso izvozila blaga. Novi ukrepi se neposredno tičejo problematike, ki jo je den na dnevni red upravni odbor združenja bank pred vsemi državnimi institucijami v državi. V pretrso so vzele zvrške nelikvidnosti bank in podjetij na podlagi dveh tehtnih študij, katerih eno je pri-

pravil inštitut za zunanjo trgovino v Beogradu.

Predstavnik bank so ponovno opozorili na znane vzroke nelikvidnosti v gospodarstvu — nepokrite investicije, izgube podjetij, eksplan uvoz, neidoče zaloge, ekspanzija osebnih dohodkov itd. — pri tem pa so sprožili tudi nekatere koristne predloge, kako bi premagali sedanje pomanjkanje gotovine v gospodarskih organizacijah. So dajo, da je treba s strogiimi predpisi zagotoviti kontrolo in plačevanje opravljenih investicijskih del in s posebnimi ukrepi v deviznem režimu vplivati na to, da uvoz raznega blaga ne bo prinala uvoznikom tako visokih zaslužkov. Da bi spodbudili republiko in občine k reševanju problema, ki ga ustvarjajo izgube v gospodarstvu, bi bilo treba ukiniti obveznost podjetij, ki imajo v poslovnih knjigah primanjkljaj, da plačujejo prispevke v proračun. Prav tako poudarjajo, da bi bilo treba že enkrat učinkovito zagotoviti, da bi došlo podjetja laže prišla do svojih terjatev.

Zvezo skupščino, ki bo v jeseni razpravljala o tej stvari, bo upravní odbor opozoril tudi na dejstvo, da poslovne banke spet vse redkeje prihajajo v položaj, da bi bile poslovne. Država čedalje bolj predpisuje, kako je treba uporabljati bančna sredstva, in sicer v dolgoročne namene, kot so izvoz opreme, stanovanjska gradnja, kmetijska proizvodnja ipd. Praktično se zdaj, čeprav je ukinjen »državni kapital«, skoraj vsa sredstva bank obravnavajo kot »kapital«, s katerim razpolaga država. Da bi bil položaj še slabši, so banke ne prisiljene dajati kredite na daljše roke, kar hromi obratna sredstva in zmanjšuje že tako neugoden koeficient njihove cirkulacije v gospodarstvu.

Unik Nixonovega potovanja

WASHINGTON, 17. julija (AP, UPI). Bela hiša je objavila program turnee ameriškega predsednika Richarda Nixona po azijskih in evropskih državah, ki bo od 23. julija do 4. avgusta, ko se bo Nixon vrnil v Washington.

Sef izvršne oblasti ZDA Richard Nixon bo odpotoval iz San Franciscia prihodnjega sredo zvečer, da bi lahko naslednjega dne, 24. julija v vođah Pacifica na letalonosilni ameriške mornarice pozdravil in sprejel vesoljce Armstronga, Aldrina in Collinsa po povratku iz njihovega izleta na Luno. Predsednik Nixon bo nadaljeval turnejo 26. julija, ko bo z letalskega oporišča na otoku Guam obiskal Filipine. Nato bo do vrhšve v ZDA Nixon obiskal Tajsko, Indijo, Pakistan, Romunijo in Veliko Britanijo.

Elektrificiran odsek Novska—Slavonski Brod

ZAGREB, 17. jul. (Tanjug). Po informacijah ZTP Zagreb so končali elektrifikacijo proge Novska — Slavonski Brod. Po tem prvem odseku proge Zagreb—Beograd, ki je dolg 87 kilometrov bodo 23. julija začeli voziti vlaki potkusno, redni promet pa bo predvidoma stekel 25. avgusta.

Turisti preplavili Dalmacijo

SPLIT, 17. jul. (Tanjug). Današnji dan je bil rekorden za dalmatinske turistično področje, saj zdaj letuje več kot 230.000 domačih in tujih turistov. Sprito lepega vremena pričakujejo v naslednjih dneh še novih 10.000 turistov.

Peturna seja v Parizu

»Boj se bo nadaljeval, če ZDA ne bodo pokazale potrebne resnosti«

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 17. julija — Sef hanojske delegacije Xuan Thuy in ministrica za zunanje zadeve začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnam Thi Binh sta na današnji 26. plenarni seji četverne konferenice o Vietnamu, ki je trajala skoraj pet ur, zavrnili saganjski predlog o svobodnih volitvah v Južnem Vietnamu.

Sef saigonske delegacije Lam je sicer govoril o skrbni »za samoohranitev narodov«, sef ameriške delegacije Cabot Lodge pa je kljub poudarku, ki ga ta predlog daje miru, dejal, da je v bistvu vendar to predlog, o katerem naj bi razpravljali predvsem južni Vietnamci.

Ob 15-letnici ženevskih sporazumov o Vietnamu sta predsednika hanojske in južnovietnamske revolucionarne vlade opozorila Američane, da bo vietnamsko ljudstvo nadaljevalo boj z vso odločnostjo, če ameriška vlada ne bo pokazala potrebnega resnega stališča. Oba sta poudarila, da ni mogoče govoriti o svobodnih volitvah, dokler so v državi ameriške okupacijske čete.

»Predlog o svobodnih volitvah«, ki ga je »dal Thieu, bi vodil samo v volitve v senici ameriških bataljonov, volitve, ki bi jih organizirala in nadzorovala marionetna administracija. Iz takih volitev bi lahko izšel samo nov marionetni režim v službi ZDA.«

V nasprotju z očitkom ameriškega delegata na zadnji seji, češ da se osvobodilno gibanje boji svobodnih volitev, je naglasil, da se tega bojuje prav ZDA. ZDA so namreč onemogočile že svobodne volitve leta 1965, ki bi morale biti v smislu ženevskih sporazumov. »Čelo bivši predsednik Eisenhower je v svojih spominih priznal, da bi takrat najmanj 80 odstotkov volitev glasovalo za Ho Si Minha.«

Thi Binh je naglasila, da sta takolemenen predlog o volitvah Nixon in Van Thieu pripravljala že tri tedne. Zaradi tega je tudi »International Herald Tribune« 13. julija priznal: Sleherna Thieujeva beseda je dobila blagoslov ameriškega veleposlanika Bunkerja. Ob koncu je Thi Binh zaključila: »Jasno je torej, da tako imenovana rešitev Nguyen Van Thieuja o svobodnih volitvah pomeni samo manevar ZDA, da bi s tem preprečila sestavo koalicijske vlade v Južnem Vietnamu in da bi pomirile svetovno javno mnenje.«

BOGDAN POGACNIK

Rumorjeva pogajanja s socialisti

RIM, 17. jul. (AFP). Mandatar za sestavo nove italijanske vlade Mariano Rumor se bo danes pogovarjal s predstavnikmi enotne socialistične stranke Italije, ki se je pred kratkim odcepila od italijanske socialistične stranke. So dajo, da bo rezultat današnjih pogovorov s predstavniki enotne socialistične partije, ki jo pravzaprav sestavljajo prejšnji socialdemokrati, vplival na Rumorjevo prizadevanja, da bi ustanovil novo vlado levega centra. Doslej so socialdemokrati izjavljali, da ne bodo sodelovali v vladi, v kateri bodo tudi predstavniki levih socialistov. Italijanske socialistične stranke. Rumor se bo danes sestel tudi z voditelji socialistične stranke Italije, ki jo vodi de Martino.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Našli so kompromis

Enotni zbor delovnih skupnosti je po večkratni prekinitvi seje sprejel od republiškega zbora izpopolnjeno besedilo amandmaja

LJUBLJANA, 16. julija — Na prvi seji, ki se je začela danes popoldne, je moral enotni zbor delovnih skupnosti streti trd oreh. Pri obravnavanju aktualnih gospodarskih gibanj in uresničevanju ekonomske politike je letošnji letu je moral sprejeti sklepe in priporočila o politiki proračunske potrošnje družbenopolitičnih skupnosti in o potrošnji skladov samoupravnih skupnosti v naši republiki. Ta akt je predlagal izvršni svet na osnovi ugotovitev, da imata rast gospodarske aktivnosti v nestabilnih pogojih na tržišču in letošnji porast osebnih dohodkov za posledico prekomerno naraščanje proračunskih dohodkov in dohodkov skladov samoupravnih skupnosti.

Da bi zagotovili dosledno izvajanje sprejetih načel ekonomske politike, je akt vseboval sklep, da naj bi vse dohodke, ki presegaajo predvideni proračun, uporabili prihodnje leto za intervencije v gospodarstvu, za kar bi morali letos upoštevati sprejete proračunske dohodkov in izdatkov kljub kakršnikoli rebalansov kljub večjemu dotoku sredstev. Priporočilo v aktu se obrača zatorej na vse občinske skupščine, da imobilizirajo vse presežke dohodkov ter jih vnesajo v rezervne sklade. Dalje, da naj samoupravne skupnosti omeji letošnje izdatke na nivo sprejetih programov, vse presežke pa nalozijo na poseben račun službe družbenega knjigovodstva. O uporabi tega denarja bi odločili pri programiranju potreb splošne porabe v prihodnjem letu.

Ze dopolnine — pred to sejo — sta prosvetnokulturni in socialnozdravstveni zbor sprejela po daljši razpravi amandmaje na omejenem priporočilo ter sta jih z obrazložitvijo predlagala v sprejem enotnemu zboru delovnih skupnosti. Poslanec obeh zborov so v razpravi poudarjali nujnost zavezitve inštitucijskih pojavov in nujnost določenih ukrepov v tej zvezi, predvsem imobilizirajo presežkov v dohodkih, vendar pa so poslanci teh zborov opozorili, da bi se morali za stabilizacijo položaja zavzeti predvsem na področju gospodarstva pri odklanjanju vzrokov, ki pogojujejo nestabilnost.

V amandmaju je prosvetnokulturni zbor terjal le spremembo v tistem delu priporočila, ki govori o delitvi presežnih dohodkov. Ta sredstva naj bi samoupravne skupnosti namenile po sprejetih zaključnih računih za kritje materialnih stroškov in za najnujnejši razvoj. Socialnozdravstveni zbor pa je s svojim amandmajem želel tako dopolniti besedilo, da bi smele revidirati finančne načrte tiste komunale skupnosti socialnega zavarovanja, ki so planirale porast osebnega dohodka pod 9 odst., in one, ki so preselele porast zaposlenih nad planirano republiško povprečje. Ostale presežke pa naj bi skupnosti imobilizirale, o njihovi uporabi pa naj bi odločale na podlagi sprejetih družbenoekonomskih zakonov.

MARIJA NAMORS

Delna sprememba dveh šolskih zakonov

LJUBLJANA, 16. jul. — Po prekinitvi seje ob 14. uri je prosvetnokulturni zbor nadaljeval sejo ob 20.40 (vmes je bila seja enotnega zbora delovnih skupnosti). Sprejel je predlog, da bi pripravili delno spremembo dveh zakonov: zakona o srednjih šolah ter zakona o usposabljanju otrok in mladine z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Sprejel je med drugim tudi prelog odloka za odpravo komisije SRS za telesno razvoro. Poslušal je tudi odgovore na zastavljena vprašanja treh poslancev.

J. S.

Razširjen seznam blača za trgovanje z ZAR in Indio

KAIRO, 16. jul. (Tanjug). Drugo zasedanje trojnega sestanka gospodarskih ministrov Indije, ZAR in Jugoslavije se je danes končalo. Ministri so ugotovili, da so določbe o ugodnostnih carinah, ki jih je predvidel sporazum med tremi državami iz leta 1967, imele ugoden vpliv na njihove medsebojne trgovine. Zedinili so se, da bodo seznam blaga razširili še za 57 proizvodov. O tem so danes podpisali protokol, ki bo začel veljati 1. oktobra 1969.

skih izhodišč v prihodnjem letu.

Razprava je bila burna in živahna, ker so poslanci teh dveh zborov vztrajali da kljub vsem nujnim omejitvam ostanejo sredstva družbenim službam in prikazovali izredno težak položaj obeh področij v letih reforme, medtem ko so poslanci gospodarskega zbora dokazovali umestnost akta, kot ga je pripravil izvršni svet.

Pri glasovanju se je večina poslancev opredelila za amandmaje, nato pa je sledilo več prekinitev seje, ker je bilo treba amandmaje uskladiti. Tudi za uskladen tekst je glasovala večina poslancev.

Ponovno se je moral sestati republiški zbor, ki pa je amandmaja, kot je bil sprejet v enotnem zboru delovnih skupnosti, odklonil in predlagal kompromisno rešitev s tem, da je tekst predloženega akta izpopolnil z naslednjo formulacijo: O uporabi teh sredstev bo odločeno pri sprejemanju družbeno ekonomskih izhodišč za oblikovanje dohodkov in kritje potreb splošne porabe za leto 1970, upoštevaje pri tem materialne posledice nestabilnosti in povziranja cen nad predvideno raven, ki so se na teh področjih odražale že v letošnjem letu.

Enotni zbor delovnih skupnosti se je s to rešitvijo strinjal in je zanjo že v poznih večernih urah glasovala večina poslancev.

MARIJA NAMORS

Carlos Francov naslednik

MADRID, 17. jul. (Reuter). Za prihodnji terek so sklicali plenarno sejo španskega kortesa (parlament). Pričakujejo, da bo general Franco na tej seji objavil, da namerava imenovati za svojega naslednika princa Juana Carlosa de Bourbona.

Predstavnik španske vlade pa ni o tej možnosti hotel ničesar izjaviti. Španska ustava zagotavlja generalu Francu pravico, da lahko skadarkolle predlaga kortesu svojega naslednika za položaj šefa države.

Telegrami

MALEZIJSKI PROBLEMI — KUALA LUMPUR. Malezijski notranji minister dr. Ismail je izjavil, da bodo v Maleziji obnovili demokracijo, kakor hitro bo mogoče, da pa bo svoboda bolj omejena kot prej, preden so se vneli spopadi med Malajci in malezijskimi Kitajci. V Maleziji imajo izredno stanje že od maja.

BOJKOT BIENALA — RIO DE JANEIRO. Znani slikar David Alfaro Siqueiros in drugi mehiški slikarji so sklenili, da se pridružijo bojkotu tradicionalnega 10. umetniškega bienala Sana Paola, ki naj bi bil v tem mestu septembra, in sicer v protest proti režimu maršala Coste e Silve.

DELNAS SPREJEL ZORINA — PARIZ. Francoski premier Jacques Chaban Delmas je včeraj sprejel sovjetskega veleposlanika v Parizu Valerijana Zorina. Pogovarjala sta se tri četrt ure. Ta je bil prvi obisk sovjetskega veleposlanika pri novem predsedniku francoske vlade.

HUMPHREY PRI KIRILINU — MOSKVA. Namestnik predsednika ministrskega sveta ZSSR in predsednik državne komisije za znanost in kulturo Vladimir Kirilin je včeraj sprejel bivšega podpredsednika ZDA Huberta Humphreya, ki je na neuradnem obisku v Sovjetski zvezi.

SPREJEM V KREMLJU — MOSKVA. Sovjetski premier Aleksej Kosigin je sprejel avstrijskega ministra za trgovino, industrijo in obrt Otta Mittererja in se pogovarjal z njim o sovjetsko-avstrijskem gospodarskem sodelovanju.

SEJA VARNOSTNEGA SVETA — NEW YORK. Prihodnja seja varnostnega sveta bo danes. Sejo so sklicali, da bi razpravljali o pritobih Zambije proti portugalskemu bombardiranju zambijskih vasi na meji z Mozambikom.

BOMBA V KNJIZNICI — KALKUTA. Močna eksplozija je včeraj zatresla knjižnico ameriškega informacijskega servisa in stanovanja uslužbenec v ameriskem konzulatu v Kalkuti. Dva človeka sta bila lažje ranjena. Podatkeva bomba je napravila neznatno škodo.

SESTANEK — KAIRO. Kairski dnevnik »Al Akbara« piše, da se bo jordanjski kralj Hussein čez nekaj dni sestel z voditelji palestinskih organizacij komandosov, da bi skupaj z njimi proučil razvoj položaja in ukrepe z namenom, da se poveže dejavnost jordanjskih oblasti in organizacij palestinskih komandosov.

EXPLOZIJA NA TEMZI — LONDON. Včeraj se je na Temzi vnel in eksplodiral rezervoar za 20.000 galonami terpentina. Rezervoar je bil na doku v vzhodnem delu Londona. Pri eksploziji je izgubilo življenje pet gasilcev in neki civilist. Štirje gasilci so bili ranjeni.

IZRAEL IN »MIRAGET« — PARIZ. Izraelska ministrska predsednica Golda Meir je v intervjuju, ki ga je včeraj objavil »Figaro«, kritizirala Francijo, ker je ustavila Izraelu dobavo 50 letal tipa »Mirage«, češ da so ta letala bistveno važna za varnost izraelske države.

NACRT NORDEC — KOBENHAVN. Skupni odbor štirih severoevropskih držav je pripravil osnutek sporazuma o ustanovitvi gospodarske unije nordijskih držav — NORDEC. Osnutek sporazuma bodo predložili vladam Švedske, Norveške, Danske in Finske, da ga dokončno potrdijo.

KONCAN OBISK — MOSKVA. Pomočnik ameriškega državnega sekretarja za zunanje zadeve Joseph Sisco, ki je zadovoljen za vprašanje Srednjega vzhoda, je včeraj odpotoval iz Moskve v Stockholm. V Moskvi se je pogovarjal s sovjetskimi zunanjimi ministrom Gromikom, vendar pogovori niso privedli do zblizanja gledišč o ureditvi srednjezhodne krize.

PARADA — BAGDAD. Včeraj je bila v Bagdadu velika vojaška parada ob obletnici vojaškega udara v Iraku. Mimohod čel so gledali iraški predsednik Ahmed Hasan el Bakr, člani sveta revolucije, tuje delegacije in diplomatski zbor. V paradi so sodelovali tudi palestinski komandosi, ki jih je množica tople pozdravljala.

Pa še to:

POJASNILNO IN PREDLOG — Včeraj smo na tem mestu pod naslovom »Odgovor gluhim usesom« objavili, da poslanca Cerna Matičiča ni bilo v poslanskihi klopih, ko je na njegovo vprašanje odgovarjal predstavnik IS. Poslanec Matičič takrat ni bil prisoten na seji zbora, ker je moral prisotnostviti seji odbora za finance — katerega član je —, ki je med sejo zbora obravnaval nekatera finančna vprašanja v zvezi s predlaganimi amandmaji.

Zato morda ne bilo odveč, če bi v skupščini poskrbeli za ozvečenje sejnih sob, v katerih se sestajajo odbori med seami zborov, če seveda se nameravajo nadaljevati hkratnih sej zborov in odborov.

Letos brez Šlandrovih nagrad

Prijav za podelitev celjskega družbenega priznanja je premalo

Po sklepu posebne komisije, celjske občinske skupščine letos ne bo podelila Šlandrovih nagrad, priznanj, ki poleg naziva častnega občana sodijo med najvišja občinska družbeno priznanja. Člani komisije so tak sklep sprejeli po tehtnem predurku; sicer pa o njem govori tudi pomenek s podpredsednikom občinske skupščine in predsednikom komisije za Šlandrovo nagrado, Jožetom Maroltom:

»Nagrado »Slavka Šlandra« podeljuje celjska občinska skupščina že skoraj deset let. Doslej je izročila šestnajst nagrad in to za področja, oziroma pomembne dosežke v kulturi, šolstvu, zdravstvu in urbanizmu. Gospodarstva doslej pri podeljevanju nagrad niso upoštevali. Glede na to, da so rastle potrebe in zahteve, naj se podeljevanje nagrad razširi tudi na gospodarsko področje, je skupščina občine Celje 4. aprila letos sprejela nov odlok o Šlandrovi nagradi, ki razširja podeljevanje nagrad za izredne uspehe in dosežke pri pospeševanju razvoja občine na vse področjih gospodarskega in družbeno-političnega delovanja. Po tem odloku lahko dobijo nagrado posamezniki, delovne organizacije, društva in politične organizacije; posamezniki ne samo za izredne

uspehe, marveč tudi za življenjsko delo. Po odloku se nagrade podeljujejo za občinski praznik na podlagi razpisov, zbiranje in obravnavanje predlogov ter vsa druga vprašanja. Ker je skupščina sprejela novi odlok o Šlandrovi nagradi šele v začetku aprila, je imela komisija prvo sejo 16. aprila. Tedaj je objavila tudi razpis za Šlandrovo nagrado. Rok za prijave je bil sicer kratek in je potekel 31. maja letos. V tem času sta prispeli le dve prijavi, obe s področja družbenih služb. Gospodarski ni dalo v tem roku nobenega predloga. Komisija je na seji 8. junija letos ugotovila, da razpis glede na odlok ni uspel. Zato se je zaslala pred dvema odločitvama: če bi nagrado podelila, ne bi imela pri tem

nobene izbire. Druga možnost je, da nagrade sploh ne bi podelila, glede na majhno število prijav in tudi zato, ker je gospodarstvo izpadlo. Komisija se je po razpavi odločila, da zaradi majhnega števila prijav Šlandrovo nagrado letos ne bo. Prispeli prijavi bo komisija upoštevala in obravnavala kot prioriteten prihodnje leto. Komisija je še sklenila, da bodo letošnja sredstva za Šlandrovo nagrado prenesli v prihodnje leto. Tako bo sklad za Šlandrovo nagrado prihodnje leto večji. Pripravi so namreč, da bo prihodnji razpis za vlaganje prijav za Šlandrovo nagrado uspel. To pričakujejo tudi, ker bo tudi časa za prijave več, saj novi odlok določa, da mora komisija razpisati nagrade za prihodnje leto.

letu najpozneje do oktobra letos. To pa je čas, ki bo omogočal vsem, da se bodo na razpis temeljito pripravili. »

MILAN DOZIC

Veliki uspeh Velenjčanov

Prvega avgusta bo asfaltirana cesta Velenje-Sentilj

Pred dnevi so v Velenju končali prvo fazo del pri modernizaciji in asfaltiranju ceste od Velenja do Sentilja. Prihodnji teden bo položen asfalt na odseku od Velenja do križišča pri Sentilju. Pri urejanju tega odseka so opravili Velenjčani kar 19.500 prostovoljnih delovnih ur, najbolj pa so se pri tem izkazali kolektivni velenjskih podjetij STIX, Chrommet, Rudarskega šolskega centra, gradbenega podjetja Vegrad, zdravstvenega doma, tovarne gospodinjstev opreme Gorenje in uprava občinske skupščine. Med posamezniki — na delo je prišlo več kot 6000 ljudi — pa sta se še posebej izkazala Ivan Jezernik pri organizaciji del, in pa Jože Meh, predsednik krajevne skupnosti Velenje.

V sredo, 23. julija, pa začnejo drugo fazo del, urejanje in modernizacijo ceste od križišča do Sentilja. Medtem, ko je cesta od Velenja do križišča široka 6 metrov, bo križišče naprej do vasi široko 4 metre, kar bo dovolj za promet, ki ga pričakujejo na tej cesti. Zemeljska dela na tem drugem cestnem odseku ceste, dolgem okrog 1300 metrov, bodo opravili do 1. avgusta, do tega časa pa bodo ob vsej cesti uredili bankine in cesto do Sentilja tudi asfaltirali. Ob zaključku del, 1. avgusta, bo v Sentilju tudi slovesnost ob zaključku velike prostovoljne delovne akcije Velenjčanov. M. L.

NOVI VOJNIK — Pogled na del novega zaselka v Vojniku. Ta kraj je odmaknjen od Celja 9 kilometrov in je postal privlačen za mnoge zasebne graditelje. V Vojniku gradijo v skladu z zazidalnim načrtom, ki ga je svojčas sprejela občinska skupščina Celje ter spravila zasebno graditev v tem delu občine v predviden red. Foto: F. Krivec

Želje po izobraževanju Dom štorskih železarjev privlači mnoge Celjane

Na Rabu je pel tudi učiteljski pevski zbor

Med počitniškimi domovi celjskih delovnih kolektivov je dom železarne Štore na Rabu gotovo najbolj obiskan. To je seveda razumljivo, saj Celjani zelo radi hodijo na Rab. Med mnogimi Slovenci, ki se dni preživljajo svoje počitnice na tem otoku, je gotovo vsak tretji dopustnik Celjan.

Ceprav je zadnji izmen, ki se je vrnila domov v začetku tedna, vreme kar precej nagajalo, pa so bili s počitnicami zadovoljni, saj so letovalni poceni in v prijetnem okolju. Dom štorskih železarjev pa je ponudil gostoljubje tudi tistim članom delovnih kolektivov, ki so zaposleni drugje. Tako so pred kratkim tu letovali tudi člani učiteljskega pevskega zbora, ki so ta čas izkoristili za redne vaje. Ta več kot 60-članski zbor, ki se je proslavil tudi že v tujini, se vsako leto odpravi na kolektivne počitnice. Tako se njihova pesem razlega vseh psovod, koder jih vodi pot. Letos so pripravili na Rabu na slovenskem pokopališču tudi komemorativno slovesnost, ki so se jo udeležili mnogi letujoči Slovenci.

jo, se naprej intenzivno gojiti dosežane oblike izobraževanja, ki bi jih moralo biti še več, razmišljati pa tudi o možnosti, da bi ustanovili šolo za kooperante internetskega tipa. V občini si podobno. kot se marsikje prizadevajo, da bi dobilo kmetijstvo svoje mesto pri pouku v osnovnih šolah, za mlade kmete pa bi naj prirejal ekskurzije v specializirane obrate, kjer bi si v pogovoru s proizvajalci pridobivali nove izkušnje. V šmarnski občini je bilo prav, tako slišati predlog, da bi na poskusnem hektaru zemlje gojili različne kulture, da bi tako videli, kaj bi se najboljši obneslo, vendar se bojijo, da bi bil tisti hektar prebrabo obdelan. DRAGO HRIBAR

Učiteljski pevski zbor Slovenije, ki je v zadnjem času prenesel težišče svojega dela med šolskim letom v Celje, je pomlajen, kar kaže sistematičnost njegovega dela. Ne pozabni na dopustnike v domu štorskih železarjev je bil tudi predzadnji večer skupnega bivanja, ko so pod vodstvom ene mladih učiteljev nastopili skoraj vsi letujoči otroci, nato pa je učiteljski pevski zbor skupaj z vsemi ljubitelji lepe pesmi prepeval naše narodne pesmi še pozno v noč. Ceprav je dom štorskih železarjev potreben popravil in tudi prostori jedilnice ne zadostajo za vse, ki bi se v njih radi hranili, je vendarle očitno, da je kolektiv doma — kljub težkemu položaju — letos vendarle omogočil večje mu številu železarjev prijetne počitnice. I. BURNIK

Učiteljski pevski zbor Slovenije, ki je v zadnjem času prenesel težišče svojega dela med šolskim letom v Celje, je pomlajen, kar kaže sistematičnost njegovega dela. Ne pozabni na dopustnike v domu štorskih železarjev je bil tudi predzadnji večer skupnega bivanja, ko so pod vodstvom ene mladih učiteljev nastopili skoraj vsi letujoči otroci, nato pa je učiteljski pevski zbor skupaj z vsemi ljubitelji lepe pesmi prepeval naše narodne pesmi še pozno v noč. Ceprav je dom štorskih železarjev potreben popravil in tudi prostori jedilnice ne zadostajo za vse, ki bi se v njih radi hranili, je vendarle očitno, da je kolektiv doma — kljub težkemu položaju — letos vendarle omogočil večje mu številu železarjev prijetne počitnice. I. BURNIK

Učiteljski pevski zbor Slovenije, ki je v zadnjem času prenesel težišče svojega dela med šolskim letom v Celje, je pomlajen, kar kaže sistematičnost njegovega dela. Ne pozabni na dopustnike v domu štorskih železarjev je bil tudi predzadnji večer skupnega bivanja, ko so pod vodstvom ene mladih učiteljev nastopili skoraj vsi letujoči otroci, nato pa je učiteljski pevski zbor skupaj z vsemi ljubitelji lepe pesmi prepeval naše narodne pesmi še pozno v noč. Ceprav je dom štorskih železarjev potreben popravil in tudi prostori jedilnice ne zadostajo za vse, ki bi se v njih radi hranili, je vendarle očitno, da je kolektiv doma — kljub težkemu položaju — letos vendarle omogočil večje mu številu železarjev prijetne počitnice. I. BURNIK

Praznik celjske občine

Spomin na julij 1941, ko je bila ustanovljena prva celjska četa

V spomin na ustanovitev prve celjske čete, 20. julija 1941. leta praznuje celjska občina ta dan kot svoj praznik. V tem, ko so se prve prireditve in proslave v počastitev tega dne začele že 9. julija, bodo zadnje končane v soboto in nedeljo.

V soboto, 19. julija bo ob 17. uri v Muzeju revolucije otvoritev razstave o peti prekomorski brigadi. Razstava bo odprta vsak dan do 27. julija. Zaključna in osrednja slovesnost na čast praznika pa bo v nedeljo, 20. julija ob 11. dopoldne na umetnem

govoril poslanec gospodarskega zbora zvezne skupščine in direktor celjske kreditne banke, Peter Sprajc. V drugem delu proslave bodo nastopili godba na pihala tovarne EMO, mešani pevski zbor in godba na pihala »France Prešerna ter člani Slovenskega ljudskega gledališča v Celju. Po proslavi bo tovariško srečanje z borci pete prekomorske brigade in družbana prireditev. M. B.

Obala v znamenju plesa

Ob slovenskem morju bo julija jugoslovanski folklorni festival

KOPER, 17. jul. Predstavniki obalne turistične zveze, ki prireja vsako leto v Kopru jugoslovanski folklorni festival, so včeraj na tiskovni konferenci novinarjem obrazložili nekatere značilnosti letošnjih jubilejnih folklornih prireditev. Hkrati pa so jih seznanili, kakšno vsebinsko podporo naj bi imel festival prihodnja leta.

Letošnje festivale prireditve se bodo pričele v torek z nastopom amaterskih folklornih skupin iz vse Slovenije. Prireditelji so hoteli tako za uvod razgrniti pred obiskovalci vse raznoliko fol-

viti v tradicionalno znanost koprsko prireditev. Tudi letošnja folklorna noč bo ne la pečat te želje. G. G.

VELENJE

Denar za stanovanja borcev

Ob koncu lanskega leta so tudi v Velenju zbrali podatke o neurejenih stanovanjskih prireditvah udeležencev NOV. Zbrane podatke bodo uporabili pri dodeljevanju denarja, ki ga bodo dobili iz posebnega sklada, v katerem se zbirajo prispevki za graditev stanovanj udeležencev NOV za celotno republiko. Velenje bo dobilo okrog 1.480.000 din, ki ga bo delilo manj kot 600 vplačalcev v sklad prispevek delovne organizacije iz Saleške doline. Skupščina občine Velenje je že sprejela odlok o merilih za uporabo denarja za graditev stanovanj za udeležence NOV in imenovala na predlog združenja ZB NOV posebno komisijo, ki bo upravljala s tem skladom. Denar iz posebnega republiškega sklada bodo v Velenju uporabili najprej za nakup stanovanj, preostanek pa bodo razdelili za adaptacije ali dograditve stanovanjskih hiš borcev na podeželju. Da bi uredili stanovanjsko problematiko borcev, bi morali v Velenju kupiti okrog 17 stanovanj v družbenem sektorju in to zlasti manjša stanovanja in garsonje. Ker pa vsaj potreb in želja s 1.480.000 din ne bo mogoče zadovoljiti, računajo tudi v Saleški dolini na sodelovanje delovnih organizacij in drugih dejavnikov, saj bo mogoče le s sodelovanjem in s skupnimi napori v doglednem času vendarle urediti stanovanjsko problematiko udeležencev NOV. M. L.

klorno slovensko bogastvo. S prireditvijo, ki jo bo prenašala tudi ljubljanska televizija, bodo hkrati počastili tudi dan vstaje.

Prvi večer festivala bo na koprskem Titovem trgu. Naslednje večere pa bodo gostje nastopili v Ankaranu, Izoli, Portorožu in Piranu. Na prireditvah bodo nastopili: skupini Vlado Tasevski iz Skopja, France Marolt iz Ljubljane ter skupini ljudskih plesov Kolo iz Beograda in Tanec iz Skopja. Sklepi večer 26. julija bo spet na koprskem Titovem trgu. Letošnje jubilejno prireditev so skušali prireditelji poudariti tudi s tem, da so pripravili spominski almanah. S posebnimi plaketami bodo nagradili posameznike, ki so se udeležili vseh desetih festivalov, skupine, ki so sodelovale najmanj petkrat, pa bodo dobile posebne diplome.

Za pristnejše festivalsko vzdušje, bodo v teh dneh še nekatere prireditve. Med njimi razstava originalnih narodnih noš iz Jugoslavije, ki jo bodo odprli v galeriji Loža in bo odprta do srede avgusta.

Festival bo 26. julija zvečer zaključila folklorna noč, ki jo nameravajo prireditelji raz-

Laško odslej res mesto

Ulice, trgi, ceste in poti so končno vendarle dobile imena

Med slovenskimi mesti, bolj mestici, je bilo Laško menda med zadnjimi, ki je dalo imena svojim ulicam, cestam, trgov, potem in zaselkom. Mesto, ki je v polnih letih podvojilo število prebivalstva in število hišnih števil brez imena ulice in podobnega, nevdrženo. Veno več je bilo števil z dodatki, kot so črke, vedno več je bila zmešanja, saj celo deli kako in kaj, če so morali zamenjati tovarila v določenem okolju. Odlok občinske skupščine o imenovanju ulic, trgov, cest, poti in zaselkov je že v veljavi. Brž ko bodo gotove nove ploščice, bodo Laško krasila imena, deloma povezana z zgodovino mesta, deloma s preteklostjo slovenskega ljudstva in novejšo zgodovino.

Štirje laški trgi so dobili ime po rojaku Antonu Askercu, po zgodovinarju in Laščanu Orožnu, po Valvasorju in po 2. juniju, dnevu, ko je bil leta 1942 na rudnik Laško uspel partizanski napad; vsako leto na ta dan je tudi občinski praznik. Primož Trubarju, večletnemu kaplanu v Laškem, so se Laščani oddolžili s svojim nabrežjem, ki bo v nekaj letih spremenjeno v park. Svojo cesto so dobili tudi pomembni rojaki. Valentič, Stegenschek, Trstenik in drugi. Rimljani, ki so tudi bili »Laščani«, imajo svojo cesto, tako tudi pivovarji itd. Vsekakor dobro izbrana imena, ki poudarjajo preteklost in sodobnost mesta. J. K.

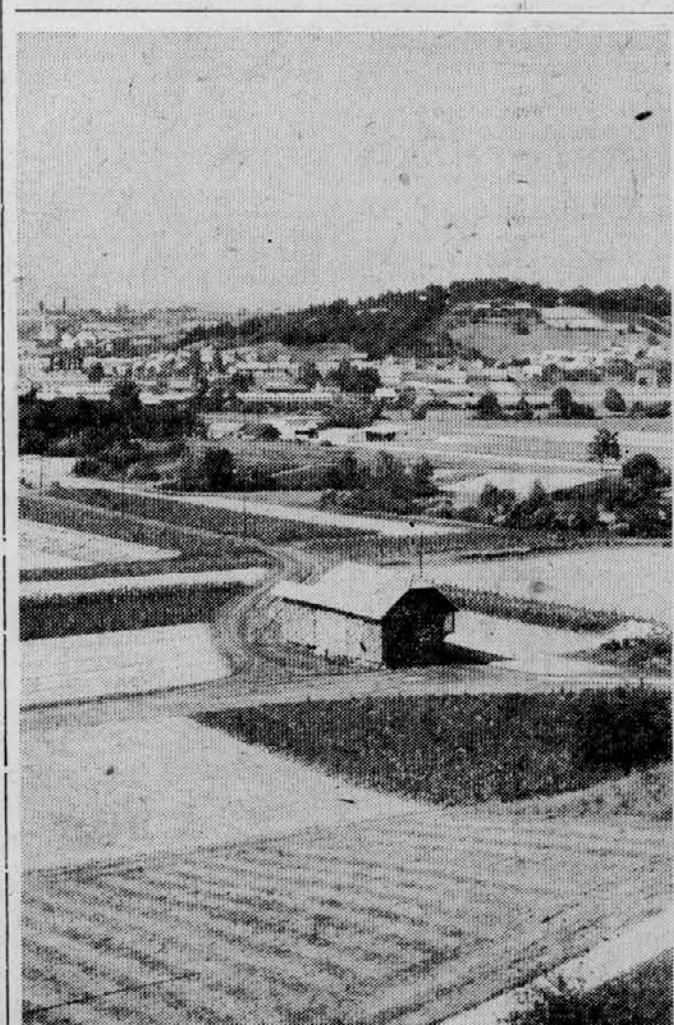
V nekaj vrstah

KOKARJE

Tabor prijateljstva — V Kokarjah blizu Mozirja se bo začel danes Tabor prijateljstva, na katerem bodo poleg tabornikov iz Mozirja in Celja sodelovali še taborniki iz Vinkovcev, Splita in Novoga Beograda. Dvojstrednega tabornjenja se bo udeležilo okoli 200 tabornikov. Prizadevajo si, da bi Tabor prijateljstva postal tradicionalen.

MOZIRJE

70 let gasilskega društva — Občinska gasilska zveza Mozirje bo proslavo stoletnice slovenskega gasilstva združila s praznovanjem 70-letnice gasilskega društva v Radmirju, ki bo v nedeljo. Na slavnosti bodo radmirski gasilci dobili novi gasilski avto, podelili pa bodo tudi odlikovanja zaslužnim članom.

POGLED NA SENTJUR PRI CELJU Z OKOLICO
Foto: M. Savič

Naš pogovor

Moti me neodgovornost

Odgovarja Vili Skrt, tajnik sindikata v Celju

Vili Skrt je tajnik občinskega sindikalnega sveta v Celju, kjer se že pet let ukvarja z organizacijo in delovanjem sindikatov kakor s kadrovskimi vprašanji. Ob tem mu seveda nikoli ne zmanjka priložnosti, da se ne bi spoprijemal tudi s problemi in težavami delavcev, bodisi da so njihove osebnega značaja, bodisi da zadevajo odnose znotraj delovnih organizacij.

— Ste radi to, kar ste ali bi bili, raje kaj drugega in kaj? »Ceprav je moje delo takšno, da rezultatov ne kaže sproti, sem kar rad to, kar sem, res pa je, da bi bil več s tisti raje kaj drugega, čeprav niti ne vem, kaj. »

— Se vam zdi, da naredite več kot zaslužite? »Ne. »

— Čemu posvečate svoj prosti čas? »Trudim se največ ukvarjam z roketom, sicer pa imam prostega časa zelo malo. »

— Menite, da smo obsedeni od sestankov? »Da, vendar bi rekel, da so včasih tudi nujni. »

— Je v Celju kaj takega, kar vas navdušuje? »Zal v tem trenutku ne bi vedel za kaj takega. »

— Kaj bi morda zaslužilo grajo? »Ker sem že sindikalni delavec: zlasti to, da vodim k spodbujanju in delovne organizacije vse prepočasni spoznavajo nujnost integracijskih procesov, in pa prevelika za-

prost kolektivov pred urejanjem naših skupnih problemov. »

— Če bi imeli možnost in besedo, kaj bi v naši družbi spremenili? »Spremenil bi neodgovornost. »

— V koliko te turistične zanimivosti so Mozirjani priredili tudi gostovanje članov slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, ki so v mozirski knjižnici gostovali z veseljem? »Veselo Windsorčanket s to predstavo vnesli nekoliko poživila v vsakdanje kulturno mrtvilo tega kraja. J. S.

VILI SKRT FOTO: D. H.

nost v odgovornost, da bi namreč vsako resnično in dosledno odgovarjal za delo, ki ga opravlja. »

DRAGO HRIBAR

Uspela razstava cvetja

Navdušila je več tisoč obiskovalcev iz Mozirja

MOZIRJE, 17. jul. Hortikulturno društvo in druga društva ter organizacije z območja mozirske občine so minuli petek pripravile prvo cvetlično razstavo v dvorani telovadnega društva Partizan v Mozirju. Poleg razstavljenega cvetja so uredili razstavo ribiških trofej ter opreme.

Pred letom dni, so v Mozirju dobili prvo cvetlično, ki je prebivalcem omogočila izbiro cvetja, predvsem pa popestrila izbiro lončnic in trajnic. Cvetličar je razen tega poskrbel tudi za ureditev podstavkov in Trgu in pred spomeniki. Člani hortikulturnega in turističnega društva so za letošnjo sezono prvič pripravili razstavo cvetja. Razstavljeni so prišli skoraj iz vse Slovenije. Že v prvih dneh si je razstavo poleg domačinov ogledalo tudi več turistov in drugih gostov.

Poleg te razstave je slikar Jože Horvat-Jaki razstavil v prostorih hotela Turist v Mozirju nekaj svojih del: iz cikla »Cvetje«. Vsa razstavljenega dela je Jaki podaril v trajno last hortikulturnemu društvu. V sklopu te turistične zanimivosti so Mozirjani priredili tudi gostovanje članov slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, ki so v mozirski knjižnici gostovali z veseljem. »Veselo Windsorčanket s to predstavo vnesli nekoliko poživila v vsakdanje kulturno mrtvilo tega kraja. J. S.

Tatov plač še niso izsledili

V sevnški Kopitarni so tatovi ukradli 95.000 za plače namenjenih din

SEVNICA, 17. jul. Kot smo že poročali je neznanec od ponedeljka popoldne do torka do šeste ure jutraj ukradel iz blaginje v sevnški Kopitarni okrog 95.000 dinarjev. Denar je bil namenjen za izplačilo osebnih dohodkov delavcev v enem izmed obratov.

Denar so dvignili v ponedeljek dopoldne v banki in ga razdelili v kuverte. Pred zaključkom delavnika je uslužbenka v prisotnosti ostalih spravila denar v blagajno, jo zaklenila, ključ pa izročila predstojniku. Ko so naslednjega dne jutraj blagajno odprli — denarja ni bilo več.

Tatvina v sevnški Kopitarni je doslej po vrednosti največja, kar jih je bilo po vojni na področju nekdanjega celjskega okraja. Neznanci so pred leti ukradli postno vrečo s 60.000 dinarji. Tatov se doslej niso odkrili. Podobna tatvina postne vreče je bila tudi nekaj let prej, ko so med prevozom iz vlaka, ki je vozil med Litijo in Zidanim mostom, ukradli postno vrečo z 50.000 dinarji. Tatov tudi tokrat niso odkrili.

Dan pred tatvino v Kopitarni je neznanec ponoči razbil izločeno steklo na poslovalnici Konfekcije poleg železniške postaje in ukradel nekaj blaga. Tega vloma je osmuljen Nedeljković Mirković iz Gornjega Zalukovnika pri Tuzli, zdaj delavec pri elektrifikaciji železnice. J. SEVER

Naši truplo

Draga Berleca

VELENJE, 17. jul. — Pred dnevi smo poročali, da je 6. julija verjetno ugonjen v Velenjskem jezeru Drago Berleca, ki je v Velenju pripotoval s skupino mladih iz Motnika. Ko so njegovi tovarishi ugotovili, da ga ni, so pohiteli k jezeru, kjer so odkrili le njegovo obleko. Kljub iskanju ga takrat niso našli. Zdaj ga je naplavila voda. J. S.

Otroci pri igri zažgali kozolet

MOZIRJE, 17. jul. — Včeraj popoldne je zagorela na kozoletu polna sena, ki je last Zofije Cerar iz Mozirja. Kljub hitri intervenciji gasilcev, je kozolet pogorel do tal. Škoda je za 10.000 dinarjev. Ugotovili so, da so ogenj zanetili otroci, ki so se igrali z vžgalicam. J. S.

Zažgal je hišo

CELJE, 17. jul. — V zaselku Lubnica na Pohorju nad Vitanjem je ponoči 15. julija izbruhnil požar na gospodarskem poslopju, last 38-letnega Jurija Grašiča. Ker kraj ni dostopen, gasilcem ni uspelo pogasiti požara. Zagorelo je stanovanje in dveje gospodarskih poslopj. Škoda je precej. Pred ognjem uspelo rešiti je živino in nekaj obleke. Škoda je za 50.000 dinarjev.

Delavci UJV pa so med preiskavo odkrili, da bi lahko ogenj podtaknil lastnik. Preiskovalni sodnik celjskega okrožnega sodišča je dal lastnika prirediti. Ta je baje priznal, da je zažgal sam hišo. Za dejanje se je odločil potem, ko je spoznal, da z doseganjem namenov življenja ne more več nadaljevati. Pred tremi tedni je za zaradi prelova zapustila žena, s sabo pa odpeljala edinega otroka. J. S.

Danes v Celju

KINO: Union: Italijansko-jug. barvni film VOHUNKA BREZ IMENA. Metropol: ameriški barvni film SOS — ZAKONOLOM. Dom in letni: francosko-italijanski barvni film VITEZ DE PARDALLAIN. SLO: Zaprto. DEŽURNA LEKARNA: Nova lekarna, Tomšičev trg 11. RADIO CELJE: Cestitke poslušalcev, celjska kronika, zabavni glasbeni oddatki, 10 minut s zdravnikom, za vsakogar nekaj. MUZEJ: Poljarski in Muzej revolucije sta odprta od 9. do 12. ure. GLASBA: Na Vrhu Evrope in Kopra, v Celju barvni program. KNJIZNICE: Studijska je odprta od 7. do 14. ure, mestna in v Guberju od 13. do 18. ure, pionirska pa od 12. do 18. ure. PRIREDITVE: OB OBČINSKEM PRAZNIKU: Ob 15.30 nadaljevanje prireditev v maleni nogometni (na širih igriščih). Ob 16. uri nadaljevanje pokalnega turnirja v kroganju v Selcah.

OGLAŠUJTE V DELU

KAJ DELAJO NASE LEPOTICE? **APOLLO 11 IN TV**

»ZEMLJA PLEŠE« NA TV

PEVEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA

VABIMO VAS NA PLES V STOP KLUB

tv radio film beat

stop

v novi številki revije

PO REKLAMNI CENI ZA VAŠ

● DORUČAK — Sljeme

● JETRNA PAŠTETA — Sljeme

● SARDINE — Mardešič

● NAPOLITANKE — Mlinotest

● MLEČNA ČOKOLADA — Gorenjka

VIKEND ali POČITNICE

15% ZNIŽANJE

TRGOVINAH

REHRANA

EXPORT - IMPORT Ljubljana

V nekaj vrstah

KOPER
Citroenova posiljka za Tomos — V torek zvečer so izločili iz italijanske ladje Dyvi Anglia 215 avtomobilov tipov Ami 6, DS 20 in DS 21, ki jih je francoska tovarna poslala tovarni Tomos.

TOLMIN
Letos manjši izvoz mesa — Podjetje Klavnica je lani izvozilo za okoli 100.000 dinarjev mesnih izdelkov. Kaže, da letos te količine ne bodo dosegli. Izvozniki zahtevajo le prvovrstno blago. Tolminska druga, ali tretjerazredna živina je prejel primerna samo za predelavo ali manj zahtevno domačo tržišče. Ker je na Tolminskem premalo klavne živine, pokriva klavnica okoli 55 odstotkov tržnih potreb z odkupom iz drugih delov Slovenije ali Hrvaške. Kmetije kupujejo stroje — Velika večina kmetov vlagala denar v nakup kmetijskih strojev. Točnih podatkov o tem ni, poznavalci pa trdijo, da imajo tolminski kmetje že okoli 160 kosilnic, nad 200 motornih žag, 37 traktorjev in več drugih strojev.

IDRIJA
Pogovor novinarjev z dijaki — Te dni je skupina novinarjev RTV Ljubljana priredila pogovor z dijaki gimnazije Jurija Vege. Pogovarjali so se o stipendijah, vplivu šole na dijake, šolskih odnosih ter o mnenju mladosti o naši družbi.

SODELOVANJE MLADINE — Člani kluba mladosti so te dni obiskali številne klube v idrijski občini, ter jim pomagali pri sestavi delovnih programov za prihodnjo sezono.

STARI DEL ILIRSKA BISTRICE »SIBIRIJA«.

Foto: P. Nikolj

Napredek krajevnne samouprave

Posvet predsednikov krajevnih skupnosti v Novi Gorici

NOVA GORICA, 17. jul. Danes so predsedniki krajevnih skupnosti na posebnem posvetu s predstavniki občine ter delovnih organizacij, ki se ukvarjajo s komunalnim gospodarstvom nakazali vrsto problemov, ki so pred krajevno samoupravo.

Zaključke, ki so se vsiljevali ob razpravi, bi lahko strnili v misel, da je krajevna samouprava dosegla v zadnjem obdobju viden napredek. Istočasno pa zaključki opozarjajo, da bo možno z boljšo organizacijo in delitvijo dela v prihodnje dosegati še boljše rezultate.

V občini imajo sedaj 44 krajevnih skupnosti. V njihovih svetih in drugih pomožnih organih sodeluje približno 1200 občanov. Z obsežnimi programi, ki so jih pripravili sveti skupnosti, so pripravili številne občane k sodelovanju pri urejanju najbolj perečih problemov. V minulem letu so na primer opravili nad 41 tisoč ur prostovoljnega dela, občani pa so zbrali s samoprispevki tudi nad 170 tisoč dinarjev. S tem je bila znatno povečana vsota denarja, ki so jo skupnosti dobivale iz občinskega proračuna in drugih virov za urejanje komunalnih zadev.

Nestropnost in neobveščenost sta bila vzrok, da je včasih prihajalo do kratkih stikov med upravnimi organi na občini in v delovnih organizacijah ter predstavniki svetov krajevnih skupnosti.

Danes je bila izrečena misel, da v prihodnje ne bi smelo ostajati pri nesporazumih, ampak bi bilo treba vselej ko pride do določenih nesoglasij, razčistiti zadevo ter poiskati skupni jezik. Da

Zabava-pastorka turizma

V Kopru turist nima skoraj nobene izbire

Turisti si želijo zlasti morje, sonce, prostost, prijazno okolje in nizke cene. Želijo si zabave in kulture, da se sprostijo, odpocijejo in nekaj vidijo. Kako je za to priskrbljeno v Kopru?

Na Kompas sem vprašal uslužbenko, kje si lahko ogledamo kulturno prireditve, ali kam se gremo lahko dobro zabavat.

»Ne vem,« mi je odgovorila, »zajam je plakat za folklorni festival.«

Druga jo je dopolnila, da je festival šele čez nekaj tednov. Drugače pa, oni ne vedo preveč o prireditvah in zabavi. Bolje je, da se pozanimam na turističnem biroju.

Pred lokalom je res plakat, toda ne za festival, ampak za koncert belgijskega državnega zbora.

Na turističnem biroju sem

dobil ciklostiran program za koncert belgijskega državnega zbora. Glede turističnega vodiča za Koper ali prospekta o kulturnih znamenitostih, so mi odgovorili, da jih imajo za okoliska mesta, toda za Koper žal nobenega.

V recepciji hotela Triglav me je zanimalo, če goste seznanijo s kulturnimi prireditvami in zabavo in kako.

»Preveč dela imamo, da bi se s tem ukvarjali. Razen tega ne dobimo prospektov ali obvestil od prirediteljcev,« je med številnimi odgovori receptorka in dostavila: »Goste obvestimo samo o zabavi, ki jo prireja hotel.«

Na vrtu hotela imajo precej dobro glasbo za starejše goste, za Tržačane, mornarje in še nekatere druge pa imajo kulturni program v nočnem baru.

Kako pa je z zabavo? Zvečer je ples v hotelih »Triglav«, »Galeb«, »Zusternae in v »Ribi« restavraciji. Ples igrajo standardne plesne vmes pa še poskušajo s kakšno sodobnejšo, vendar lajnarsko melodijo. Recimo, da je ta glasba primerna za starejše, toda v Kopru in okolici ni primerne zabave za mladino, niti ob sobotah. Preostaneta jim le San Simon ali Portorož. Tja gredo lahko le z avtomobilom — avtobusi po 22. uri ne vozijo, razen ob sobotah in praznikih. Turist si pa želi ostati na zabavi malo dlje kot do desete ure zvečer.

MILOŠ IVANČIČ

Fluorografiranje za Cerknjane

Od 30. avgusta do 5. septembra bo v občini Cerkljanske fluorografske akcije. Fluorografiranje bodo vse občane, ki so rojeni v letu 1945 in prej. Tako bodo fluorografirali okoli 8000 prebivalcev cerkljanske občine.

Fluorografska akcija bo brezplačna. Stroške za nevarovane osebe in kmete bo poravnala občina, za zavarovance pa Komunalni zavod za socialno zavarovanje. Občinski štab je že pripravil akcijski načrt. Tako sta v ta namen že določeni ekipi s posebnimi avtobusi, ki bosta v eni uri izdelali 120 posnetkov ali v enem dnevu 720 slik. Fluorografiranje bo na 16 mestih.

S. B.

VROCINA PRITISKA — ŽEJA JE VSE HUJŠA — Na Krasu je včasih voda dragocenejša od vina. Poletne dneve, ko sonce neusmiljeno žge, se tudi kralji posušijo. Tisti, ki le še imajo nekaj vode, pa so jutraj in zvečer zbirališče žejne živine.

Foto: J. Mikulj

Kmalu konec težav s telefoni

Na Goriškem bodo podvojili medkrajevne zveze in telefonske priključke

Novogoriško PTT podjetje izjaja letos obsežna dela pri modernizaciji in širjenju telefonskega in telegrafskega omrežja, ki bodo zahtevala skupaj okoli 7 milijonov dinarjev. Upajo, da bodo z njimi v glavnem odpravili številne težave in nevednosti, ki jih imajo telefonski in telegrafski naročniki.

Zdaj imajo na območju PTT podjetja blizu 2000 telefonskih naročnikov. Skoraj polovica jih je v Novi Gorici. Zdradi pomanjkanja kabelskega omrežja ter premajhnosti central doslej ni moglo zvišati števila priključkov. Naročniki pa so bili nezadovoljni zaradi slabe slišnosti ter težav z vzpostavljenim medkrajevnim zvez. V dopoldanskih urah je čisto praktično nemogoče govoriti s sobesedniki zunaj omrežne skupine.

Direktor PTT podjetja ing. Stane Demšar nam je te dni zagotovil, da se bo že v avgustu stanje bistveno spremenilo. Glavna centrala v Novi Gorici bo podvojila svoje zmogljivosti. Nanjo bodo lahko navezali še 1000 novih priključkov. Kabelsko omrežje v samem mestu je temu primerno že razširjeno. Prav tako bodo podvojili zmogljivosti idrijske centrala, ki ima sedaj 200 priključkov. Mesto bo dobilo povsem preurejeno omrežje. Dela pri tem finan-

ciarudnik živega srebra. Novo avtomatsko centralo, na katero bodo navezali več krajev na Banjski planoti, bodo dobile tudi Lokve. Vrsto izboljšav in razširitev bodo izvedli tudi na Tolminskem. Med drugim bodo opremili sedanje nadzemne zveze z visokofrekvenčnimi napravami. Na hujše težave pa naletajo v Sempetru pri Gorici, kjer bi radi postavili novo centralo, a nimajo primerne objekta.

Za telefonske naročnike je vsekakor pomembno, kako bo leta pa še za nadaljnjih 12. To bo za nekaj časa popolnoma ustrezalo potrebam. Na PTT podjetju obljubljajo tudi, da bodo medkrajevne zveze boljše.

Slednjič bodo letos povečali tudi telegrafsko centralo za 20 priključkov. Tako si bodo lahko delovne organizacije širše vključevale v telegrafske zveze, ki postajajo v sodobnih poslovnih stikih vse bolj nepogrešljive.

L. KANTE

J. SEVER

Naš pogovor

Klub odprt vsem mladim

Govori Zvonka Pugelj, predsednica mladinskega kluba »Nade Žagar« v Ilirski Bistrici

V mladinskem klubu »Nade Žagar« v Ilirski Bistrici smo našli mladince in mladince zbrane okrog gramofona. Eden izmed njih nam je rekel, da se vsak tork tako zberemo, ker na ta dan izbirajo ploščo tedna. Med njimi je bila tudi predsednica kluba Zvonka Pugelj. Ker nas je zanimalo klubsko življenje, smo jo prosili za nekoliko odgovorov.

— Od kdaj ste predsednica kluba in ali ste zadovoljni z delom, ki ga opravljate? — »Konec aprila so na željo mladine zamenjali prejšnjega predsednika in tako sem prišla na ta položaj. Čeprav nimam veliko prostega časa, sem v klubu vsak dan. Dela in najrazličnejših problemov je precej. Če bi bila sama, ne bi bila kos vsem nalogam. Z mojo izvolitvijo je bil sestavljen tudi odbor kluba, ki mi zelo pomaga.«

Zakaj tako?

Izredna delitev dela

»Včerajna v Luciji pri Portorožu. Ob 14. uri si je gost zaželel kavo. Natakarka ni imela kave, kar je bilo precej čudno. Po desetih minutah je gostu le uspelo prirediti natakarko.«

»Za kavo morate poklicati drugega natakarko,« je povedal ta.

Minilo je 10 minut. Prišel je tisti »za kavo« in jo res prinesel.

»Plačati prosim.« Spet čakanje, da je prišel tretji, tisti, ki sprejema denar.

Ni kaj reči. Izredna delitev dela.

Pa še ena iz istega lokala. Na mizi v nemščini natipkan jedilni list.

»Imate samo nemške goste.«

»Ves pretekli teden smo imeli tu točno dva domača gosta,« je pojasnil natakarko. »Zanje se ne izplača pisati jedilnega lista. Dosti ceneje je, če ljudem, ki ne znajo nemško, kar sproti pojasnimo, kakšna jedila lahko naroče.«

JANA VALENCIČ

Nepreprečljivo

V ponedeljek 14. julija dopoldne je v samopostrežni trgovini Agrarje na koprskem županiškem trgu gospodinja vzela dve vrečki EVO — prava za testiranje. Izdeluje ga Kolinska tovarna v Ljubljani. Nemalo pa je bila presenečena, ko je blagajničarka za računala različno ceno: za obe, povsem enaki vrečki za eno 0,95 in za drugo 1,05 dinarja.

»Dobiti smo dve pošiljki,« je skušala povedati blagajničarka.

Kupcu je prav malo mar, če so dobili pošiljko včeraj ali nekaj dni pred tem. Ne navadno zanj je le, da v isti trgovini enak izdelek na prodaj po dveh različnih cenah.

L. KANTE

ZVONKA PUGELJ

— Včasih je bil vstop v klub dovoljen samo članom. Kako je sedaj?

»Danes prihajajo v klub vsi mladi ljudje. Naša želja je, da bi jih bilo čim več. Delamo tudi na tem, da bi se nam priključila vsaka mladina, ki nima možnosti za aktivno delovanje na kulturnem in športnem področju.«

— V klubu imate disciplinsko komisijo. Kakšna je njena naloga?

»Komisijo sestavljajo mladinci in mladinke kluba. Njihova naloga je, da skrbijo za red in disciplino in da tistim, ki se ne držijo klubskih pravil, kaznujejo z opomnom, ukorom ali izključitvijo. To je prepoved vstopa v klubске prostore.«

— Kdo vam denarno pomaga?

»Dotacijo dobivamo od mladinskega komiteja Ilirske Bistrice, je pa tako picla, da z njo težko izhajamo. Nekaj denarja dobimo tudi s prodajo starega papirja in steklenic.«

— Kako je sodelovanje z drugimi mladinskimi klubi in s pripadniki JLA?

»Sodelujemo zlasti s slovenskimi, mislimo pa tudi na sodelovanje s hrvaškimi mladinskimi klubi. Sodelovanje s pripadniki JLA je zelo tesno. Srečujemo se na najrazličnejših kulturnih in športnih prireditvah, na delovnih akcijah itd. Skupaj smo delali na urejanju parka in prostora pred osnovno šolo Dragotina Ketteja ter drugih objektih.«

»Mladinski klub »Nade Žagar« je lepo urejen. Pred kratkim so mladinci v prostem času in s prostovoljnimi delom uredili še eno sobo, tako imenovano »Kmečko sobo«. Mladina se v klubu zabava ob poslušanju gramofona, magnetofona ter radia in gledanju televizije. Na razpolago so jim tudi dnevniki in tedenski časopisi ter revije in nekatere družbene igre.«

P. NIKOLIČ

KOPER

Stanovanja za borce NOV

KOPER, 17. julija — Danes je bila prva seja upravnega odbora novoustanovljenega sklada za stanovanjske zadeve borcev NOV. Sklad bo zbiral denar za odkup stanovanj, adaptacijo in nove gradnje. Posojila bodo dodeljena posameznim posrilem na podlagi točk, ki so proporcionalno razdeljene po letih sodelovanja v NOV, razen tistim, ki so se vključili šele leta 1945. Obstaja potreba, da se reši tudi njihovo vprašanje. Dosedaj je že okoli 700 posrilec za posojilo, na voljo pa je le 10.000 dinarjev. Sklad skuša povečati s sodelovanjem nekaterih gospodarskih organizacij in s prevzemom tistih stanovanj, ki jih bodo borci zapustili s preselitvijo v nova stanovanja.

M. I.

ZIVILSKI TRG V AJDOVŠČINI je vedno precej živahen, vendar pa konkurenca ni velika. Največ blaga pri-
nesejo na trg okoličanke.

Foto: J. Perat

Mično, črnoloso Ljubico je iz dneva v dan bolj stiskalo pri srcu. Tisto, česar se je bala, a je usak dan upala, da se morda le moli, je po-

Srednji vek sredi Izole

stalo resnica. Pregled ji je dokončno potrdil zlo slutnjo: bila je noseča. Vsega drugega si je bolj želela kot otroka. Zaradi sebe, pa tudi zaradi fanta. Vedela je, da bo zavoletu tega obviselo njuno razmerje na nitki.

Dnevi so hitro minevali. Iskala je razne možnosti, da bi se znebila tistega drobenega, ki je raslo v njej. Na misel so ji prihajale razne možnosti. Odločiti se ni mogla za nobeno. Dnevi pa so minevali in jo privleli v četrti mesec nosečnosti.

»Nič ne bo hudega,« sta ji zadrževali, »Popila boš, pa bo vse dobro.« Pomudili sta ji mešanico vina in kusa, namočenega v rožmarinu. Drobeno življenje v njej pa je bilo močnejše. Pijača ni učinkovala.

Zenski sta jo položili na posteljo. Najprej sta ji začeli obdelovati život s pestmi. Pritiskali in stiskali sta njen rahlo naraščajoči trebuh proti kolom. Vse silnje in silnje. Pri tem sta si pomagali tudi z nogami.

Drobeno življenje se je upiralo in končno pod surovo silo omagalo. Rdeč črtek je splovil iz Ljubicega telesa nekaj, kar je bilo pred meseci spočeto življenje.

Ljubica močna narava je premagala ure, ki jih je prebila na robu vsega. Tisto, kar ji je povzročilo te snob pri srcu, se je umaknilo. Epilog vsega tega bo pred sodiščem. Človek se sprašuje, ali zavoletu tega, ker prepovedujejo zakoni kriminalne splave ali še zaradi česa drugega.

Je mogoče srednji vek preganjati samo z zakonskimi določili?

G. GUZEJ

Taki smo

končno pod surovo silo omagalo. Rdeč črtek je splovil iz Ljubicega telesa nekaj, kar je bilo pred meseci spočeto življenje.

Ljubica močna narava je premagala ure, ki jih je prebila na robu vsega. Tisto, kar ji je povzročilo te snob pri srcu, se je umaknilo. Epilog vsega tega bo pred sodiščem. Človek se sprašuje, ali zavoletu tega, ker prepovedujejo zakoni kriminalne splave ali še zaradi česa drugega.

Je mogoče srednji vek preganjati samo z zakonskimi določili?

G. GUZEJ

PO REKLAMNI CENI ZA VAŠ

- DORUČAK — Sljeme
- JETRNA PAŠTETA — Sljeme
- SARDINE — Mardešič
- NAPOLITANKE — Mlinotest
- MLEČNA ČOKOLADA — Gorenjka

VIKEND ali

POČITNICE

15 %

ZNIŽANJE

V VSEH

TRGOVINAH

PREHRANA

EXPORT IMPORT LJUBLJANA

v novi številki revije

KAJ DELAJO NAŠE LEPOTECE?

APOLLO 11 IN TV

»ZEMLJA PLESE« NA TV

PEVEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA

VABIMO VAS NA PLES V STOP KLUB

tv radio film beat

stop

V nekaj vrstah

METLIKA

Zelenjava je draga — Gospodinjje so ugotovile, da sta zelenjava in sadje v Metliki precej dražja kot v Črnomlju ali v Novem mestu. Kilogram paradiznika velja še vedno več kot 3 dinarje, zato ga nekateri kupujejo kar v Novem mestu, kjer velja kilogram samo 2,20 dinarjev.

Staro seme — majhen pridelek — V kmetijski zadrugi so ugotovili, da kmetje letos ne bodo pridelali več kot 20 stotov pšenice na hektar. Vzrok majhnega pridelka je bilo staro seme italijanskih sort. Redki gospodarji, ki so seme že zamenjali, bodo imeli večji pridelek.

KOČEVJE

Preložili so izseljeniško srečanje — Podružnica Izseljeniške matice Kočevje — Ribnica je zaradi pomanjkanja denarja preložila srečanje izselencev z 22. julija na 17. avgusta 24. avgust.

Oprema je dobila stroj — Podjetje Oprema je dobilo poseben stroj za varjenje plastificirane platne, ki je veljal 280.000 dinarjev. Uvozilo so ga iz Švedske. Stroj bo izdeloval predvsem ponjave za pokrivanje vagonov in tovornjakov ter prikolice. Za ta platna bo dajalo podjetje 5-letno jamstvo.

Ribiči bodo vložili 3000 ščuk — Konec julija bodo kočevski ribiči vložili v Riržo 3000 ščuk iz Čerkniškega jezera. Letos nameravajo vložiti v Riržo tudi krape.

Junija je bilo precej več prenočnin — Junija letos so v hotelu Pugled zabeležili 804 prenočnin, v istem mesecu lani pa le 592. Poraslo je le število domačih prenočnin, medtem ko je število tujih skoraj enako. Lani so imeli največ tujih gostov iz Zahodne Nemčije, Avstrije, ZDA, in CSSR; letos pa iz Avstrije, Zahodne Nemčije, Velike Britanije in Italije.

SODRAŽICA

Bjelovarčani na počitnicah — V Sodražico je prišlo na počitnice 37 solarjev iz Bjelovara, ki bodo ostali tu do 27. julija. Stanujejo v osnovni šoli.

Naš pogovor

Ne zavedamo se, da živimo od turizma

O turizmu govori Zalka Bučarjeva, tajnica turističnega društva v Dolenjskih Toplicah

Tajnica turističnega društva v Dolenjskih Toplicah Zalka Bučarjeva opravlja to službo komaj nekaj mesecev, vendar nam je že lahko postregla z nekaterimi pogledi na turistično dejavnost v tem lepem kraju na Dolenjskem.

— Kako so turistični delavci zadovoljni z letošnjim turističnim obiskom?

— Statistični podatki kažejo, da je prenočevanje več kot

ZALKA BUČARJEVA

lani v enakem času, vendar ljudje tarnajo, da je obisk manjši. Prepričani smo, da ne bo slabše kot zadnja leta, čeprav je letos vreme precej muhasto.

— Koliko ležišč je v Dolenjskih Toplicah?

— V zdravilišču jih je 195, zasebniki pa jih imajo 130.

— Kdo obiskuje te kraje in zdravilišče?

— Razen domačih obiskovalcev so najštevilnejši gostje iz Italije, Avstrije, Švice in Zahodne Nemčije. Zadnje čase prihajajo tudi vzhodnjaki.

— Kaj lahko ponudite gostom?

— Ne veliko. Imamo glasbo v hotelu ter dve prireditvi v sestavi programa »Dolenjsko poletje 1969«. Gostje pričakujejo tudi nastope domačih kulturnikov, vendar teh ni na svetlo. Manjka tudi raznih športnih igrišč, saj bi se gostje radi športno udeleževali. Zanimajo se tudi za kamping prostor in še za marsikaj drugega.

— Kaj pa izleti?

— Če kdo želi na izlet, mu preskrbimo vodstvo za obisk Baze 20 in Roga.

— Kaj pa urejenost kraja?

— Mislim, da nismo naredili vsega, ne zavedamo se, da živimo od turizma. To bi morala biti naša prva skrb.

— Česa si še želijo gostje?

— Rezervacijo avtomobilskih kart, vedar pri tem nismo uspešni.

S. DOKL

Borcem bodo omogočili počitnice

Občinski odbor ZZZB v Ribnici bo gradil počitniški hišici na Travnici gori

Le malo borcev iz ribniške občine lahko preživi počitnice v dragih hotelih ob morju, v naravnih zdraviliščih ali planinah, ker so vsi ti isti, ki so potrebni zdravja, običajno upokojenci ali pa kmetje. Pod zelo ugodnimi pogoji preživi vsako leto počitnice le nekaj zdravstveno ogroženih borcev in njihovih družinskih članov v koloniji počitniške skupnosti Banjole pri Pulji. Tu ima ribniški občinski odbor ZZZB NOV svojo počitniško hišico, v kateri letuje v sezoni od maja do septembra okrog 40 ljudi. In to je vse.

Ker bi zlasti julija in avgusta potrebovali več prostora za bivanje ob morju, so prišli na zadnji seji občinskega odbora pa zamisel, da bi v bližini turističnega doma na Travnici gori zgradili eno ali dve počitniški hišici. Tu bi lahko letovali tisti njihovi člani, ki jim je priporočen višinski zrak, lahko pa bi hišice oddajali v zamenjavo s tistim odborom ZB, ki ima svoje domove ali hišice ob morju. Tako bi ribniški borci lahko letovali ob morju, oni drugi pa na Travnici gori. Občinski odbor ZB bo imenoval gradbeni odbor, tako da bi na Travnici gori začeli čimprej graditi. Občinski odbor ZZZB NOV Ribnica je iz svojega proračuna odobril krajevnemu organizacijam ZB 5.000 dinarjev, ki jih bodo razdelile nekaterim članom svoje organizacije za zdravljenje ali letovanje v krajih kjer bo to najbolj koristno njihovemu zdravju.

K. O.

ČATEŽ OB SAVI

Šentvid — izletniška točka

Najvišji hrib nad Savo pri Brežicah je Šentvid nad Čatežem. To je priljubljena izletniška točka, od koder je lep razgled na del Save, Brežice, Krško polje in ves del Spodnjega Posavja do zasavskih hribov v okolici Zidnega mostu. Na vrhu hriba je manjša cerkva, ki so jo lani obnovili. Pod samim vrhom hriba na jugovzhodni strani so vinogradi z zidanimi.

Dostop na to lepo razgledno točko, kjer vsako leto razne organizacije prirejajo tudi piknike v senčnatem gozdičku, je bil dosedaj možen le po strmi stezi od Čateža, ali gozdni poti iz nasprotni smeri. Zdaj si prizadevajo, da bi to pot uredili tudi za vsa motorna vozila, v načrtu in programu pa imajo tudi žičnico od restavracije na Gričku do cerkvice na vrhu hriba.

Lažje dostopna in urejena izletniška razgledna točka Šentvid bi bila vsekakor samo v prid razvijajočemu turizmu v brežiški občini, zato se za načrt zavzemajo tako občinska turistična zveza, kot zdravilišče Čateške toplice ter druge organizacije.

P. R.

Cesta, ki so jo pozabili

Bo denar za asfaltiranje preostalega dela slabe ceste med Zlebičem in Sodražico

Ceste med Zlebičem in Sodražico, ki ni vredna tega imena, je komaj 3 kilometre. Dva kilometra te ceste so asfaltirali pred nekaj leti, za naprej pa je zmanjkalo denarja in kot kaže, ga še manjka.

Cestarji niso kos številnim luknjam, ki prehajajo ponekod že v manjše kotanje. Jeze se vozniški motorni vozil, kolesarji in vozniki vprežnih vozil. Toda vse nič ne pomaga. Cesta je še vedno taka, kot je bila.

Ljudje ob cesti so z velikim veseljem spremljali delo cestnih merilcev, ki so letos spomladaj premerili cesto in ji zarisali pot do koder se bo razširila. Pomlad je minila, smo že sredi poletja, toda cesta je ostala nedotaknjena. Med ljudmi je slišati različne govorice o tem, ali bodo asfaltirali cesto ali ne. Ljudje iščejo krivce.

Kriv pa je denar. Prvotno so nameravali cesto razširiti za meter. Kasnejši izračuni pa so pokazali, da bi bilo predrago. Investitor, Cestno podjetje Novo mesto, ima po dosedanjih podatkih za modernizacijo omenjenih treh kilometrov ceste 1.050.000 dinarjev, vendar tudi ta znesek ne zadostuje, saj bi potrebovali okrog 1.300.000 dinarjev. Torej, kje dobiš se teh 250.000 din, da bo asfaltirano ta odsek do 31. avgusta, ko bo proslava Notranjskega odreda v Sodražici?

Prebivalci teh krajev menijo, da imajo vso pravico

zahtevati, da bo cesta letos do predvidenega roka, to je do konca avgusta, urejena. Ljudje upajo in pričakujejo.

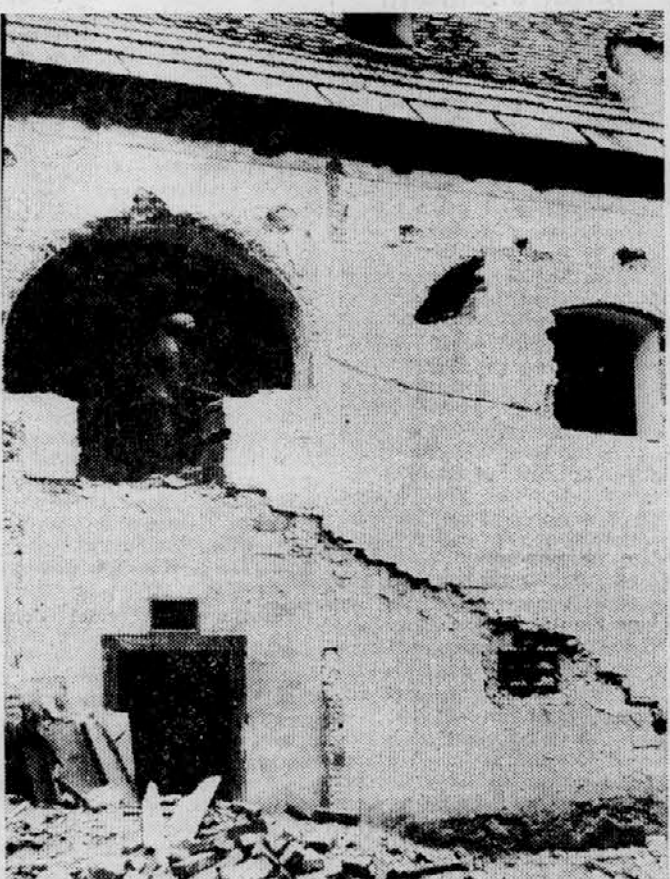
K. ORAZEM

Vrtec v Ribnici in Sodražici

V ribniški občini imajo dve otroške varstvene ustanove: v Ribnici in Sodražici. Obe imata prostore v šoli. Prostor vrta v Ribnici so potrebni temeljitih izboljšav, da bodo lahko odgovarjali svojemu namenu. Ker je denar na voljo, zbira se namensko v sklad otroškega varstva pri občini, je TIS dodelila del denarja iz tega sklada za ureditev in nabavo opreme za vrta v Ribnici in Sodražici.

V Ribnici je iz leta v leto več zaposlenih žena in zato postaja problem varstva otrok vedno težji. Vrtec bo postopoma razširil svoje zmogljivosti v skladu s svojim programom. S povečanimi prostori za varstvo otrok nastajajo večji stroški z nastavitvijo vzgojiteljskega kadra, opremiti itd. Tu pa se spet srečamo z običajno oviro — pomanjkanjem denarja.

K. O.

METLIŠKI GRAD OBNAVLJAO — Na dvorišču metliškega gradu odkrivajo zazidane stare arke. Grad, v katerem domuje Belokranjski muzej, bo letos preurejen, ker bo za prihodnji mesec v njem dobil prostore tudi slovenski gasilski muzej.

Foto: Ria Bačer

RIBNICA

Ribnika urejajo

Člani ribiške družine v Ribnici so začeli urejati na Novih njivah dva ribnika, ki sta bila doslej zapuščenata. Potrebni je le še nekaj manjših del in v prvi ribnik bodo spustili vodo. Kot smo zvedeli, bodo v ribnikih gojili postrvi, krape in mogoče tudi ščuke.

Predvidoma bo v ribnikih dovoljen tudi športni ribolov. To pa pomeni, da bo območje ribnikov prijetna izletniška in rekreacijska točka. Prav zaradi tega bi bilo prav, če bi svet krajevnih skupnosti poskrbel za ureditev okolice ribnikov.

Vodstvo ribiške družine, predvsem pa nekateri posamezni ribiči, ki zelo prizadevno urejajo ribnike, zaslužijo vso pohvalo, saj so doslej opravili še dokaj prestopolnih delovnih ur.

J. P.

PIONIRJEVO GRADBIŠČE V NOVI MESTU, NA ZNANČEVH NJIVAH.

PO REKLAMNI CENI ZA VAŠ

- DORUČAK — Sljeme
- JETRNA PAŠTETA — Sljeme
- SARDINE — Mardešič
- NAPOLITANKE — Mlinotest
- MLEČNA ČOKOLADA — Gorenjka

VIKEND ali

POČITNICE

15% ZNIŽANJE

V VSEH

TRGOVINAH

REHRANA

EXPORT — IMPORT — LJUBLJANA

VESELJE, SMEH IN SPROSCENA RAZIGRANOST — S tem so se v ponedeljek vrtni v Novo mesto otroci, ki jih je na 14-dnevno letovanje v Fazan pri Portorožu poslal občinski center za socialno delo. Nad 70 zdraviljenja in okrevanja najpotrebnejših učencev nižjih razredov osnovnih šol iz najbolj nerazvitih krajev si je ob izdatni hrani in bivanju vsaj malo pomoglo. Zamenjalo jih je prav toliko drugih otrok, ki so letovanja deležni v glavnem po zaslugi prispevka v delovnih organizacij v Novem mestu in Rdečega križa. Če povemo, da polovica otrok v prvi izmeni še nikoli ni videla morja in da niso poznali pudinga, paradiznika, polnjenih paprik, palačink in še česa, potem je to zgornjo prico, iz kako nerazvitih vasic in zaselkov so prišli. — Na sliki: dolenski učenci na travniku pred domom novomeškega RK v Fazanu. Foto: Tone Gošnik

Poskrbljeno za šolarje od daleč

V Krški občini bodo redno vozili v šolo otroke, ki so 4 km oddaljeni od šole

Z novim šolskim letom bodo v občini Krško zagotovili redni prevoz v šole vsem tistim otrokom, ki stanujejo več kot 4 km od šole. V večini primerov bodo šole prevažale otroke z lastnimi vozili, zlasti z manjšimi avtobusi in kombiji, s katerimi je možno voziti tudi po ožjih cestah.

Lani se je brezplačno vozilo v šole in domov v občini Krško z avtobusi 262 otrok, s kolesi pa 272 otrok. Šolske proge bo treba povečati zlasti pri osnovnih šolah Kostanjevica, Senovo, Brestanica in Bance, ki sicer spadajo v občino Senovca, bodo pa tja vozili otroke iz podružnične šole Gornji Leskovec, ki je na območju občine Krško.

Ostali šolski okolišči so imeli urejene prevoze že dosedaj. Razen novih šolskih prog, bo treba urediti tudi čakališča. V veliko primerih morajo otroci čakati na avtobus na prostem, kar je posebno v zimskem času za otroke, ki imajo daljšo pot že do čakališča, neprijetna zadeva.

P. R.

SENOVO

Slovesnost na Ložcah

Združeni borci NOV Senovo in Brestanica pripravljata za dan vstaje slovenskega ljudstva proslavo na Ložcah pod Bohorjem. Na kraju, kjer so 23. januarja 1945 padli trije partizani, so postavili novo spominsko ploščo. Od krite obnovljenega spominskega obeležja padlim borcem pod Bohorjem bo združeno s kulturnim programom. Nastopila bosta združena pevski zbor iz Brestanice in Senovega, rudniška godba na pihala in recitatorji.

Domačini bodo 22. julija slavili tudi otvoritev preurejene ceste od Srebotnega do Ložca.

J. T.

RIBNICA

Jeseni posebna šola

Posebna šola za duševno prizadete otroke v Ribnici bo jeseni začela z rednim delom. Denar za njeno nemoteno delovanje do konca tega leta je zagotovljen. Temeljna izobrazbna skupnost je poskrbela za kredit 30.000 din, kolikor je treba za nabavo opreme za dve učilnici. Še pred poukom pa bo treba urediti nastanitev tistih otrok iz oddaljenih krajev, ki bodo obiskovali posebno šolo. To bodo poskušali urediti tako, da bodo našli rešitve družine v Ribnici ali okolici, ki bodo za dogovorjen znesek sprejele v oskrbo te otroke. Tako so sklenili na nedavni seji izvršnega odbora TIS Ribnica.

K. O.

Občanov barometer

Visok komunalni prispevek

Mihela Mihič, uslužbenka iz Straže pri Novem mestu, je čez ves dan zaposlena. Kadar ni v službi, dela doma, saj mora skrbeti za dva otroke. Kljub vsemu najde še dovolj časa, da bere, posluša glasbo in plete. Prihranila je tudi nekaj denarja. Odločila se je za gradnjo hiše, vendar ne gre vse tako kot si želi.

- Pod kakšno zvezdo ste rojeni?
- Pod nesrečno.
- Kaj ste po naravi?
- Srednji flegmatik.
- Kaj vas v življenju razveseljuje?
- Zdravje in napredek mojih dveh varovancev.
- Čemu se najbolj čudite?
- Kako to, da kljub fantastičnim dosežkom znanosti in tehnike, ne odkrijejo zdravila proti raku.
- Kaj berete?
- Ernesta Hemingwaya in Ivana Cankarja.
- Kdaj se preserno nasmejete?
- Nikoli, je preveč vsakodnevnih skrbi.
- Komu bi se najraje zaupali?
- Materi.
- Vas zanima politika?
- Spremljam notranjo in zunanjo politiko, nočem biti na repu dogodkov.
- Se bi preselili iz tega kraja?
- Nikdar.
- Kaj bi si najraje ogledali ozir. slišali?
- Rada bi videla milansko Scalo od zunaj in znotraj.
- Kaj želite uprati?
- Kako to, da je za gradbene parcele na Kregarjevem hribu v Straži tako visok komunalni prispevek?

Na to vprašanje je odgovoril direktor Dominvesta iz Novega mesta Miha Hrovatič takole: »Celotni stroški komunalnega urejanja po predračunu znašajo 398.871 din, lokacij je 28, torej na eno lokacijo odpade 14.250 din ozir. 18,65 za vsak kvadratni meter gradbene parcele. S tem, da smo iz komunalnega prispevka izločili ceste in vodovod, smo prišli do stroškov 252.810 din za celotni predel ali 9.029 na lokacijo. Stroški so naormalni glede na današnje cene. V ceno 9.029 din je zajeto: odškodnina za cestna zemljišča in dreve, gradbeni dela, zazidani načrti, lokacijska dokumentacija, stroški komisij in premoženjsko-pravnega postopka, izgradnja kanalizacije in nizkonapetostnega električnega omrežja. Če upoštevamo, da je tu zajeta čista zasebna gradnja z večjimi gradbenimi parcelami kot drugje, so stroški nizki. Največ velja kanalizacija, ki po predračunu znaša 162.840 din.

Bogato izvenšolsko delo

Metlika: v izvenšolskih dejavnostih je letos sodelovalo 250 otrok

Na metliški osnovni šoli je bilo letos 493 solarjev, okoli 250 pa jih je redno sodelovalo v dobro razviti izvenšolski dejavnosti. Imeli so kar dva pevski zbora in krožek za orloinstrumentarji. Obnovili so tudi tamburški zbor, v katerem je 25 otrok. Z vajami so tako napredovali, da bodo v novem šolskem letu lahko že spremljali folklorne skupine.

Folklor ima v Metliki tradicijo in tudi mladi rod ji je zvest. Skupina solarjev je v folklornem krožku že večkrat nastopila na domačih prireditvah in na gostovanjih. Posebno pozornost so mladi metliški folkloristi vzbudili na proslavi v Velenju.

Odkar deluje v Metliki oddelke nižje glasbene šole, je postalo glasbeno življenje mladih zelo živahno. Kar 40 otrok iz osnovne šole obiskuje glasbeno šolo, razen tega pa še 16 pionirjev igra pri mestni godbi na pihala.

Tudi športno udejstvovanje mladih je bilo dokaj uspešno. Okoli 80 solarjev je sodelovalo pri TVD Partizan, na šoli pa je bilo tudi več kot 40 mladih gasilcev. Šolsko športno društvo je večkrat nastopalo na tekmovanjih, kjer so dosegli lepa priznanja.

Uspešen je bil tudi likovni krožek. Na srečanju mladih likovnikov iz vse države je ena izmed solarj dobila celo II. nagrado.

RIA, BACER

GRADAC

80 let gasilskega društva

V nedeljo, 20. julija, bo ob 14. uri v Gradcu slovesnost, na kateri bodo počastili 80-letnico domačega gasilskega društva. Ob tej priložnosti bodo dobili diplome in priznanja najbolj zaslužni člani društva, gasilskega društva s Krasince pa bo pokazala praktično vajo pri gašenju požara. Na proslavi bo igrala metliška godba na pihala, sledila pa bo veselica.

R. B.

Tatov plač še niso izsledili

V sevniški Kopitarni so tatovi ukradli 95.000 za plače namenjenih din

SEVNICA, 17. jul. Kot smo že poročali je neznanec od ponedeljka popoldne do torka do šeste ure zjutraj ukradel iz blagajne v sevniški Kopitarni okrog 95.000 dinarjev. Denar je bil namenjen za izplačilo osebnih dohodkov delavcev v enem izmed obratov. Denar so dvignili v ponedeljek popoldne v banki in ga razdelili v kuverte. Pred zaključkom delavnika je uslužbenka v prisotnosti ostalih spravila denar v blagajno, jo zaklenila, ključ pa izročila predstojniku. Ko so naslednjega dne zjutraj blagajno odprli — denarja ni bilo več.

Tatvina v sevniški Kopitarni je doslej po vrednosti največja, kar jih je bilo po vojni na področju nekdanjega celjskega okraja. Neznanci so pred leti ukradli poštno vrečo s 60.000 dinarji. Tatov še doslej niso odkrili. Podobna tatvina poštno vrečo je bila tudi nekaj let prej, ko so med prevozom iz vlaka, ki je vozil med Litijo in Zidanim mostom, ukradli poštno vrečo s 50.000 dinarji. Tatov tudi tokrat niso odkrili.

Dan pred tatvino v Kopitarni je nemarno ponoril razbil izločeno steklo na poslovalnici Konfekcije poleg železnike postaje in ukradel nekaj blaga. Tega vloma je osumljen Nedeljko Mirković iz Gornjega Zalukovnika pri Tuzli, zdaj delavec pri elektrifikaciji železnice.

J. SEVER

KRŠKO

Vpis v višjo pravno šolo

Delavska univerza Krško odpira v sklopu višje pravne šole v Mariboru oddelke v Krškem. Vpišejo se lahko kandidati iz brežiške, sevniške in krške občine. Solanje bo trajalo dve leti. Predavanja za posamezne predmete bodo strnjena po deset do dvajset dni v popoldanskih urah.

Vpis se traja. Pogoji za sprejem je končna srednja šola. Kandidati, ki nimajo potrebne izobrazbe, morajo prej opraviti sprejemni izpit. J. T.

v novi številki revije

KAJ DELAJO NAŠE LEPOTECE?

APOLLO 11 IN TV

»ZEMLJA PLEŠE« NA TV

PEVEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA

VABIMO VAS NA PLES V STOP KLUB

tv radio film beat

STOP

V nekaj vrstah

TRBOVLJE
15 fantov na počitnice v Francijo — Konec julija bo odpotovalo 15 dijakov trboveljskih osemletk na tritedensko počitnice v pobrateno mesto Soulloumness v severni Franciji. Skupina otrok iz francoskega rudarskega mesteca pa bo prišla na počitnice v Piran.

Začetek graditve vrtca — V ponedeljek popoldne bodo nad poslovno zgradbo Investicijskih birojev položili temeljni kamen za novi otroški vrtec.

Posvet o negi kože — Danes in v soboto bo v Drogeriji posvet o negi kože s kozmetiko Helena Rubinstein.

ZAGORJE
Vpis v rudarski šolski center — Doslej je poslalo prošnje za vpis v I. letnik rudarskega šolskega centra zasavskih premogovnikov okrog 56 fantov, največ iz Prekmurja, Dolenjske, pa tudi iz Bosne in Hercegovine. Vendar najbrž vsi niso resni kandidati za šolanje, ker so nekateri poslali samo prošnje, brez dokumentov in zdravniških spričeval ter drugih listin.

LITIJA
Nova lovsko kočja — Lovska družina iz Dol pri Liti bo v nedeljo odprla novo lovsko kočjo.

SKOFJA LOKA
Licitacija gradbenih parcel — V poslopju občinske skupščine bo danes popoldne javna licitacija za zazidalne parcele v bodočem naselju zasebnih hiš na Vestrskem polju pri Stari Loki. Kupcem je na voljo 18 parcel za posamezne hiše, 8 za vrstne, 8 za dvojčke in 25 za atrijske hiše.

BITNJE
Nova gasilska črpalka — V nedeljo bo tukajšnje gasilsko društvo dobilo novo motorno črpalko. Ob tem bodo priredili tudi pravo gasilsko veselico.

JESENICE
Štipendije — Občinski sklad za izobraževanje strokovnih kadrov je za letošnji razpisal 12 novih štipendij in 10 posojil. Že zdaj prejema pri tem skladu štipendij 23, posojil pa 8 študentov.

Frosta mesta za učitelje — Osnovne šole v jeseniški občini so razpisale 21 prostih delovnih mest za profesorje in predmetne učitelje.

ZAGORJE
Pogrebi danes — Ciril Planinc, 77 let, upokojenec.

IZLAKE
Pogrebi danes — Rudolf Juvan, 67 let, upokojenec.

KRANJ
Pogrebi danes — Andrej Črnilec, 76 let, upokojenec.

JESENICE
Pogrebi danes — Jože Vari, 73 let, upokojenec.

VESELO SMUCANJE — Ljudje so začeli pozabljati, da je Zbiljsko jezero umetno. Na jezerski gladini uživa vedno več veslačev in vodnih smučarjev.

Foto: S. Busić

Težave govorečih črk Vroči poletni prepir o zimi

Litijske knjižnice nimajo denarja za nakupe knjig

Na policah litijske občinske knjižnice je iz leta v leto več edicij, vendar njihovo število še vedno ne presega 5000 izvodov za odrasle in nekaj tisoč za mladino. Težave so z nakupi novih knjig, ker jim primanjkuje denarja, zato večkrat ne morejo ustreči bralcem.

Svet za kulturo občinske skupščine in občinska zveza kulturnoprosvetnih organizacij v Liti bosta sicer v jeseni uvrstila na dnevne rede svojih sej težave občinske in vaskih knjižnic, verjetno pa ne bodo mogli pomagati, če knjižnice ne bodo dobivale nekoliko več denarja za redno nabavo vsaj najpomembnejših knjig, ki jih izdajajo slovenske založbe.

Občinska knjižnica deluje v okviru litijske delavske univerze. Čeprav tej izobraževalni ustanovi nihče ne more očitati, da ne skrbi za delo knjižnice, je vendarle omejena v svojih prizadevanjih. Predani so knjižnico preuredili in omogočili obiskovalcem prosto, oziroma tako imenovano svobodno izbiro knjig. Razen tega so vse knjige inventarizirali, izdelali abecedni imenski katalog in vse knjige na novo opremili in klasificirali. Knjižnica je torej strokovno in tehnično urejena in tako dejansko uresničuje smoter kulturno-izobraževalne ustanove.

S 16.000 dinarji na leto, ko-

likor jih dobiva knjižnica, res ni mogoče kaj prida storiti, saj je v to vsoto vsteti tudi osebni dohodek knjižničarke, oziroma njen honorar. Izposojalnica namreč ni visoka, ker bi s tem odvračali bralce od knjig. Vse to so razlogi, ki zgovorno kažejo, da je litijska knjižnica v resni težavi.

M. V.

Pogovor z novimi sveti

Novoizvoljeni sveti skupščine občine Trbovlje bodo izdelali program bodočega dela

Kot vselej doslej je po izvolitvi novih svetov tudi tokrat predsednik občinske skupščine v Trbovljah Jože Laznik s svojimi sodelavci pripravil zanimiv razgovor s člani teh organov oziroma s predsedniki letnih, ki so se ga udeležili tudi predsedniki komisij in odborov nekaterih skladov.

Povsotovanje je bilo zanimivo tudi zaradi tega, ker so se na njem dogovorili za izdelavo programov dela svetov, in sicer na osnovi plana občinske skupščine. Predsednik skupščine je udeležence seznanil z delovnim programom skupščine, opozoril na nekatere izkušnje v dosedanjem delu in po-

udaril pomen in vlogo svetov.

Med pogovorom je prišla v ospredje pobuda, da bi sveti trboveljske občinske skupščine začeli širše sodelovati in izmenjavati izkušnje s sorodnimi organi sosednjih občin. Tak način dela bi zagotovo koristil vsem svetom.

Nadalje so predlagali, da bi občinska skupščina začela izdajati poseben bilten. V njem naj bi seznanjali člane svetov z dejavnostjo ostalih organov občine pa tudi delom obeh zborov občinske skupščine in delom komisij in upravnih odborov skladov. S tem bi zanesljivo izboljšali obveščanje o vseh pomembnejših zadevah in vprašanjih. Bilten bi seveda dobivali tudi občinski in vsi tisti, ki imajo kakršnekoli stike z dejavnostjo občinske skupščine.

Sveti občinske skupščine Trbovlje so v glavnem že začeli s svojim delom. Uspešni so njihove dejavnosti bo odvisna od vseh članov in ne nazadnje tudi od podpore ki jim jo bodo dajali zainteresirani občani.

M. V.

Foto: M. Kregar

PO REKLAMNI CENI ZA VAŠ

- DORUČAK — Sljeme
- JETRNA PAŠTETA — Sljeme
- SARDINE — Mardešič
- NAPOLITANKE — Mlinotest
- MLEČNA ČOKOLADA — Gorenjka

VIKEND ali POČITNICE

15% ZNIŽANJE

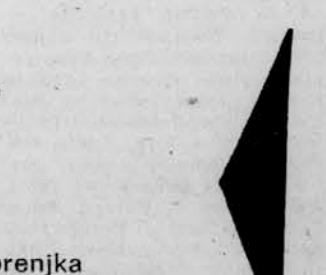

Foto: M. Kregar

Spomeniška služba: Ljubljana-transport — sporazum o vlečnici na Veliki planini?

Smučarska vlečnica iz Tihe doline na Veliko planino je že od zime jedro spora med investitorjem Ljubljana-transportom in službo za varstvo narave pri republikanskem zavodu za spomeniško varstvo. Kako se bo končal, je težko reči, ker nobena stran noče popustiti.

Pred kratkim se je na Veliki planini sestala posebna komisija in obravnavala spor. Spomeniška služba namreč očita investitorju, da smučar-

ska vlečnica nikakor ne sodi v območje tistega dela Velike planine, ki je spomeniško in naravno zavarovan. Zato zahteva, da vlečnico ali odstrani, ali pa prilagodijo okolju in sicer tako, da bi nosilne kose čez poletje podirli, železno konstrukcijo pa toliko znižali, da bi jo lahko pokrili s skodlami. Na ta način bi vlečnica, tako menijo služba, ne kazila planšarskega naselja.

Spomeniški nadziri je na predelu, kjer stoji žičnica, predvidel prenosno vlečnico, je povedal član komisije arh. Vlasto Kopač. Dodal je, da je investitor vlečnico podaljšal minulo leto kar ma črno. Za mnenje smo povprašali tudi drugo stran. Pomočnik direktorja potniškega prometa in turizma pri Ljubljana-transportu, Silvo Jordan, take zagovarja stališče investitorja: »Vlečnico smo res postavili brez formalnih odobrenj, to pa zato, ker nam je prejšnja pogorela in smo jo v bistro samo obnovili.«

»Zakaj je nova vlečnica daljša od stare?«
»Podaljšali smo jo le za 25 metrov in to iz tehničnih razlogov: prejšnja je bila namreč že stara in tudi nihče ni več delal takih vlečnic. O gradnji vlečnice smo se pogovarjali z zavodom za raziskavo materiala in konstrukcij, obvestili pa smo tudi republikanskega inšpektorja za železnice inž. Marjana Saksida.«

»Kaj namerava podjetje Ljubljana-transport storiti, da bi rešilo spor?«
Silvo Jordan je poudaril, da vlečnica dela v zadovoljstvo podjetja in smučarjev in da je ne nameravajo podreti. »Seveda pa se bomo na vsak način skušali sporazumeti s službo za varstvo narave. Predlagamo pa, naj druga stran sprejme vlečnico kot gotovo dejstvo s tem, da pač upošteva tehnični napredek. Mi smo pripravljivi pogozditi sporno območje, menimo pa, da tistih 25 metrov res ni tako močan argument, da bi jo morali zato podreti.«

»Zakaj ne bi bili pripravljivi železne konstrukcije toliko znižati, da bi jo lahko pokrili s skodlami?«
»Predvsem je to tehnično zelo težko izvedljivo, če je sploh,« je odgovoril Silvo Jordan, »vzame pa tudi nekaj letnih dni, kar 40 odstotkov denarja, ki smo ga vložili v celoten objekt vlečnice.«

Na sestanku komisije na Veliki planini so sklenili,

naj se o usodi vlečnice dokončno pomenita spomeniška služba in investitor. Ljubljana-transport naj bi bolj ali manj ugodil zahtevam spomeniške službe. Če pa investitor tega ne bo storil, ulega ne kamniška občina odkloniti lokacijo. Stranki naj bi našli skupen jezik do tretjega avgusta.

ALBINA PODBEVSEK

TRGOVINA LOVI KUPCE — Kranjski trgovci se prilagajajo kupcem in v vročih mesecih povečujejo promet tudi s prodajo na stojnicah. Foto: M. Kregar

135.000 iskric znanja

Trboveljska delavska univerza med najboljšimi pri nas

Pri trboveljski delavski univerzi so zaključili deseto in se že pripravljajo na enajsto izobraževalno sezono. Po delu in razmahu izobraževanja sodi ta ustanova med najbolj prizadene v Sloveniji. Delavska univerza je v desetih letih vključila v različne oblike izobraževanja skoraj 135.000 Trboveljčanov, pa tudi občane iz sosednjih občin.

Največ zanimanja je bilo za poljudno-znanstvenega izobraževanja. Univerza je priredila doslej 634 tečajev, seminarjev, političnih šol in predavanj, ki jih je obiskovalo 19.000 ljudi.

Se s posebno pozornostjo pa skrbi univerza za strokovno izpopolnjevanje zaposlenih. Mnogim je omogočila, da so dosegli primerno kvalifikacijo, srednjo, višjo, pa tudi visoko izobrazbo. Tako je priredila šole za prodajalce, poslovodje, kvalificirane zidarje in tesarje, kovinarsko in delovodsko šolo, tečaje za varstvo in zaščito pri delu in še nekatere.

Univerza pa je prisluhnila tudi željam po pridobivanju znanja na višjih solah. Ustanovila je center za izredno študij na višjih in visokih solah. Višjo tehniško šolo, višjo šolo za organizacijo dela, oddelke pedagoške akademije za razredni pouk in višjo ekonomsko-komercialno šolo iz Maribora obiskuje skoraj dvesto izrednih slušateljev iz vseh treh zasavskih občin. Novi izobraževalni sezoni pa bodo k centru za izredno študij priključili še višjo pravno šolo in najbrž tudi oddelke ekonomske fakultete. Doslej je obiskovalo tečaje in šole nekaj manj kot 14.000 ljudi.

Trboveljska delavska univerza je bila tudi pobudnik za združitev vseh treh zasav-

skih ustanov. Pripravili so že skupni načrt izobraževanja. Tu pa se je vse ustavilo.

P. B.

Pomen zborov volivcev

Razprava o problemih krajevnih skupnosti v občini Medvode

V Medvodah je bilo na pobudo odbornikov širše posvetovanje krajevnih skupnosti, krajevnih konferenc SZDL in četrtnega komiteja ZK Medvode. Na njem so govorili o problemih medvoškega območja.

V zelo obširni obravnavi vprašanj krajevnega pomena so udeleženci omenili celo vrsto neresenih problemov, ki se vlečejo že iz leta v leto. Razen tega so jih reševali nesisematiko.

Občani so spoznali, da je zbor volivcev ena najpomembnejših oblik demokratičnosti in kažejo na veliko zanimanje občanov za urejanje krajevnih problemov. Med prvenstvene naloge na območju Medvod spada graditev podvozov iz novega stanovanjskega naselja pod Svetjem in na cesti Medvode-Skofja Loka pri tovarni Color ter graditev visoke brvi na Senici.

V naslednjem obdobju pa bo treba zagotoviti denar za asfaltiranje cest Smlednik-Troboje, Smlednik-Vodice in Jeperca-Zbilje.

Udeleženci posvetovanja so ob koncu izrazili željo, da bi se v prihodnje večkrat sestali v takem sestavi, zlasti pri obravnavi ključnih problemov tega območja.

F. R.

Tatov plač še niso izsledili

V sevniški Kopitarni so tatovi ukradli 95.000 za plače namenjenih din

SEVNICA, 17. jul. Kot smo že poročali je neznanec od ponedeljka popoldne do torka do šeste ure jutraj ukradel iz blagajne v sevniški Kopitarni okrog 95.000 dinarjev. Denar je bil namenjen za plačilo osebnih dohodkov delavcev v enem izmed obratov.

Denar so dvignili v ponedeljek popoldne v banki in ga razdelili v kuverte. Pred zaključkom delavnika je uslužbenka v prisotnosti ostalih spravila denar v blagajno, jo zaklenila, ključ pa izročila predstojniku. Ko so naslednjega dne jutraj blagajno odprli, denarja ni bilo več.

Tatvina v sevniški Kopitarni je doslej po vrednosti največja, kar jih je bilo po vojni na področju nekdanjega celjskega okraja. Neznanec so pred leti ukradli pošto vrečo s 60.000 dinarji. Tatov še doslej niso odkrili. Podobna tatvina poštne vreče je bila tudi nekaj let prej, ko so med prevozom iz vlaka, ki je vozil med Litijo in Zidanim mostom, ukradli pošto vrečo s 50.000 dinarji. Tatov tudi tokrat niso odkrili.

Dan pred tatvino v Kopitarni je neznanec poneli razbil izločeno steklo na poslovalnici Konfekcije poleg železnice postaje in ukradel nekaj blaga. Tega vloma je osumljen Nedeljko Mirković iz Gornjega Zalukovnika pri Tuzli, zdaj delavec pri elektrifikaciji železnice.

J. SEVER

Kozolec v plamenih

RAKITNA, 17. jul. — Včeraj popoldne je požar uničil Jožetu Turšiču iz Rakitne kozolec, dva voza, približno deset tona siva in še nekaj drugih predmetov, tako da je škoda za okrog 80.000 dinarjev. Požar so zamenili otroci.

M. B.

Požar v delavnici krst

SMARCA PRI KAMNIKU, 17. jul. — Sinoči okoli 21. ure je gorelo v delavnici pogrebnih opreme Menina. Ogenj je izbruhnil v starih prostorih, ki jih preureljajo v kleparski obrat. Ognjenik se gašilec, ki so zelo hitro zadušili ogenj. Sklepa, da je ogenj povzročil neznanec z nepremišljenim odvračanjem cigaretnim ogorkom. Škoda je za okoli 200.000 dinarjev.

T. J.

ZAGORJE

Svet za kulturo začel z delom

Na prvi seji je svet za kulturo občinske skupščine predvsem razpravljal o izdelavi kratkoročnega in dolgoročnega programa dela. Svet bo do konca leta izdeloval osnovna izhodišča za izdelavo perspektivnega programa razvoja kulture in kulturne dejavnosti, pri čemer namerava posebej skrbno upoštevati širši razmah poklicnih kulturnih ustanov, javne knjižnice, delavskega doma in slikarske kolonije. Svet se bo zavzel za temeljito obnovo vaških prosvetnih domov in v ta namen naročil študijo o možnostih smotnejšega izkoriščanja prostorov zadrugnih domov za kulturne prireditve in nastope. Preučil bo tudi dosedanje in prihodnje dejavnosti prosvetnih društev, politiko gostovanja in ostala aktualna vprašanja kulturnoprosvetnega življenja v občini. Osmetek načrta razvoja kulturne dejavnosti bodo posredovali javnosti.

M. V.

v novi številki revije

KAJ DELAJO NAŠE LEPOTICE?

APOLLO 11 IN TV

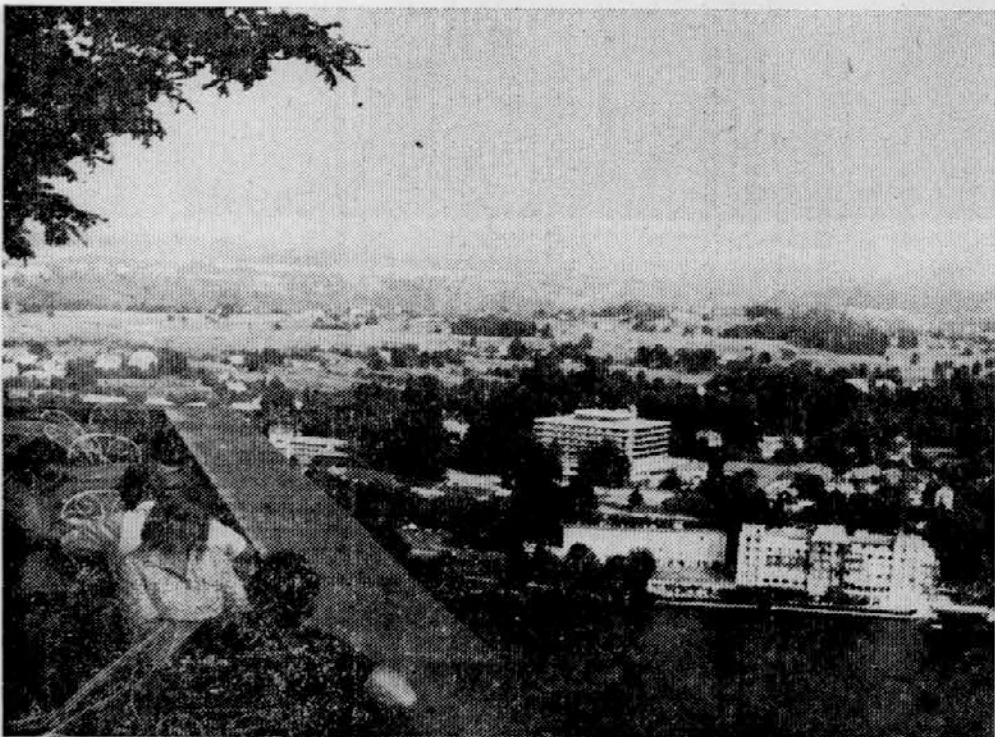
»ZEMLJA PLEŠE« NA TV

PEVEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA

VABIMO VAS NA PLES V STOP KLUB

tv radio film beat

STOP

NA DAN TISOČ GOSTOV — Lepo urejeni Blejski grad obišče dnevno več kot 1000 ljudi, ki se hočejo naučiti lepega razgleda na jezero z otočkom in slovenske planinske velikane. Obiskovalci plačujejo brez pripomb celo vstopnino dveh dinarjev.

Foto: M. Kregar

V VSEH

TRGOVINAH

PREHRANA

EXPORT - IMPORT LJUBLJANA

Pogovor z bralci

Obtožujem!

Franc Setinc

Zolajev Obtožujem! je tokrat za pisal prof. Metod Klemenč iz Celja. Titov trg 8. Nekaj časa smo razmišljali, ali ni v obtožbi preveč dramatičiziranja, ali ni morda preveč pod vtisom pisarjeve osebnosti tragedije. Ko pa smo razmišljali o tem, kar se dan za dnem dogaja na naših cestah, smo sklenili, da obtožujemo objektivno, tako, kakršna je — brez komentarja. Radi bi, da bi odmevala po vsej Sloveniji, zlasti pa med ljudmi, ki pogosto sedijo za volan, pa včasih pozabijo, da krmarijo med življenjem in smrtjo, včasih svojo, neredko pa tudi tujo.

Pismo, ki ga objavljamo v celoti, se glasi takole:

»Te vstajice, za katere želim, da bi marsikomu pri nas prebudile zavest in vest, pišem kot popolnoma nedolžen voznik. Sestega junija 1969 ob 17.45 sem v prometni nesreči v Savinjski dolini izgubil ženo, mater dveh majhnih otrok, zdravniško pediatrične oddelke celjske bolnišnice.

Po naključju smo sin, jaz in sopotnik ostali živi s hudimi poškodbami, ki pa niso nič v primeru z nesumirjeno smrtjo. Kot voznik imam v nesreči povsem čisto vest. Bil sem popolnoma trezen, spočet in sem upošteval vsa cestnoprometna pravila. Moje vozilo je bilo v brezhibnem stanju. V trenutku grozeče nesreče sem storil vse, kar sem znal, vendar ni bil mogoče preprečiti usodnega trčenja. Moral sem pogledati smrti v oči in še danes ne morem dojeti, kako smo preostali preživeli nesrečo.

In kaj je bil neposreden vzrok nesreče? Kot največkrat — vinjenost. Vinjen voznik nemške narodnosti v družbi prav tako alkoholiziranih Slovencev je nenadoma zavrnil naravnost v moje vozilo in nesreča je bila neizogibna.

Prebriško vem in čutim, da življenja po smrti ni mogoče obuditi. Pa vendar ne morem molčati. Sili me, da bi vpil na vse grlo in opozarjal ljudi, naj bodo razumni, saj bo drugače grobišče razporejenih žrtev še večje in globoke. Menda smo med deželami Evrope glede števila prometnih nesreč in smrtnosti na vrhu lestvice.

Vsi vemo, koliko denarja plačujejo moški v letu in leta pri vsakem litru bencina. Nič me ne bo preprečilo, da v tem času ne bi mogel zgraditi vsaj nekaj novih glavnih cest, ki bi pomnožili cestnoprometnih organov, ki bi uspešni uvesti na naše ceste red in disciplino. Vprašujem: kam gre denar? In obtožujem...

Zatem obtožujem našo zakonodajo, ki je že naravnost smešno prenila in strpna do vinjenih in brezobzirnih voznikov, ki uprizorjajo na naših cestah prave pravzaprave serije prometnih prekrškov. Ni mi jasno, ali se morda tudi naša zakonodaja naručuje iz nas poštenih voznikov in šteti tisto malo krdo nepoštenih voznikov, ki jim ni mar za cestnoprometne predpise in občeveljske norme. Razlikujem dve vrsti nepoštenih voznikov: vinjene voznike in objestneje, ki jim pomeni življenje po cestah hobijsko osebnostno izživljanje. V obeh kategorijah nemalokrat prednjačijo nekateri tujci, ki menijo, da je v obsevanjski Jugoslaviji dovoljeno prav vse, saj so denarne kazni za prekrške prav smešno nizke v primerjavi z denarnimi kaznimi v njihovi domovini.

V imenu pokojne žene, v imenu nepregledne vrste nedolžnih žrtev, njihovih otrok in svojcev, pa tudi v imenu prihodnjih žrtev tega nerazumljivega stanja na naših cestah in v naši zakonodaji zahtevam takojšnje preprečanje nasilja na cesti. Predlagam spremembo določila o dovoljenju koncentraciji alkohola v krvi. Mislim, da voznik sploh ne bi smel zaužiti alkohola pred in med vožnjo. Takim pa, ki bi prekršili to določilo, bi morali odvzeti voziško dovoljenje za določeno dobro ali za vse življenje. Brezobzirnim voznikom bi bilo treba na ložiti obdobje denarne kazni in ne samo simbolične, kot so zdaj v praksi. Če bo tak obdobje moral npr. plačati globo 1.000 Ndin, bo prihodnji kazni raje volil obziranje. Najnižja kazen naj bi bila 300 Ndin.

Nadalje obtožujem naše gostince, ki se kar naprej točijo vinjenim voznikom alkoholne pijače. Tudi za te naj zakon predvidi obdobje denarne kazni.

Opominjam soljudi, soobčane, poislane in odgovorne funkcionarje, naj čimprej storijo vse potrebno za čim bolj uspešno preprečitev, da nam zlo na naših cestah ne bo dan za dnem nezadržno umicalo domačin in tujih življenj. Znamenje industrijske razvite dežele ni samo število avtomobilov na cestah, temveč naj bodo tudi urejene cestnoprometne razmere avtomobilizma in etos voznikov za krmilni. Vse to so stvari, ki padajo na vest družbi, ki želi biti sodobna, razvita in posebej še — socialistična.

Priskajujem, da me bo v teh poživnih naša javnost podprla, saj sem pisem teh misli zaradi sebe, ki sem izgubil vse, temveč zaradi vas, ljudje, ki pa lahko že jutri izgubite najdražje in tudi lastno življenje, če se ne bomo čimprej osvestili v razumnosti in odgovornosti drug do drugega.

Krivi so predpisi

M. Kos iz Maribora nam je poslal tale pismo:

»Na območju mariborskega okrožnega sodišča deset obtožencev, ki so osumljeni kaznivoga dejanja uboja, na prostosti čeka na kazni. Na povabilo sodišča se bodo pojavili pred se-

natom in se v primeru, če kazen ne bo višja kot pet let strogega zapor, spet vrtni na svoj dom in čakali na poziv za prestajanje kazni po pravomočnosti sodbe.

Očarani težko razumejo, da se lahko ubijali sprehajajo med postenimi državljani. Zaradi tega ni čudno, da slišimo vsak dan kritiko takšnega stanja, ki ni značilno samo za območje mariborskega sodišča, temveč tudi za druga sodišča v Sloveniji in tujini.

Poudariti moramo, da ravna mariborsko okrožno sodišče povsem v skladu s predpisi, ki veljajo v naši državi. Po teh predpisih lahko zadržijo storilca kaznivoga dejanja v preiskovalnem zaporu samo v primeru suma, da bo osumljenec pobežnil, v primeru nevarnosti ponovitve dejanja in zaradi nevarnosti vplivanja na priče. Če teh razlogov ni, sodišču ne preostane drugega, kot da osumljenca po zaslišanju pusti iz preiskovalnega zaporu.

Zaradi tega se pravico le vprašati, ali ne bi kazalo, da bi pristojni pravosodni in drugi organi še enkrat poudarili sedanjo zakonodajo, ki za deva preiskovalni zapor za storilce takih kaznivih dejanj. Tudi na sodiščih slišijo zaradi takšne zakonodaje vrsto pripomb.

Odgovor. — Na republikanskem sekretariatu za pravosodje in občo upravo so nam pojasnili, da gre v tem primeru za uporabo novele zakona, ki je bila sprejeta po znanem brisovskem plenumu. Smisel te novele je v tem, da se v večji meri zavaruje oseba svoboda človeka, saj po njej odvzem svobode prikršajanje za največje človekovo dobro. Zato je tudi kaznovanje v našem pravni sistemski še poslednji korak, potem ko je bilo kaznovanje dejanje storjeno in storilec obsojen — tedaj torej, ko je razvidno, da je odgovarjala vsa preventivna dejavnost, kamor štejejo med drugim moralo in etično vzgojo v najširšem smislu, pa tudi standard in sploh vse, kar more vplivati na človekov način življenja.

Glede mariborskih primerov, ki jih navajate, je treba upoštevati, da ni mogoče podati splošnega mnenja, ker je posebej v prav vsakem primeru merilo, ki odloča o krivdi in kazni, in je zato vsak pavšalen odgovor nemogoč. Verjetno je težko dvomiti v to, da so preiskovalni sodniki, posebno ko preiskujejo težja kaznivoga dejanja, upoštevali vso, večkrat zelo zamotano problematiko vsakega primera posebej, s tem, da so upoštevali tudi vse tiste določbe, ki jih v svojem pismu navajate. Verjetno bi tega ne storili, če bi obstajala najmanjša nevarnost, da se dejanje po novini ali da bi osumljeni lahko bili kako drugače nevarni svojim soderžavljanom.

Na sekretariatu so tudi poudarili, da je bil s to novelo storjen majhen korak v procesu liberalizacije sodstva, da nas na naslednji koraki, ki se bodo tikali predvsem kazenskih predpisov, še čakajo. Na vsak način ne treba dati čedalje večji poudarek preventivni vzgoji pred represijo.

Doklej še nepotreben uvoz?

Alojzij Vovk z Bleda se je ob članku »Kje so prastiki Miloske« vpraševal, kaj sploh pridelujejo naša velika kmetijska posestva in kombinati po vsej državi, da je treba uvažati maslo, piščanec, paradižnik in podobne povrtnine. Ali naša kmetijska posestva niso zmožna s takimi pridelki zaloziti jugoslovanske trga po solidnih cenah? Po njegovem je vzrok v nesolidni kmetijski trgovini z uvozom in izvozom vred. Prav Slovenci moramo kupovati najdražje kmetijske pridelke. Le-te prodajamo v Zahodni Nemčiji 4—5 ali celo 12-krat ceneje, kakor je nedavno povedal našim gospodarstvenikom in novinarjem bavarski minister Göppel. Je še kakšna država na svetu, ki bi odpravila toliko svobode izkoriščanja potrošnikov? So kje gospodarstveniki, ki bi podpirali takšno zavajeno kmetijsko in trgovsko politiko, ne da bi se morali bati za svoj obstoj? Ali na področju samoupravljanja pri nas res lahko vsak počenja kar hoče, ne da bi pridelale kakršna koli časopisna kritika? Zakaj ne bi namesto mnogih neuspešnih seminarjev in konferenc enkrat spravili skupaj uspešne seminar za pridelate in jih naučili, kaj se pravi imeti »pregled trga«, da bi zmerno trgovali, uvažali to, česar pri nas nimamo, in izvažali, česar imamo dovolj?

Dr. Aleksander Nardin iz Šempetra se zavzema za izdatnejšo pomoč kmetom. Tistim, ki se res hočejo posvetiti kmetijstvu, je treba s pomočjo skladov za pospeševanje kmetijstva omogočiti, da bodo prišli do večjih pridelovalnih površin. Tak razvoj, ki ne bi bil samo naša slovenska posebnost, bi privedel do velikih socialnih pretresov, če ne bi odprli dovolj delovnih mest za batarje in njihove otroke.

Tudi dr. Nardin opozarja na vsake prekupevalce in porajajoče se »kukake«. Pravi, da je odkup kmetijskih pridelkov prek zadrug in drugih gospodarskih organizacij praktično povedal. Zatrjeva, da je pomagala tudi uvozna spekulacija naše trgovine.

Pisec meni, da bi morali v duhu našega samoupravnega socializma na ohranitev našega kmetkega življa uvesti nov tip povezovanja, zlasti na prostosti čeka na kazni. Na povabilo sodišča se bodo pojavili pred se-

O kmetijstvu piše tudi Slavko Hotko iz Žužemberka, ki meni, da je naše kmetijstvo na psu. Hlevi so prazni. Črni zakoli telet. Izgube kmetijskih posestev. Kdo bo našel izhod iz takšne situacije?

Odgovor. — O vsebini pisma smo se pogovarjali z inž. Milovanom Zidarjem, članom izvršnega sveta skupščine SRS, ki je med drugim dejal, da je neskladje, na katerega opozarjajo pisli, znamenje nerazvosti, nezadostne izrnosti našega kmetijstva. Leto se še ni vključilo v tokrove blagovotnega gospodarstva in zato njegovi zakoni še ne veljajo zanj. Tako je pri nas, vsaj v alpskih predelih, kakih 60 odstotkov kmetkega gospodarstva še naturalnega. To pomeni, da kmetje svojih pridelkov ne prodajajo, zato pa tudi ne kupujejo. Naše kmetkego gospodarstvo se še ne ravna po zakonih trga, po zakonih ponudbe in povpraševanja. Tako prihaja do neskladij na trgu s kmetijskimi pridelki.

Da bi prišli do razvitega tržnega gospodarstva, moramo se marsikaj storiti tudi na področju živilske trgovine. Le-ta mora biti mnogo bolj opremljena npr. s hladilnimi napravami, predelovalnicami za presežke pridelkov, s katerimi bi bližnja sezonska nihanja v primerni obliki oziroma kvaliteti odkrivala trga v daljšem časovnem obdobju. Predelovalna živilska industrija bi morala biti modernizirana, imeti bi morala tudi službo za raziskovanje trga. Te pri nas sedaj ni. To področje gospodarstva se zelo počasi prilagaja razmeram reforme.

Poleg kmetijske proizvodnje in živilskopredelovalne industrije je še tretje področje, ki tudi lahko pomembno vpliva na urejanje problema, o kateri pišejo bralci. To je neki center (država ali družba), ki lahko s svojim regulativnim sistemom vpliva na sezonska nihanja v kmetijstvu. Pri tem mislimo na odkup kmetijskih pridelkov oziroma presežkov, s katerimi bi ustvarjali državne rezerve za pomoč nerazvitim v živiljih, za preskrbo proračunskih ustanov, kot so vojska, bolnišnice itd. Ponekod presežke celo uničujejo. Na tak način v sododni družbi bližajo oscilacije v tako občutljivi sferi kot je živilska.

Zaradi uvoza živil se ne bi smeli razburjati, ker v resnici ni kriv za slabo prodajo domačih pridelkov. Uvoz živil je potreben zato, da si ustvarimo večjo pestrost izbire živil, pa tudi zaradi blagovne intervencije. V Švici npr. imajo v zimskem času 84 vrst zelenjave, ki jo uvažajo z vseh strani sveta.

Glede razločkov med odkupno in prodajno ceno pa tole: razloček so res preveliki, tembolj, ker je kvaliteta živil zelo slaba in ker je opremljenost trgovine nezadostna. Sicer pa je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

ALPINISTIČNE NOVICE

Kakajo na vreme

Mirno lahko trdimo, da se nobeno leto naš alpinisti niso odšli v Zahodne Alpe s tako trdnim namenom, da dočezajo kaj znorjevo. Nekaj časa smo razmišljali, ali ni v obtožbi preveč dramatičiziranja, ali ni morda preveč pod vtisom pisarjeve osebnosti tragedije. Ko pa smo razmišljali o tem, kar se dan za dnem dogaja na naših cestah, smo sklenili, da obtožujemo objektivno, tako, kakršna je — brez komentarja. Radi bi, da bi odmevala po vsej Sloveniji, zlasti pa med ljudmi, ki pogosto sedijo za volan, pa včasih pozabijo, da krmarijo med življenjem in smrtjo, včasih svojo, neredko pa tudi tujo.

Spet na Pik Lenina

Tudi letos bo pod Pikom Lenina (7128 m) velik mednarodni tabor (udeležbo so odlikovali alpinisti CSSR in Jugoslavije). Naše alpiniste bosta zastopala inž. Pavle Segula (načelnik komisije za pripravo tabora) in dr. Zdenko Salberg (AO Tržič), ki sta že od potovanja v Moskvo.

Najbolj popularna

Kot kaže postaja severna stena Anca (7128 m) v Paklinskih vrhovi poznana tudi v tujini. V sedmi stenski je fotografirali stene prvi avstrijski alpinisti (Hilgert, Muehleisen). Razen tega pa je opis »Velebita« ameriške in skandin. Zanimivo je, da je članek pripraviel Dieter Cuhel in da je imel na razpolago najnovejšo potopisno (zadnji čas ponovalec skandin. — 16 ur).

Direktni izstop v Vršču

Smr. ki so jo lani preplezali v S. steni Vršču (Jug. in Time Mihelci ter Stojan Reber) je doživela izstop v Vršču (Jug. in Time Mihelci). Opravila sta jo Jože Mihelci in Marjan Hutter 4. t. m. Direktni izstop sta ocenila s 1. (159 m), plezala pa sta s 3 ur.

Usodna strela

V bližini zavižaka »Hruba Skala« v Čokem raju (SRS) je strela udarila v peščen strop pod vrhovi vrhovi (Hruba Skala). Bil je to usodni udarec, ki je bil posledica usodne strela. Bil je to usodni udarec, ki je bil posledica usodne strela. Bil je to usodni udarec, ki je bil posledica usodne strela.

Pod stenami Travnika in Šit

AO Jesenice pod vodstvom Uroša Zuparja, ki je lani preplezal v S. steni Vršču (Jug. in Time Mihelci) ter Stojan Reber (4. t. m.) je doživela izstop v Vršču (Jug. in Time Mihelci). Opravila sta jo Jože Mihelci in Marjan Hutter 4. t. m. Direktni izstop sta ocenila s 1. (159 m), plezala pa sta s 3 ur.

Planinski vestnik št. 7-69

Zelo pestra številka nalaže za dopustni čas

Naj se še podpisani priključimo članu »Kje so prastiki Miloske« vpraševal, kaj sploh pridelujejo naša velika kmetijska posestva in kombinati po vsej državi, da je treba uvažati maslo, piščanec, paradižnik in podobne povrtnine. Ali naša kmetijska posestva niso zmožna s takimi pridelki zaloziti jugoslovanske trga po solidnih cenah? Po njegovem je vzrok v nesolidni kmetijski trgovini z uvozom in izvozom vred. Prav Slovenci moramo kupovati najdražje kmetijske pridelke. Le-te prodajamo v Zahodni Nemčiji 4—5 ali celo 12-krat ceneje, kakor je nedavno povedal našim gospodarstvenikom in novinarjem bavarski minister Göppel. Je še kakšna država na svetu, ki bi odpravila toliko svobode izkoriščanja potrošnikov? So kje gospodarstveniki, ki bi podpirali takšno zavajeno kmetijsko in trgovsko politiko, ne da bi se morali bati za svoj obstoj? Ali na področju samoupravljanja pri nas res lahko vsak počenja kar hoče, ne da bi pridelale kakršna koli časopisna kritika? Zakaj ne bi namesto mnogih neuspešnih seminarjev in konferenc enkrat spravili skupaj uspešne seminar za pridelate in jih naučili, kaj se pravi imeti »pregled trga«, da bi zmerno trgovali, uvažali to, česar pri nas nimamo, in izvažali, česar imamo dovolj?

Dr. Aleksander Nardin iz Šempetra se zavzema za izdatnejšo pomoč kmetom. Tistim, ki se res hočejo posvetiti kmetijstvu, je treba s pomočjo skladov za pospeševanje kmetijstva omogočiti, da bodo prišli do večjih pridelovalnih površin. Tak razvoj, ki ne bi bil samo naša slovenska posebnost, bi privedel do velikih socialnih pretresov, če ne bi odprli dovolj delovnih mest za batarje in njihove otroke.

Tudi dr. Nardin opozarja na vsake prekupevalce in porajajoče se »kukake«. Pravi, da je odkup kmetijskih pridelkov prek zadrug in drugih gospodarskih organizacij praktično povedal. Zatrjeva, da je pomagala tudi uvozna spekulacija naše trgovine.

Pisec meni, da bi morali v duhu našega samoupravnega socializma na ohranitev našega kmetkega življa uvesti nov tip povezovanja, zlasti na prostosti čeka na kazni. Na povabilo sodišča se bodo pojavili pred se-

natom in se v primeru, če kazen ne bo višja kot pet let strogega zapor, spet vrtni na svoj dom in čakali na poziv za prestajanje kazni po pravomočnosti sodbe.

Očarani težko razumejo, da se lahko ubijali sprehajajo med postenimi državljani. Zaradi tega ni čudno, da slišimo vsak dan kritiko takšnega stanja, ki ni značilno samo za območje mariborskega sodišča, temveč tudi za druga sodišča v Sloveniji in tujini.

Poudariti moramo, da ravna mariborsko okrožno sodišče povsem v skladu s predpisi, ki veljajo v naši državi. Po teh predpisih lahko zadržijo storilca kaznivoga dejanja v preiskovalnem zaporu samo v primeru suma, da bo osumljenec pobežnil, v primeru nevarnosti ponovitve dejanja in zaradi nevarnosti vplivanja na priče. Če teh razlogov ni, sodišču ne preostane drugega, kot da osumljenca po zaslišanju pusti iz preiskovalnega zaporu.

Zaradi tega se pravico le vprašati, ali ne bi kazalo, da bi pristojni pravosodni in drugi organi še enkrat poudarili sedanjo zakonodajo, ki za deva preiskovalni zapor za storilce takih kaznivih dejanj. Tudi na sodiščih slišijo zaradi takšne zakonodaje vrsto pripomb.

Odgovor. — Na republikanskem sekretariatu za pravosodje in občo upravo so nam pojasnili, da gre v tem primeru za uporabo novele zakona, ki je bila sprejeta po znanem brisovskem plenumu. Smisel te novele je v tem, da se v večji meri zavaruje oseba svoboda človeka, saj po njej odvzem svobode prikršajanje za največje človekovo dobro. Zato je tudi kaznovanje v našem pravni sistemski še poslednji korak, potem ko je bilo kaznovanje dejanje storjeno in storilec obsojen — tedaj torej, ko je razvidno, da je odgovarjala vsa preventivna dejavnost, kamor štejejo med drugim moralo in etično vzgojo v najširšem smislu, pa tudi standard in sploh vse, kar more vplivati na človekov način življenja.

Glede mariborskih primerov, ki jih navajate, je treba upoštevati, da ni mogoče podati splošnega mnenja, ker je posebej v prav vsakem primeru merilo, ki odloča o krivdi in kazni, in je zato vsak pavšalen odgovor nemogoč. Verjetno je težko dvomiti v to, da so preiskovalni sodniki, posebno ko preiskujejo težja kaznivoga dejanja, upoštevali vso, večkrat zelo zamotano problematiko vsakega primera posebej, s tem, da so upoštevali tudi vse tiste določbe, ki jih v svojem pismu navajate. Verjetno bi tega ne storili, če bi obstajala najmanjša nevarnost, da se dejanje po novini ali da bi osumljeni lahko bili kako drugače nevarni svojim soderžavljanom.

Na sekretariatu so tudi poudarili, da je bil s to novelo storjen majhen korak v procesu liberalizacije sodstva, da nas na naslednji koraki, ki se bodo tikali predvsem kazenskih predpisov, še čakajo. Na vsak način ne treba dati čedalje večji poudarek preventivni vzgoji pred represijo.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

Le v treh, kmetijsko najbolj razvitih državah imajo kmetijski delavci enak standard kot drugi, zato bo moralo prebrati se precej časa, preden jih bomo izenačili tudi pri nas. Vem, da je za razvita gospodarstva značilna velika izbira med odkupno (od kmetov ali posestev) in maloprodajno ceno, ki jo plača potrošnik. Delež kmetov in posestev je v našem času, preden jih bomo izenačili tudi pri nas.

ALPINISTIČNE NOVICE

pravnike z manj poznanimi gorstimi predeli.

V nedeljo imajo novo turo. Z vršice se bodo preko Slernena spuščali do Malega Slernena, nato pa nadaljevali mimo Vop in Kumljane pod steno Travnika in Šit. Med potjo si bodo ogledali vstopne ravnine, stili, stili pa bodo tudi njih zgodovino in značilnosti.

Alpinisti in arheologi

Ameriška televizija je financirala arheološko odpravo, katere cilji so bili raziskati in opredeliti alpinistične poti v Himalaji. V steni Petaka, okoli 650 km severno od Lime (Peru), so raziskalci našli vrste inkovske kulture, ki so bile izredno bogate. 1000 let pravo gotovo niso prišli obiskovalci, saj je bilo potrebno preplezati 150 in več metrov gladke stene.

Novice z zamudo

Breda Kovač in Jože Hočevar sta se v nedeljo odpravila na turo na smer v Malem Draškem vrhu (4.5 ure, 600 m, II—III/IV). Jože Dubovnik in Jože Hočevar sta se v nedeljo odpravila na turo na smer v Malem Draškem vrhu (4.5 ure, 600 m, II—III/IV). Jože Dubovnik in Jože Hočevar sta se v nedeljo odpravila na turo na smer v Malem Draškem vrhu (4.5 ure, 600 m, II—III/IV).

IMV izročil vozili

Tovarna IMV iz Novega mesta je članom III. jugoslovanske alpinistične odprave v Himalaji izročila obsejni seznam. Komiteta je dni še uspešno uporabljalo za razne poti, tako da bodo do konca odprave še urožena. Tovarna TAM iz Maribora, ki je obhujala kamion, pa bo vozilo izročila konec meseca.

Vesti iz Tržica

Brata Ljudvik in Nadslav Rožič sta v nedeljo kot tretja navedla v vrsti alpinistične odprave v Himalaji. (7 ur) Marian Srečnik in Matjaz Anderle sta se v nedeljo odpravila na turo na smer v Malem Draškem vrhu (4.5 ure, 600 m, II—III/IV). Jože Dubovnik in Jože Hočevar sta se v nedeljo odpravila na turo na smer v Malem Draškem vrhu (4.5 ure, 600 m, II—III/IV).

Tabor v Krnici

V nedeljo se je končal republiški alpinistični tabor v Krnici. Tabora se je udeležilo 55 plezalcev iz vrstnih alpinističnih odprav, ki so kljub slabemu vremenu opravili nad 130 novotvor. Tabor je bil uspešen in vseh udeležencev uspešno odpravil na turo. Tabor je bil uspešen in vseh udeležencev uspešno od

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

Rojstva — V sredo se je v obeh ljubljanskih porodnišnicah rodilo 6 deklet in 13 dečkov. Oba najtežja fantka sta tehtala 4 kilograma. Rekorderka med punčkami, na svet so ji pomagali v klinični porodnišnici, je tehtala 3,375 kilogramov.

Petek brez porok — Danasnje dne si ni nihče izbral za sklenitev zakonske zveze.

Pogrebi — Danes popoldne bodo pospremili v zadnji dom: Ivano Markuta, 80, upokojenko (ob 13,45 na pokopališče Zale), Alezija Sodca, 74, (ob 14,30 Zale), Valentina Hribarja, 85, upokojenca (ob 15,15 na Zalah), Karla Magdica, 49, gradbenega delovodjo (ob 16. uri na pokopališče Zale), Katice Sedej, 53, delavko (ob 17,45 Zale) in Toneta Aljančiča, 60, obrtnika (ob 17. uri na pokopališče Travle).

TRGOVINA

Spalniki v petek ni — Spalniki v petkih v vlakih za Split in Sarajevo ne vozijo, v ležalnikih (couchettes) pa je še prostor. V spalnikih in ležalnikih v vlaku proti Beogradu je še dovolj prostora.

Vrata še odprta — V Jatovem letalu, ki gre v soboto v Beograd, je še obilo prostora. Prav tako je prostor v letalu AA za Dubrovnik.

Dva tisoč kopalcev — Na jeziškem kopalšču so včeraj dosegli rekorden obisk. V vodi, ki je imela 24 stopinj, se je kopalo kar 2000 kopalcev. Na Kolesarji jih je bilo 1350, na Tivoli pa 1700. V obeh bazenih je imela voda 23 stopinj.

Pod zelenimi strehami — Včerajšjo noč je na ljubljanskem campingu preživele 250 turistov. Daleč največ je bilo Francozov, sledili pa so Italijani, Nizozemci in Američani. Počitniške hišice in sobe so bile stoddstotno zasedene.

RESEVALCI

Brez počitke — V sredo so vozniki ljubljanske reševalne postaje opravili do 20, ure 154 voženj. Od tega so preprežili na nezgodni oddelek 13 lažje poškodovanih oseb.

Uvoženi aspiratorji — Pri Nami so dobili večjo pošiljko aspiratorjev (čistilcev za preproge) iz Francije, znamke Desire in iz Švedske, znamke Nina. Čistilci iz Francije stanejo 85 dinarjev, švedski pa 57,40 dinarjev.

RESEVALCI — V sredo so vozniki ljubljanske reševalne postaje opravili do 20, ure 154 voženj. Od tega so preprežili na nezgodni oddelek 13 lažje poškodovanih oseb.

Občanov barometer

Doktor, ne doktor

Staneta Zaletela, direktorja zavoda za gluho mladino v Ljubljani, smo srečali pred glavno pošto. Pravkar se je vračal z opravkov na republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo. Namenjen je bil domov, in ko smo ga bili poprosili za sodelovanje v barometru, je le pristal na vlogo »živega srebra«.

● **Vaš poklic je tukaj, da veliko delate z mladimi. Gotovo vas takšno delo veseli?**

»Tako je. Rad imam mlade. Ves čas službovanja že delam v prosveti. Prav sedaj sem tudi absoluten na medicini in mladim bom lahko po tej plati še bolj pomagal.«

● **Je vaše delo težavno?**

»Da, problemov je veliko. Vsi so tudi dokaj zapleteni in rešiti jih bo treba v okviru republike. Zavod bi rad imel internat, skrbi me tudi, kako bomo jeseni dobili nove kadre, finančna situacija zavoda je slaba...«

● **Koliko mladih je na zdravljenju v vašem zavodu?**

»Letos jih je bilo okrog 170 iz vse Slovenije. Pri nas se usposablja mladina vseh starosti — od predšolskih otrok, šolobozveznih in takih, ki se že uče svojih poklicev.«

● **Vas kaj še posebej skrbi?**

»Kje naj dobimo denar za potrebne aparature. Ena sama velja okrog pet starih milijonov. Brez tega pa si uspešnega dela pri usposabljanju skorajda ni moč zamisliti. Sedaj imamo starejše aparature, rabili bi nove.«

● **Vam je Ljubljana všeč?**

»Ljubljancem sem in moje mesto mi je všeč. Le zakaj mi ne bi bilo...«

● **Menite, da bodo Armstrong, Aldrin in Collins uspešno pristali na Luni?**

»Prepričan sem, da bo tako. Optimist sem.«

● **Pa vi, bi poleteli na Luno?**

»Ne, zaenkrat sem raje kar doma, na zemlji.«

● **Kaj boste vprašali javnega delavca?**

»Zanima me, kdaj in kako bodo uređili problem podeljevanja doktorskih naslovov absolutem medicinske fakultete. Sem namreč absoluten takšne fakultete v Ljubljani in me ta problem še posebej zanima.«

Na vprašanje Staneta Zaletela je odgovoril rektor univerze v Ljubljani prof. dr. inž. Roman Modic: »Vprašanje, oziroma problem podeljevanja doktorskih naslovov absolutem medicinske in drugih fakultet ni v pristojnosti univerze. To je stvar zvezne zakonodaje, ki je edina kompetentna, da sklopi o tem. Medicinska fakulteta v Ljubljani je sicer predlagala, naj absolutni avtomatsko dobe naziv doktor, svet naše univerze in pedagoško-znanstveni svet pa o tem še nista izrekla nikakršne sodbje. Pričakujemo pa, da bodo v skupščini in v kratkem obravnavali in dokončno rešili ta problem.«

IVAN PRAPROTNIK

GODBI MILICE RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI — Včeraj okoli devetih dopoldne je pred Magistratom veselo zaigrala godba milice. Malo za tem je namreč predsednik mestne skupščine inž. Miha Košak v prostorih Magistrata slovesno podelil v imenu predsednika republike Josipa Broza Tita dirigentu godbe milice J.četu Hribarju ob prisotnosti vseh godbenikov red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Ko je inž. Miha Košak čestital godbenikom milice za visoko odlikovanje, se jim je hkrati tudi zahvalil in poudaril, da s svojim mojim muziciranjem veliko doprinesejo k ugledu vsega ljubljanskega mesta.

Foto: S. Busić

Ta asfalt je iz jeze in hrupa

Martinova »avtostrada« v Vižmarjih leze trdovratno naprej kljub pritožbam

LJUBLJANA, 17. jul. — Martinovo pot v Vižmarjih še naprej orjejo in asfaltirajo. Kljub ogorčenemu protestu okoliških prebivalcev, ki se boje hrupnega prometa po preširokem asfaltnem traku, kljub urbanističnemu načrtu, ki je obljubljal mir. Prometni strokovnjaki in občinski možje pa so rekli svoje: cesta naj bo!

Priznati je treba, da proti 6 metrov široki cesti in ozkemu pločniku obstajajo še vedno nekateri tehtni pomeni. Predvsem ostaja resnica, da Martinova pot zanje po sredi močno obiljenega naselja, resnica je, da bo pol do 1,5 metra široki pločnik preozek za neugnane otroške igre in resnica je, da bo Martinova pot vsaj nekaj časa močno prometna. Po njej bo

in le ozko asfaltirano cesto. Šest let po tistem so sestavili novega, po katerem so prebivalci za mir ogoljufani. Na občini sicer pravijo, »da ne prenehajo, saj bo Martinova pot sicer resda prometna nekaj let, zato pa bo pozneje ostala navadna stanovanjska« cesta in zakaj ne nekoliko širša, saj potem pač nikomur več ne bo padlo na pamet, da bi po njej vozili na Savsko cesto — pozneje, ko bodo tudi priključili z Broda asfaltirali? Zaenkrat bo vprašanje, koliko veljajo naši urbanistični načrti in koliko gre tej tako rekoč uradni obljubi verjeti, kar še ostalo odprto. Prebivalci ob Martinovi poti — zanje bo pač kot zapечатeno dr-

žalo, da ne velja nič. Kako tudi ne? Namesto mira hrup, namesto varne otroške igre iz dneva v dan trepet — kdo se ne bi jezil?

BORUT CONTALA

Čkalja govori pred spancem

Znani komik bi začel na Luni s: »Tovarišice in...«

LJUBLJANA, 17. jul. — Znani beograjski gledališki in televizijski komik Miodrag Petrović-Čkalja je bil ob nocojšnji deveti uri že do vratu zakopan v odeje v Sloveniji hotelski sobi št. 336. Tako, žal, nismo mogli pred njegovo, najbrž še v sparnju muzejajoče se obličje. Ampak Čkalja je vseeno pokazal, da je tudi v takšnih nočnih okoliščinah dober fant. Na časnikarska vprašanja je lepo odgovarjal po telefonu naravnost iz postelje.

— Imate kakšen poseben opravke v Ljubljani?
»Ah, ne. Samo prespal bom. Jutri grem v Rovinj na od-dih.«

— Boste dolgo na morju?
»Le do petega septembra. Potem moram nazaj v Beograd. Takrat se začne snemanje filma Navadni človek, po Nušičevi komediji, saj veste. Igral bom v komadu.«

— Ne, moremo pomagati, toda zdaj je ves svet v znamenju Lune in veselja in vas

pač moramo vprašati, katere bodo po vaše prve besede Neila Armstronga na Mesečevih tleh?
»Kdo me je porinil...«
— No, zdaj pa povejte, kaj bi vi rekli, če bi prvi stopili na Luno?
»Moje prve besede bi bile: Tovarišice in tovariši...«
— Zakaj?
»Govor bi imel vendar tam gori takoj, ko bi stopil na tla. Pri nas smo odlični govorniki. Mi zmeraj tako dobro govorimo. Vzel bi jaz s seboj mikrofon, pa govorniški oder in bi govoril in govoril... Vse bi dal od sebe.«
— Da, kaj pa bi rekli, če bi vedeli, da ne morete več nazaj?
»Ha, ha, ha... To je isto, kot če bi me vprašali: Kdaj pa boste uživali penzijo, tovariš Čkalja?
— Pa mislite, da boste končno ušakali zasluženo pokojnino?
»Upam. Če ne jaz, pa vsaj moja družina.«
— Boste igrali v kakšni novi televizijski igri?

PRIMOŽ ZAGAR

RAJKA DREMELJ

STUDENTJE NOVINARSTVA IZ ZRN V DOMU TISKA — Včeraj popoldne je 27-članska skupina študentov in profesorjev iz münchenske filozofske fakultete, oddelka za novinarstvo, obiskala dom tiska, kjer sta jo sprejela pomočnik glavnega urednika »Delava« Jaka Stular in vodja splošnega sektorja CGP »Delov« Janez Sinkovec. Bodoči časnikarji so si ogledali novo tiskarno, ob koncu pa so se zadržali na krajšem razgovoru. Münchenski gostje bodo jutri obiskali še RTV Ljubljano, potem pa jih bo sprejel član izvršnega sveta dr. Ernest Petrič.

V parku razgrajaški komandos

Trojici komunalnih inšpektorjev ne bi pomagal helikopter

LJUBLJANA, 17. jul. — Na mestni skupščini je bil danes popoldne pod vodstvom podpredsednika skupščine inž. Marjana Prezlja posvet o zunanjem videzu ljubljanskega mesta, ki ga je nedvomno spodbudil tudi živahen in obetaven začetek turistične sezone.

Ljubljancem se prepočasni bode iz večletne komunalne zaspianosti. Zakrivilo so jih razen velikega doseževanja tudi premili in premalo dosledni mestni odloki o javnem redu in miru. Ziva priča tega je denimo Tivoli. Nekdanji ponos Ljubljane, urejeni, negovani in tihi park, je zdaj vedno bolj »vezbališček« razgrajaških skupin. Po belih sprehajalnih potkah hrumljajo motorji, klopcje so sproti polomljene, po negovani travi nabijajo žogo, večerni sprehodi postajajo nevarne pustolovščine...

Brez paznikov tudi največja prizadevanja podjetja »Rasta« ne bodo obrodila cvetja. Miličnikov je v Ljubljani premalo še za red v centru, kje za prostrani Tivoli. Tri-

nov, ki ne spoštujejo pravil igre, to je načel javnega miru, reda in snage. Medtem ko so denimo v Zagrebu in Beogradu uvedli pošten nadzor in poštene kazni, v Ljubljani tudi letos v glavnem samo ugotovljamo vedno isto. Na novi mestni skupščini je, da odloke o javnem redu in varnosti v Ljubljani izpopolni ter zaostri.

Poglejmo, kje vse se »bebi« joje številni plakati: po fasadah, na drogovih javne razsvetljave, na stebrih in po ograjah, se najmanj na tam, kjer veva mestni odlok o plakatiiranju. Nad 200 sprekalnih ur so opravili delavci »Snage«, da so po središču mesta odstranili vsa neprimernih mest nove, stare in prastare plakate. A kot bi nosili vodo v situ: prek noči so bili na istih mestih spet isti ali podobni lepaki. Prišlo je celo do ruvanja med študenti iz študentskega servisa, ki lepajo kar povprek in delavci Snage, ki so po mestnem odloku dolžni odstranjevati lepake z neprimernih mest.

Predstavniki inšpekcije je med drugim tudi postavil na čelo, naj mestna skupščina s odlokom odredi kolektivno odgovornost prebivalcev in blokov za nesnago in škodo na gradbeni parceli njihove stavbe. »Naj vsi plačajo, potem pa iščejo tiste, ki jim je okoliha hiše in ulica javno smetišček« je večkrat poudaril inšpektor.

BOGDAN FINZGAR

Koprška luka nima več suhih mesecev

V prvem polletju so imeli za 123 odstotkov večji promet kot lansko leto v istem času

V koprskem pristanišču so do desetega julija pretovorili skupno 1.002.326 ton različnega blaga. Za leto so predvidevali do konca leta 1.600.000 ton prometa, že v prvem polletju pa so ta predvidevanja presenečljivo presežili.

Narastanje prometa v koprski luki nam v pravi luči prikaže naslednja primerjava: v prvih šestih mesecih letošnjega leta je šlo skozi koprsko luko 945.095 ton blaga, lani ob istem času pa 423.050 ton. V to je seveda vsteta tudi nafte, ki so jo letos v prvih šestih mesecih prečrpali v koprskem pristanišču za tekoče tovore 341.301 ton. Ostanek, to je 603.794 ton, pa je generalni tovor, ki so ga v prvih šestih mesecih pretovorili kar za 180.000 ton več, kot lani.

S.

Ob takem narastanju prometa koprsko luko pa seveda močno narašča promet tovara, ki ga prepelejo po železnici. Medtem, ko so lani v prvem polletju prepeleli po železnici skupno 262.860 ton, pa so letos vlaki pripeljali v luko ali odpeljali iz nje skoraj trikrat več tovara in sicer 777.798 ton.

Ce izvajamo nafto, potem je napomembnejši tovor za koprsko luko južno sadje. V prvem polletju so pretovorili s ladji ter odpremlili iz koprškega pristanišča 156.169 ton različnega južnega sadja (pomaranče, banane, ananas, limone) lani pa le 108.480 ton. Čeprav je tranzitno blago

izredno pomembno, pa velik del blaga skozi koprsko luko pretovorijo za domača podjetja. Slaba četrtna blaga, ali 213.911 ton so pretovorili za tranzit, ki je tudi narastel za okoli 15 odstotkov v primerjavi z lanskim letom.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta pravzaprav ni bilo suhih mesecev, saj so vse od januarja vsak mesec precej presegali lani pretovorjeno količino blaga. Največ blaga v enem mesecu pa so pretovorili maja in sicer 179.839 ton. Le neznan manjši promet pa je bil januarja in sicer 177.080 ton. Seveda pa tudi druge mesece promet ni bil veliko manjši, saj so, denimo junija, pretovorili 145.275 ton, od tega 57.000 ton nafte in 88.257 ton generalnega tovora.

Medtem ko so vse prvo polletje morale pretvoriti koprsko luko tudi več dni čakati ladje na pretovor, pa se zdaj na sidriščih ziblje le kdajpakdaj še kakšna ladja. Promet se je nekoliko umiril, v drugi polovici avgusta in septembra pa pričakujejo, da bo spet porasel tako, kot v prvem polletju.

G. GUZEJ

Brigada brucov

Letos na visokih solah skoraj 5.000 novih

LJUBLJANA, 17. jul. — Petnajsti julij, prijavni rok za študij na ljubljanskih fakultetah, je mimo in tako že lahko dobimo dokaj jasno sliko o novih študentih v naslednjem študijskem letu.

Števila oddanih prijav za vpis na fakultete so takšna: biotehniška 251 prijav (od tega na oddelke za agronomijo 35, biologijo 88, gozdarstvo 46, veterinarjo 43 in živilsko tehnologijo 39); ekonomska 1069 (od tega je 650 rednih, 375 izrednih, 44 pa jih bo moralo opravljati še sprejemni izpit); filozofska nekaj več kot 900; medicinska 270 (vendar pa bodo vsi prijavljeni 2. septembra delali sprejemni izpit in jih bodo sprejeli le omejeno število — 150); pravna približno 350; FAGG 354 od tega na oddelke za arhitekturo, kjer je tudi sprejemni izpit, 193, gradbeništvo 143 in geodezijo 18; elektrotehniška 345; FNT 568 (od tega na oddelke za kemijo 333, montanistiko 75, tekstilno tehnologijo 40 in matematiko ter fiziko 120); fakulteta za strojništvo 340 (od tega je 290 rednih in 50 izrednih). Če vga ta števila sestevamo, dobimo kaj zanimiv podatek: jeseni bo prave ljubljanske fakultete prestopilo blizu 4500 brucov.

Na ostalih ljubljanskih visokošolskih zavodih (akademijah ter vsjih in visokih solah) zaenkrat še niso prenehali s sprejemanjem prijav. Univerzitetni rok je veljal za prijavo na visoko šolo za sociologijo, politične vede in novinarstvo, kjer so prejeli 178 prošelj, od tega 46 za izredni študij. B. D.

Prijeti Mijakić jim je povedal, da je bil v soboto, 12. julija na šoferski veselici v Mostah. To pa je bila rdeča nit, ki je vodila do ugotovitve, da je Mijakić izrazil videnost štirih možkih in nobene ure. To se ni bilo vse. Občanu M. F. iz Ljubljane je takisto snil uro, vredno 450 din, ki pa jo je še prodal.

Lastniki ur še niso znani, lahko pa jih dobe na UVJ Ljubljana.

Faba Mijakića so izročili javnemu tožilcu in ga zadržali v zaporu, kjer lahko premišljuje...

M. B.

Na kopnem morje slada

LJUBLJANA, 17. jul. — Sedem paviljonov bodoče pivnice na Masarykovi cesti ob upravnih zgradbi Alpe Adria, turistične organizacije za letovanje in rekreacijo delavcev, te dni dokončujejo. Vhod skozi 200-literski sod že nakazuje vzdušje, ki bo tu vladovalo čez dobra dva tedna, ko bodo vsa dela končali tudi obrtniki. V pivnici, drugi na Slovenskem (premore jo že se Celje) bodo točili le lasko pivo, saj je pivovarna Union ob začetku del opovedala sodelovanje.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

B. C.

v novi številki revije

KAJ DELAJO NASE LEPOTICE?

APOLLO 11 IN TV

»ZEMLJA PLEŠE« NA TV

PEVEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA

VABIMO VAS NA PLES V STOP KLUB

tv radio film beat

STOP

Tine Rožanc v Katovicah

LJUBLJANA, 17. — Folklorna skupina KUD Tine Rožanc tudi med poletjem ne miruje. Prav jutri bodo folkloristi odgovorili na 8-dnevno turnejo na Poljsko. V Katovicah bodo gosti folklorne skupine HALKA, ki je lani gostovala v Ljubljani in bila nad programom vrlih ljubljancov tako zelo navdušena, da jih letos gosti.

M. B.

V VSEH

TRGOVINAH

PREHRANA

EXPORT - IMPORT LJUBLJANA

- DORUČAK — Sljeme
- JETRNA PAŠTETA — Sljeme
- SARDINE — Mardešič
- NAPOLITANKE — Mlinotest
- MLEČNA ČOKOLADA — Gorenjka

PO REKLAMNI CENI ZA VAŠ

VIKEND ali

POČITNICE

15% ZNIŽANJE

OGLAŠUJTE V „DELU“